Kunsill
tal-Unjoni Ewropea

Brussell, 19 ta' Novembru 2021
(OR. en)

14151/21

Fajl Interistituzzjonali:
2021/0366(COD)

FORETS 78
AGRI 566
ENV 914
CLIMA 399
PROCIV 149
JUR 653
DEVGEN 210
RELEX 997
UD 284
PROBA 53
FAO 42
SUSTDEV 162
IA 185
CODEC 1507

NOTA TA' TRAŻMISSJONI

minn:	Is-Segretarju Ġenerali tal-Kummissjoni Ewropea, iffirmata mis-Sa Martine DEPREZ, Direttur
data meta waslet:	18 ta' Novembru 2021
lil:	Is-Sur Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Segretarju Ġenerali tal-Kunsill tal-Unjoni Ewropea
Nru dok. Cion:	COM(2021) 706 final
Suġġett:	Proposta għal REGOLAMENT TAL-PARLAMENT EWROPEW U TAL-KUNSILL dwar it-tqegħid fis-suq tal-Unjoni kif ukoll l-esportazzjoni mill-Unjoni ta' ċerti komoditajiet u prodotti assoċjati mad-deforestazzjoni u d-degradazzjoni tal-foresti u li jħassar ir-Regolament (UE) Nru 995/2010

Id-delegazzjonijiet għandhom isibu mehmuż id-dokument COM(2021) 706 final.

Mehmuż: COM(2021) 706 final

IL-KUMMISSJONI
EWROPEA

Brussell, 17.11.2021
COM(2021) 706 final

2021/0366 (COD)

Proposta għal

REGOLAMENT TAL-PARLAMENT EWROPEW U TAL-KUNSILL

dwar it-tqegħid fis-suq tal-Unjoni kif ukoll l-esportazzjoni mill-Unjoni ta' ċerti komoditajiet u prodotti assoċjati mad-deforestazzjoni u d-degradazzjoni tal-foresti u li jħassar ir-Regolament (UE) Nru 995/2010

(Test b'rilevanza għaż-ŻEE)

{SEC(2021) 395 final} - {SEC(2021) 396 final} - {SWD(2021) 325 final} - {SWD(2021) 326 final} - {SWD(2021) 327 final} - {SWD(2021) 328 final} - {SWD(2021) 329 final}

MEMORANDUM TA' SPJEGAZZJONI

1. KUNTEST TAL-PROPOSTA

• Raġunijiet u objettivi tal-proposta

Id-deforestazzjoni u d-degradazzjoni tal-foresti qegħdin iseħħu b'rata allarmanti, u qegħdin jaggravaw it-tibdil fil-klima u t-telfien tal-bijodiversità. L-ixprunatur ewlieni tad-deforestazzjoni u d-degradazzjoni tal-foresti huwa **l-espansjoni tal-art agrikola** sabiex jiġu prodotti komoditajiet bħall-bhejjem tal-ifrat, l-injam, iż-żejt tal-palm, is-sojja, il-kawkaw jew il-kafè. Popolazzjoni dinjija li qiegħda tikber u domanda dejjem akbar għall-prodotti agrikoli, speċjalment dawk li joriġinaw mill-annimali, huma mistennija li jżidu d-domanda għall-art agrikola u jagħmlu pressjoni addizzjonali fuq il-foresti, filwaqt li t-tibdil fix-xejriet klimatiċi se jaffettwa l-produzzjoni tal-ikel, li se jkun jeħtieġ bidla għal produzzjoni sostenibbli li ma twassalx għal aktar deforestazzjoni u degradazzjoni tal-foresti.

L-UE hija konsumatur rilevanti tal-komoditajiet assoċjati mad-deforestazzjoni u d-degradazzjoni tal-foresti u ma għandhiex regoli speċifiċi u effettivi sabiex tnaqqas il-kontribut tagħha għal dawn il-fenomeni. Għalhekk, l-objettiv ta' din l-inizjattiva huwa li tnaqqas id-deforestazzjoni u d-degradazzjoni tal-foresti li huma provokati mill-konsum u l-produzzjoni tal-UE. Dan, min-naħa tiegħu, huwa mistenni li jnaqqas l-emissjonijiet tal-gassijiet serra u t-telfien globali tal-bijodiversità. L-inizjattiva għandha l-għan **li timminimizza l-konsum ta' prodotti li ġejjin minn ktajjen tal-provvista assoċjati mad-deforestazzjoni jew mad-degradazzjoni tal-foresti** – u li żżid id-domanda tal-UE għal komoditajiet u prodotti legali u "mingħajr deforestazzjoni" u l-kummerċ tagħhom.

• Konsistenza mad-dispożizzjonijiet eżistenti fil-qasam ta' politika

Il-proposta ġiet imħabbra għall-ewwel darba **fil-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni tal-2019 dwar it-Tisħiħ tal-Azzjoni tal-UE għall-Protezzjoni u għar-Restawr tal-Foresti tad-Dinja**[1] (minn hawn 'il quddiem "il-Komunikazzjoni tal-2019"), fejn il-Kummissjoni impenjat ruħha li "*tivvaluta l-miżuri regolatorji u mhux regolatorji addizzjonali fuq in-naħa tad-domanda sabiex tiżgura kundizzjonijiet ekwi u fehim komuni dwar il-ktajjen ta' provvista ħielsa mid-deforestazzjoni, bl-għan li tiżdied it-trasparenza fil-katina ta' provvista u jiġi mminimizzat ir-riskju ta' deforestazzjoni u ta' degradazzjoni tal-foresti assoċjat mal-importazzjonijiet ta' komoditajiet fl-UE*". Dan l-impenn imbagħad ġie kkonfermat fil-Patt Ekoloġiku Ewropew,[2] kif ukoll fl-Istrateġija tal-UE għall-Bijodiversità għall-2030[3] u fl-Istrateġija mill-Għalqa sal-Platt[4], filwaqt li dawn it-tnejn tal-aħħar ħabbru proposta leġiżlattiva korrispondenti fl-2021. Il-proposta hija parti integrali mill-objettivi ġenerali tal-Patt Ekoloġiku Ewropew u l-inizjattivi kollha żviluppati taħtu u hija koerenti magħhom.

---

1 Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-Kumitat tar-Reġjuni, *It-Tisħiħ tal-Azzjoni tal-UE għall-Protezzjoni u għar-Restawr tal-Foresti tad-Dinja*, COM/2019/352 final.

2 Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-Kumitat tar-Reġjuni, *Il-Patt Ekoloġiku Ewropew*, COM/2019/640 final.

3 Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-Kumitat tar-Reġjuni, *Strateġija tal-UE għall-Bijodiversità għall-2030 —Inreġġgħu n-natura lura f'ħajjitna*, COM/2020/380 final.

4 Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-Kumitat tar-Reġjuni, *Strateġija "Mill-Għalqa sal-Platt" għal sistema tal-ikel ġusta, tajba għas-saħħa u favur l-ambjent*, COM/2020/381 final.

Partikolarment, din tikkomplementa l-miżuri l-oħra proposti fil-Komunikazzjoni tal-2019, partikolarment: 1) **il-ħidma fi sħubija mal-pajjiżi produtturi**, sabiex jiġu indirizzati l-kawżi ewlenin tad-deforestazzjoni, u sabiex tiġi promossa l-ġestjoni sostenibbli tal-foresti, u 2) **il-kooperazzjoni internazzjonali ma' pajjiżi konsumaturi ewlenin**, sabiex tiġi minimizzata t-tnixxija u sabiex tiġi promossa l-adozzjoni ta' miżuri simili sabiex jiġi evitat li fis-suq jiġu introdotti prodotti li ġejjin minn ktajjen tal-provvista assoċjati mad-deforestazzjoni u d-degradazzjoni tal-foresti.

Għalhekk, il-Kummissjoni se tkompli taħdem fi sħubija mal-pajjiżi produtturi, billi toffri tipi ġodda ta' appoġġ u inċentivi fir-rigward tal-protezzjoni tal-foresti, it-titjib tal-governanza u tal-pussess tal-art, iż-żieda fl-infurzar tal-liġi u l-promozzjoni tal-ġestjoni sostenibbli tal-foresti, l-agrikoltura reżiljenti għall-klima, l-intensifikazzjoni u d-diversifikazzjoni sostenibbli, l-agroekoloġija u l-agroforestrija.

Il-qafas leġiżlattiv eżistenti tal-UE jindirizza d-deforestazzjoni biss parzjalment. Il-**Pjan ta' Azzjoni** tal-UE għal Infurzar tal-Liġi, Tmexxija u Kummerċ fis-Settur Forestali (**FLEGT) li jmur lura għall-2003**[5] jikkostitwixxi l-politika ewlenija tal-UE kontra l-qtugħ illegali tas-siġar għall-injam u l-kummerċ assoċjat. Filwaqt **li l-Pjan ta' Azzjoni FLEGT jindirizza l-qtugħ illegali tas-siġar għall-injam u l-kummerċ assoċjat, dan ma jindirizzax id-deforestazzjoni bħala tali**. Element ewlieni tal-Pjan ta' Azzjoni FLEGT huwa skema volontarja sabiex jiġi żgurat li l-injam maħsud legalment biss jiġi importat fl-UE minn pajjiżi li jaqblu li jieħdu sehem f'din l-iskema. Il-qafas legali intern tal-UE għal din l-iskema huwa r-Regolament dwar l-Infurzar tal-Liġi, it-Tmexxija u l-Kummerċ fis-Settur Forestali (**ir-Regolament FLEGT**)[6], li jistabbilixxi sistema ta' liċenzjar li hija l-bażi għall-Ftehimiet ta' Sħubija Volontarja FLEGT. Element ewlieni ieħor tal-Pjan ta' Azzjoni FLEGT huwa **r-Regolament tal-UE dwar l-Injam** (EUTR)[7], li jipprojbixxi l-introduzzjoni fis-suq tal-UE ta' injam u ta' prodotti tal-injam maħsuda illegalment u jistabbilixxi obbligi għall-operaturi li jqiegħdu injam fis-suq għall-ewwel darba. Kemm ir-Regolament FLEGT kif ukoll l-EUTR għaddew minn Kontroll tal-Idoneità, u l-alternattivi ta' politika ppreżentati f'dan ir-Regolament qegħdin jitfasslu wkoll abbażi tas-sejbiet tal-Kontroll tal-Idoneità.

Filwaqt li tibni fuq l-esperjenza u t-tagħlimiet meħuda fil-kuntest tal-Pjan ta' Azzjoni u r-Regolament FLEGT, il-Kummissjoni se tistabbilixxi sħubijiet dwar il-foresti ma' pajjiżi sħab rilevanti kif xieraq. L-objettiv ewlieni tas-Sħubijiet dwar il-Foresti se jkun li jipproteġu, jirrestawraw u/jew jiżguraw l-użu sostenibbli tal-foresti komprensivament u integrat sabiex jiġu ssodisfati l-prijoritajiet tal-Patt Ekoloġiku Ewropew kif ukoll l-objettivi tal-kooperazzjoni għall-iżvilupp tal-UE bħat-tnaqqis tal-faqar, il-governanza tajba u d-drittijiet tal-bniedem. Dawn se jippromwovu l-governanza tal-foresti u r-riformi ta' politika sabiex isegwu ġestjoni sostenibbli tal-foresti u jikkontribwixxu sabiex iwaqqfu d-deforestazzjoni u d-degradazzjoni tal-foresti.

- **Konsistenza ma' politiki oħra tal-Unjoni**

Il-Komunikazzjoni tal-2019 tistabbilixxi l-objettiv ġenerali li tiġi protetta u mtejba s-saħħa tal-foresti eżistenti, partikolarment il-foresti primarji, u li tiżdied il-kopertura sostenibbli u

[5] Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni lill-Kunsill u lill-Parlament Ewropew - Infurzar tal-Liġi, Tmexxija u Kummerċ fis-Settur Forestali (FLEGT) - Proposta għal Pjan ta' Azzjoni tal-UE (COM(2003) 251 final).

[6] Ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 2173/2005 tal-20 ta' Diċembru 2005 dwar l-istabbiliment ta' skema ta' liċenzjar FLEGT għall-importazzjoni ta' injam fil-Komunità Ewropea

[7] Ir-Regolament (UE) Nru 995/2010 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-20 ta' Ottubru 2010 li jistabbilixxi l-obbligi tal-operaturi li jqiegħdu fis-suq injam u prodotti tal-injam.

bijodiversa tal-foresti madwar id-dinja. Fil-kuntest tal-Patt Ekoloġiku Ewropew, kemm l-Istrateġija tal-UE għall-Bijodiversità għall-2030 kif ukoll l-Istrateġija mill-Għalqa sal-Platt jikkaratterizzaw din il-proposta leġiżlattiva u miżuri oħra sabiex jiġi evitat jew minimizzat it-tqegħid ta' prodotti li ġejjin minn ktajjen tal-provvista assoċjati mad-deforestazzjoni jew mad-degradazzjoni tal-foresti fis-suq tal-UE, bħala importanti għall-ilħuq tal-objettivi tagħhom. Inizjattivi rilevanti oħrajn jinkludu, pereżempju, il-Komunikazzjoni "Viżjoni fit-tul għaż-Żoni Rurali tal-UE"[8].

L-Istrateġija l-ġdida **tal-UE għall-Foresti** tikkonferma li l-miżuri diġà identifikati fil-Komunikazzjoni tal-2019 jistabbilixxu l-qafas bażiku għall-azzjoni globali tal-UE, inkluż din l-inizjattiva leġiżlattiva, u se jitqiesu kif xieraq u konsistentement meta jitfasslu l-politiki domestiċi.

Dan ir-Regolament se jkun komplementari mal-inizjattiva leġiżlattiva dwar **il-Governanza Korporattiva Sostenibbli (SCG)**, li għandha l-għan li ttejjeb il-qafas regolatorju tal-UE dwar id-dritt tal-kumpaniji u l-governanza korporattiva. L-inizjattiva tal-SCG hija bbażata fuq approċċ orizzontali li jindirizza d-drittijiet tal-bniedem u l-impatti ambjentali negattivi li jaġixxu fuq l-imġiba tal-kumpaniji fl-operazzjonijiet tagħhom stess u fil-ktajjen tal-valur tagħhom. Filwaqt li r-reġim tal-SCG se jindirizza l-operazzjonijiet tan-negozju u ġeneralment il-ktajjen tal-valur , l-approċċ tad-deforestazzjoni qiegħed jiffoka fuq prodotti u ktajjen tal-provvista tal-prodotti speċifiċi. Għalhekk, filwaqt li l-objettivi ġenerali taż-żewġ inizjattivi jistgħu jiġu kondiviżi u huma ta' appoġġ reċiproku, l-objettivi speċifiċi huma differenti.

L-obbligu ta' diliġenza dovuta tal-inizjattiva tal-SCG huwa maħsub li japplika għal firxa ta' kumpaniji kbar tal-UE fis-setturi kollha (b'reġim aktar immirat għal ċerti kumpaniji ta' daqs medju), u huwa maħsub li kumpaniji mhux tal-UE jiġu koperti wkoll. L-inizjattiva leġiżlattiva dwar id-deforestazzjoni għandha objettiv speċifiku ħafna li tillimita t-tqegħid ta' prodotti marbuta mad-deforestazzjoni fis-suq tal-UE u r-rekwiżiti tagħha, f'xi oqsma, se jkunu aktar speċifiċi meta mqabbla mad-dmirijiet ġenerali skont l-inizjattiva tal-SCG. Dan jinkludi wkoll projbizzjoni, li se tapplika għall-operaturi kollha li jqiegħdu l-prodotti rilevanti fis-suq, inkluż il-kumpaniji tal-UE u dawk mhux tal-UE, irrispettivament mill-forma u d-daqs legali tagħhom. Meta r-rekwiżiti tal-inizjattiva tal-SCG imorru lil hinn mir-rekwiżiti tar-regolament dwar id-deforestazzjoni, dawn japplikaw flimkien.

Din l-inizjattiva mhux se timmira speċifikament **lejn is-settur finanzjarju u l-investimenti**. L-inizjattivi eżistenti fil-qasam tal-finanzi sostenibbli, bħall-implimentazzjoni tar-Regolament dwar it-Tassonomija tal-UE u d-Direttiva futura dwar ir-Rapportar Korporattiv dwar is-Sostenibbiltà, is-CSRD (id-Direttiva attwali dwar ir-Rapportar Mhux Finanzjarju, l-NFRD) huma adattati sew sabiex jindirizzaw l-impatti tad-deforestazzjoni tas-setturi tal-finanzi u tal-investiment, b'hekk jikkomplementaw u jappoġġaw din l-inizjattiva leġiżlattiva dwar id-deforestazzjoni.

Is-CSRD u t-tassonomija jimponu obbligi ta' divulgazzjoni wkoll fuq impriżi mhux finanzjarji: is-CSRD tipprevedi l-pubblikazzjoni ta' standards ta' rapportar settorjali sa Ottubru tal-2023; skont ir-Regolament dwar it-Tassonomija tal-UE, diġà ġew stabbiliti kriterji tekniċi skont l-att delegat għall-mitigazzjoni tat-tibdil fil-klima u l-adattament għalih fir-rigward tal-forestrija, filwaqt li l-pubblikazzjoni tal-kriterji għall-agrikoltura ġiet ittardjata. Iż-

[8] Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kunsill Ewropew, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-Kumitat tar-Reġjuni, *Viżjoni fit-tul għaż-żoni rurali tal-UE - Lejn żoni u komunitajiet rurali aktar b'saħħithom, konnessi, reżiljenti u prosperużi sal-2040*, COM (2021) 345 final.

żewġ attivitajiet ekonomiċi jistgħu jiġu koperti skont l-atti delegati għall-erba' objettivi ambjentali l-oħra.

Din il-proposta għal Regolament hija mistennija li tiġi applikata wkoll flimkien mad-Direttiva dwar l-Enerġija Rinnovabbli[9] fir-rigward ta' xi komoditajiet użati bħala bijofjuwils jew għall-produzzjoni ta' bijofjuwils, bħall-gerbub tal-injam jew id-derivattivi tas-sojja u taż-żejt tal-palm. L-objettivi taż-żewġ settijiet ta' regoli tal-UE huma komplementari, peress li t-tnejn li huma jindirizzaw l-objettivi ġenerali tal-ġlieda kontra t-tibdil fil-klima u t-telfien tal-bijodiversità. Din l-inizjattiva leġiżlattiva tistabbilixxi rekwiżiti għall-komoditajiet u l-prodotti marbuta mad-deforestazzjoni u d-degradazzjoni tal-foresti li għandhom jiġu introdotti fis-suq tal-UE, bil-għan li titnaqqas id-deforestazzjoni xprunata mill-UE. Id-Direttiva dwar l-Enerġija Rinnovabbli tistabbilixxi, fost l-oħrajn, regoli dwar il-kriterji ta' sostenibbiltà għall-bijofjuwils, għall-bijolikwidi u għall-bijomassa li għandhom jitqiesu sostenibbli u tispeċifika miri għall-UE sabiex tilħaq mira ta' enerġija rinnovabbli ta' mill-anqas 32 % sal-2030.

Fir-rigward tal-interazzjoni prattika tagħhom, il-komoditajiet u l-prodotti li jaqgħu fil-kamp ta' applikazzjoni taż-żewġ atti se jkunu soġġetti għal rekwiżiti għal aċċess ġenerali għas-suq u sabiex jitqiesu bħala enerġija rinnovabbli. Dawn ir-rekwiżiti huma kompatibbli u jsaħħu lil xulxin reċiprokament. Fil-każ speċifiku ta' sistemi ta' ċertifikazzjoni għal Tibdil Indirett baxx fl-Użu tal-Art (ILUC) skont ir-Regolament tal-Kummissjoni (UE) 2019/807 li jissupplimenta d-Direttiva (UE) 2018/2001[10], "fir-rigward tad-determinazzjoni ta' materja prima b'riskju għoli ta' tibdil indirett fl-użu tal-art li għaliha qed tiġi osservata espansjoni sinifikanti taż-żona ta' produzzjoni f'art b'ħażna kbira ta' karbonju u ċ-ċertifikazzjoni ta' bijokarburanti, bijolikwidi u karburanti mill-bijomassa b'riskju baxx ta' tibdil indirett fl-użu tal-art", dawn is-sistemi ta' ċertifikazzjoni jistgħu jintużaw ukoll mill-operaturi u n-negozjanti fi ħdan is-sistemi ta' diliġenza dovuta tagħhom sabiex jiksbu informazzjoni kif meħtieġ minn dan ir-Regolament sabiex jissodisfaw uħud mir-rekwiżiti ta' traċċabbiltà u informazzjoni stabbiliti fl-Artikolu 9 ta' dan ir-Regolament. Bħal kwalunkwe sistema oħra ta' ċertifikazzjoni, l-użu tagħhom huwa mingħajr preġudizzju għar-responsabbiltà u l-obbligi legali skont dan ir-Regolament għall-operaturi u n-negozjanti sabiex jeżerċitaw id-diliġenza dovuta.

2. BAŻI ĠURIDIKA, SUSSIDJARJETÀ U PROPORZJONALITÀ

• Bażi ġuridika

Il-kompetenza tal-UE li taġixxi fil-qasam tad-deforestazzjoni u d-degradazzjoni tal-foresti tirriżulta mill-Artikoli tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea (TFUE) relatati mal-ħarsien tal-ambjent. Skont l-Artikolu 191(1) tat-TFUE "*s-salvagwardja, il-ħarsien u t-titjib tal-kwalità tal-ambjent; il-ħarsien tas-saħħa tal-bniedem; l-użu għaqli u razzjonali tar-riżorsi naturali; il-promozzjoni ta' miżuri fil-livell internazzjonali sabiex jitrattaw problemi ambjentali reġjonali jew globali, u partikolarment li jiġġieldu l-bidla fil-klima*" huma definiti bħala objettivi tal-politika tal-Unjoni dwar l-ambjent. L-adozzjoni fil-livell tal-Unjoni ta' miżuri mmirati lejn il-ġlieda kontra d-deforestazzjoni u d-degradazzjoni tal-foresti se

[9] Id-Direttiva (UE) 2018/2001 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-11 ta' Diċembru 2018 dwar il-promozzjoni tal-użu tal-enerġija minn sorsi rinnovabbli, (ĠU L 328/82, 21.12.2018, p. 82–209).

[10] Ir-Regolament Delegat tal-Kummissjoni (UE) 2019/807 tat-13 ta' Marzu 2019 li jissupplimenta d-Direttiva (UE) 2018/2001 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill fir-rigward tad-determinazzjoni ta' materja prima b'riskju għoli ta' tibdil indirett fl-użu tal-art li għaliha qed tiġi osservata espansjoni sinifikanti taż-żona ta' produzzjoni f'art b'ħażna kbira ta' karbonju u ċ-ċertifikazzjoni ta' bijokarburanti, bijolikwidi u karburanti mill-bijomassa b'riskju baxx ta' tibdil indirett fl-użu tal-art (ĠU L 133, 21.5.2019, p. 1–7).

tikkontribwixxi għat-tnaqqis tal-emissjonijiet tal-gassijiet serra (GHG), iż-żieda fir-reżiljenza għat-tibdil fil-klima u t-tnaqqis tal-impatt tal-bniedem fuq il-bijodiversità u b'hekk se tipprovdi kontribut sinifikanti għal kull wieħed mill-objettivi tal-politika ambjentali. Għalhekk, l-Artikolu 192 tat-TFUE jenħtieġ li jintuża bħala bażi ġuridika tal-proposta.

Bħal ħafna kwistjonijiet ambjentali, il-konsegwenzi tad-deforestazzjoni f'qasam wieħed jista' jkollhom impatti globali. Għalhekk huwa xieraq li kemm il-prodotti domestiċi kif ukoll il-prodotti rilaxxati għaċ-ċirkolazzjoni libera jew esportati jkunu koperti mill-proposta skont il-bażi ġuridika proposta. Dan se jippermetti li jkun hemm konformità mal-Artikolu 191(2) tat-TFUE li jirrikjedi li l-politika tal-Unjoni dwar l-ambjent timmira lejn livell għoli ta' protezzjoni u mal-Artikolu 3(3) tat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea (TUE) li skont dan il-promozzjoni ta' livell għoli ta' protezzjoni u t-titjib tal-kwalità tal-ambjent huwa definit bħala wieħed mill-objettivi tal-Unjoni.

L-Artikolu 192(1) tat-TFUE jiddikjara li "*l-Parlament Ewropew u l-Kunsill, li jaġixxu skont il-proċedura leġislattiva ordinarja wara li jikkonsultaw lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali u lill-Kumitat tar-Reġjuni, għandhom jiddeċiedu liema azzjoni għandha tittieħed mill-Unjoni sabiex twettaq l-objettivi msemmija fl-Artikolu 191*".

- **Sussidjarjetà (għall-kompetenza mhux esklużiva)**

L-ixprunaturi ewlenin tad-deforestazzjoni u tad-degradazzjoni tal-foresti huma marbuta kemm mas-suq tal-UE kif ukoll mal-kummerċ internazzjonali. Hija meħtieġa azzjoni fil-livell tal-UE sabiex jiġu indirizzati l-impronta tal-konsum tal-UE u kwistjonijiet kummerċjali internazzjonali b'mod koordinat u armonizzat filwaqt li jiġu pprovduti ċ-ċertezza u ċ-ċarezza legali, meħtieġa għall-funzjonament xieraq tas-suq tal-UE. Fin-nuqqas ta' approċċ armonizzat, diversi Stati Membri jieħdu miżuri li jirrestrinġu l-kummerċ intern, u b'hekk ixekklu l-funzjonament tas-suq intern. Dan ikollu impatt serju fuq il-funzjonament tas-suq tal-UE, jipperikola l-kapaċità tal-operaturi Ewropej li jakkwistaw prodotti/komoditajiet fil-kamp ta' applikazzjoni ta' dan ir-Regolament kif ukoll jimmina l-kredibbiltà tal-miżuri tal-UE. Stati Membri oħra jistgħu jiddeċiedu li ma jadottaw l-ebda miżura li tillimita l-impatt potenzjali tal-miżuri meħuda minn oħrajn fuq id-deforestazzjoni.

Il-ktajjen tal-provvista għall-prodotti koperti mill-inizjattiva huma internazzjonali u spiss globali ħafna. L-esperjenza tal-UE fl-indirizzar ta' kwistjonijiet kumplessi tal-katina tal-provvista (eż. li jirriżultaw mil-leġiżlazzjoni relatata mal-qtugħ illegali tas-siġar għall-injam) turi li huwa strumentali li jiġu żgurati kundizzjonijiet ekwi għall-operaturi f'termini ta' rekwiżiti li għandhom jiġu ssodisfati qabel it-tqegħid tal-prodotti (komoditajiet u prodotti derivati) fis-suq tal-UE għall-ewwel darba.

In-nuqqas ta' regoli applikabbli fil-livell Ewropew ipoġġi lill-operaturi tan-negozju responsabbli li huma lesti li jċaqilqu l-ktajjen tal-provvista tagħhom fi żvantaġġ kompetittiv u jippremja mġiba mhux sostenibbli. Għalhekk, filwaqt li l-ambjent huwa kompetenza kondiviża bejn l-UE u l-Istati Membri, huma meħtieġa miżuri madwar l-UE kollha sabiex jiżguraw fehim komuni tad-deforestazzjoni u tal-ktajjen tal-provvista mingħajr degradazzjoni tal-foresti, sabiex iżidu t-trasparenza ta' tali ktajjen tal-provvista kif ukoll sabiex jippermettu, skont l-iskala tal-azzjoni, impatt sinifikanti fuq id-deforestazzjoni.

Sa fejn din l-inizjattiva tkopri kemm merkanzija rilaxxata għaċ-ċirkolazzjoni libera kif ukoll esportata mis-suq tal-Unjoni, l-azzjoni fil-livell tal-Unjoni tkun aktar effettiva mill-azzjoni fil-livell nazzjonali peress li tipprevjeni impatt negattiv possibbli fuq il-funzjonament tas-suq

intern u fuq l-aspetti kummerċjali. Għalhekk, l-azzjoni tal-UE tista' tikkomplementa u ssaħħaħ l-isforzi nazzjonali tal-Istati Membri. F'każ li l-UE ma tiħux azzjoni, il-problema tad-deforestazzjoni u tad-degradazzjoni tal-foresti relatata mal-konsum tal-UE tibqa' tippersisti u tkompli tiddeterjora. Dan jista' jaffettwa negattivament l-isforzi tal-UE fil-qasam tal-protezzjoni globali tal-bijodiversità u t-tibdil fil-klima.

- **Proporzjonalità**

B'din l-inizjattiva leġiżlattiva, l-UE żżid l-azzjoni tagħha kontra d-deforestazzjoni u d-degradazzjoni tal-foresti billi tistabbilixxi qafas regolatorju li għandu l-għan li jkun ambizzjuż u implimentabbli, u li jinċentiva t-tranżizzjoni lejn ktajjen tal-provvista sostenibbli fil-pajjiżi produtturi kollha, fi ħdan l-UE jew lil hinn minnha. Dan jagħmel lill-UE entità globali kredibbli li tistabbilixxi l-istandards. Il-benefiċċji monetizzati minimi jikkumpensaw b'mod ċar il-kostijiet. L-inizjattiva hija konformi wkoll mal-gravità u l-urġenza tal-problema li għandha l-għan li tindirizza, kif ukoll mal-prijoritajiet tal-Patt Ekoloġiku Ewropew.

Din l-inizjattiva leġiżlattiva għandha l-għan li timminimizza l-kontribut tal-UE għad-deforestazzjoni u d-degradazzjoni tal-foresti. Dan l-objettiv se jintlaħaq billi tiġi stabbilita sistema ta' diliġenza dovuta gradwali u obbligatorja, li tiddependi minn definizzjoni ta' "mingħajr deforestazzjoni", flimkien ma' sistema ta' valutazzjoni komparattiva. Kif analizzat fil-"*Valutazzjoni tal-Impatt relatata mal-minimizzazzjoni tar-riskju tad-deforestazzjoni u d-degradazzjoni tal-foresti assoċjati ma' prodotti introdotti fis-suq tal-UE"* (minn hawn 'il quddiem "il-Valutazzjoni tal-Impatt"), huwa mistenni li dawn il-miżuri se jkunu l-aktar effettivi fit-tnaqqis tad-deforestazzjoni xprunata mill-UE u l-aktar effiċjenti fost dawk skrinjati bi tħejjija għal din l-inizjattiva. Is-sejbiet tal-Valutazzjoni tal-Impatt, juru li alternattivi legalment vinkolanti (bħar-rekwiżit ta' mingħajr deforestazzjoni, id-diliġenza dovuta obbligatorja, eċċ.) ikunu aktar effettivi minn miżuri volontarji (bħad-diliġenza dovuta volontarja, it-tikkettar volontarju jew iċ-ċertifikazzjoni privata volontarja). Dawn is-sejbiet ġew imsaħħa mill-eżitu tal-Konsultazzjoni Pubblika Miftuħa, fejn il-maġġoranza l-kbira tal-partijiet konċernati — l-assoċjazzjonijiet tan-negozji u l-NGOs — appoġġaw reġim ta' diliġenza dovuta obbligatorja.

- **Għażla tal-istrument**

L-istrument propost huwa "Regolament" minħabba li huwa meħtieġ li jiġi żgurat l-ogħla livell ta' armonizzazzjoni sabiex tiġi evitata l-koeżistenza ta' standards differenti bejn l-Istati Membri, li jimmina l-prinċipju fundamentali tal-moviment liberu tal-merkanzija. Regolament se **jistabbilixxi rekwiżiti diretti għall-operaturi kollha**, u b'hekk jipprovdi ċ-ċertezza legali meħtieġa u l-possibbiltà ta' infurzar ta' suq kompletament integrat madwar l-UE. Regolament **jiżgura** wkoll **li l-obbligi jiġu implimentati fl-istess ħin u bl-istess mod fis-27 Stat Membru kollha**. Ir-Regolament se **jnaqqas** ukoll **l-inċertezzi fuq l-iskedi ta' żmien** matul il-proċess tat-traspożizzjoni tipikament assoċjati ma' Direttiva f'qasam fejn iż-żmien u ċ-ċertezza legali huma ta' importanza kritika minħabba ż-żidiet imbassra fid-daqs tas-suq u l-bidliet fid-dinamiċi tas-suq b'mod aktar ġenerali.

L-istrument tfassal ukoll bħala sistema dinamika valida għall-futur sabiex tkun tista' **tadatta għall-iżviluppi tas-suq u għal *data* u evidenza xjentifika ġodda**. Għal dan il-għan, **huma previsti numru ta' setgħat għall-Kummissjoni**, li se jippermettu l-iżvilupp ta' miżuri ta' implimentazzjoni, fost l-oħrajn sabiex jiġi ppubblikat ir-riżultat tal-valutazzjoni komparattiva tal-pajjiżi u sabiex jiġu riveduti l-komoditajiet fil-kamp ta' applikazzjoni tar-Regolament.

3. RIŻULTATI TAL-EVALWAZZJONIJIET *EX POST*, TAL-KONSULTAZZJONIJIET MAL-PARTIJIET KONĊERNATI U TAL-VALUTAZZJONIJIET TAL-IMPATT

- **Evalwazzjonijiet *ex post*/kontrolli tal-idoneità tal-leġiżlazzjoni eżistenti**

Din l-inizjattiva tibni fuq is-sejbiet tal-Kontroll tal-Idoneità tal-EUTR u r-Regolament FLEGT, li twettaq fl-istess ħin mal-Valutazzjoni tal-Impatt għal dan ir-Regolament.

Fir-rigward tal-EUTR, il-Kontroll tal-Idoneità wera li l-EUTR irriżulta f'sitwazzjoni mtejba f'pajjiżi terzi, inkluż f'pajjiżi li għażlu li ma jinvolvux ruħhom fil-proċessi tal-VPA. Is-sħab kummerċjali ewlenin tal-UE ħadu passi sabiex isaħħu s-sistemi ta' governanza tal-foresti tagħhom u jnaqqsu l-qtugħ illegali tas-siġar għall-injam sabiex jissodisfaw ir-rekwiżiti tal-EUTR. L-EUTR – anke jekk jiġi mxekkel minn numru ta' dgħufijiet fl-isfidi tat-tfassil u tal-infurzar tiegħu – wera xi riżultati pożittivi kemm f'termini ta' effettività kif ukoll ta' effiċjenza. Il-kopertura dinjija tiegħu pprovdiet lill-UE b'bażi sabiex taħdem mill-qrib flimkien ma' pajjiżi konsumaturi oħrajn. Pajjiżi konsumaturi oħrajn u sħab kummerċjali madwar id-dinja adottaw approċċi leġiżlattivi simili għall-EUTR. Fil-kuntest usa' tad-deforestazzjoni, dan huwa partikolarment importanti sabiex jittieħed inkunsiderazzjoni, peress li juri li l-UE, anke b'sehem mis-suq li qiegħed jonqos, jista' jkollha impatt u tkun minn ta' quddiem nett fuq livell globali.

Minkejja l-isfidi esperjenzati fl-implimentazzjoni tiegħu, is-sejbiet tal-Kontroll tal-Idoneità juru li l-approċċ adottat għall-EUTR – id-diliġenza dovuta – jippermetti flessibbiltà sabiex jiġu indirizzati sfidi ġodda u emerġenti marbuta mal-qtugħ illegali tas-siġar għall-injam u mat-tibdil illegali fl-użu tal-art. Ir-rekwiżit ġenerali (id-diliġenza dovuta) applikabbli għall-operaturi kollha bbażati fl-UE jippermetti wkoll li r-Regolament ikun flessibbli għall-bidliet fix-xejriet kummerċjali u għall-bidliet fil-profili tar-riskju tal-pajjiżi. L-alternattiva proposta se tintegra u tagħmel titjib abbażi tal-qafas stabbilit bil-EUTR, li għalhekk jiġi revokat.

Il-proċedura ta' Diliġenza Dovuta stabbilita skont l-EUTR se tiġi adattata u mtejba f'dan ir-Regolament, permezz tal-introduzzjoni ta' karatteristiċi ġodda bħad-dikjarazzjoni ta' diliġenza dovuta (l-Artikolu 4), ir-rekwiżit ta' informazzjoni ġeografika jew il-ġeolokalizzazzjoni, ir-rabta tal-komoditajiet u tal-prodotti mal-biċċa art fejn ikunu ġew prodotti (l-Artikolu 9), iż-żieda fil-kooperazzjoni mad-dwana (l-Artikoli 14 u 24), il-livelli minimi ta' spezzjoni (l-Artikolu 14) kif ukoll il-valutazzjoni komparattiva tal-pajjiżi (l-Artikoli 25 u 26).

Fir-rigward tar-Regolament FLEGT, il-Kontroll tal-Idoneità kkonferma l-kisbiet tal-Ftehimiet ta' Sħubija Volontarja (VPAs) FLEGT f'termini ta' parteċipazzjoni mtejba tal-partijiet konċernati u oqfsa mtejba ta' governanza tal-foresti fil-pajjiżi sħab u, fl-istess ħin, enfasizza numru ta' nuqqasijiet tiegħu. Dan indika wkoll li hemm evidenza limitata li l-VPAs ġeneralment kkontribwew għat-tnaqqis tal-qtugħ illegali tas-siġar għall-injam. Filwaqt li s-sistema tal-UE stabbilita skont ir-Regolament tkun għodda effiċjenti sabiex jitnaqqsu l-kostijiet ta' konformità għall-operaturi tal-UE, l-istrument ewlieni għall-operazzjonalizzazzjoni tagħha, jiġifieri l-VPAs, ma tax riżultati tajbin. Waħda mill-problemi ewlenin fir-rigward tar-Regolament FLEGT hija l-fatt li s-sħab kummerċjali ewlenin tal-UE ma wrewx interess li jinvolvu ruħhom fil-proċessi tal-VPA, u dan wassal sabiex 3 % biss tal-importazzjonijiet tal-injam lejn l-UE huma koperti minn sistema operazzjonali tal-VPA. Tul 15-il sena wara li l-Pjan ta' Azzjoni FLEGT stabbilixxa l-bażi għal dawn il-proċessi fl-2003, pajjiż wieħed biss mill-15 li magħhom l-UE involviet ruħha fi proċess ta' VPA, għandu

sistema ta' liċenzjar FLEGT operatorja fis-seħħ u pajjiż wieħed biss mill-aqwa 10 sħab kummerċjali tal-injam tal-UE huwa involut fi proċess ta' VPA.

Sabiex jiġu rispettati l-impenji bilaterali li daħlet għalihom l-Unjoni Ewropea u sabiex jiġi ppreservat il-progress miksub mal-pajjiżi sħab li għandhom sistema operatorja fis-seħħ (stadju ta' liċenzjar FLEGT), dan ir-Regolament jinkludi dispożizzjoni li tiddikjara li l-injam kopert minn liċenzja FLEGT jissodisfa r-rekwiżit ta' legalità. Xi komponenti tal-VPA jistgħu jiġu integrati fejn ikun fattibbli u bi qbil mis-sħab fi programmi speċifiċi ta' kooperazzjoni, bħas-Sħubijiet dwar il-Foresti jew oħrajn sabiex jappoġġaw aktar il-governanza tal-foresti.

- **Konsultazzjonijiet mal-partijiet konċernati**

Il-Konsultazzjoni Pubblika Miftuħa (OPC) imwettqa mill-Kummissjoni fl-2020 irċeviet kważi 1,2 miljun tweġiba. Il-maġġoranza tal-partijiet konċernati qablu dwar il-ħtieġa ta' intervent fil-livell tal-UE sabiex jitnaqqas il-kontribut tal-UE għad-deforestazzjoni u d-degradazzjoni tal-foresti globali. Il-biċċa l-kbira tal-partijiet konċernati qablu wkoll li jistabbilixxu definizzjoni tal-UE għal "mingħajr deforestazzjoni" bħala rekwiżit tal-intervent ta' politika.

F'termini ta' miżuri ta' politika, l-OPC uriet appoġġ qawwi għal alternattivi legalment vinkolanti (rekwiżit ta' mingħajr deforestazzjoni, diliġenza dovuta obbligatorja, ċertifikazzjoni pubblika obbligatorja, ecc.) filwaqt li miżuri mhux vinkolanti u volontarji, bħad-diliġenza dovuta volontarja, it-tikkettar volontarju jew iċ-ċertifikazzjoni privata volontarja tqiesu bħala neqsin mill-effettività. Il-maġġoranza l-kbira tal-partijiet konċernati — l-assoċjazzjonijiet tan-negozji u l-NGOs — appoġġaw reġim obbligatorju ta' diliġenza dovuta, għalkemm id-dettalji preferuti ta' din is-sistema jvarjaw minn rispondent għal ieħor. Il-konklużjonijiet dettaljati mill-konsultazzjonijiet mal-partijiet konċernati, inkluż il-Feedback dwar il-valutazzjoni tal-impatt tal-bidu, is-sejbiet tal-OPC u l-eżitu tal-konsultazzjoni mmirata mal-partijiet konċernati, huma inklużi fl-Anness 2 tal-Valutazzjoni tal-Impatt.

F'konformità mat-tħabbira li saret fil-Komunikazzjoni tal-2019, il-Patt Ekoloġiku Ewropew, l-Istrateġija tal-UE għall-Bijodiversità għall-2030 u l-Istrateġija mill-Għalqa sal-Platt, din l-inizjattiva tiffoka fuq il-foresti. Il-Parlament Ewropew u l-NGOs kienu favur l-inklużjoni ta' ekosistemi oħra. Abbażi tal-esperjenza bil-leġiżlazzjoni eżistenti, tali espansjoni tal-kamp ta' applikazzjoni tqieset prematura peress li n-nuqqas ta' esperjenza prattika jkun ta' detriment għall-effettività u l-eżegwibilità tal-miżuri ta' politika li b'dan ġew valutati. Madankollu, il-ħtieġa u l-fattibbiltà li jitwessa' l-kamp ta' applikazzjoni tiegħu sabiex jiġu koperti wkoll ekosistemi oħra se jiġu evalwati bħala parti minn rieżami bikri.

- **Ġbir u użu tal-għarfien espert**

Sabiex tappoġġa l-analiżi tal-alternattivi differenti, il-Kummissjoni tat **kuntratt ta' appoġġ** lill-esperti esterni, sabiex iwettqu żewġ studji "*Valutazzjoni tal-impatt fuq il-miżuri min-naħa tad-domanda biex tiġi indirizzata d-deforestazzjoni*", u "*Studju ta' appoġġ għal Kontroll tal-Idoneità tal-EUTR u tar-Regolament FLEGT*". Dawn l-istudji pprovdew parti mill-analiżi u *data* sottostanti għall-alternattivi ta' politika ppreżentati fil-Valutazzjoni tal-Impatt u, min-naħa l-oħra, f'dan ir-Regolament. Din l-inizjattiva tibni wkoll fuq is-sejbiet tat-tielet studju li jiffoka fuq "*Skemi ta' ċertifikazzjoni u verifika fis-Settur tal-Foresti u għall-Prodotti bbażati fuq l-Injam*" li twettaq fl-istess ħin mal-Valutazzjoni tal-Impatt.

Il-Kummissjoni użat ukoll inputs ipprovduti matul il-laqgħat tal-Grupp ta' Esperti/il-Pjattaforma ta' diversi Partijiet Konċernati dwar il-Protezzjoni u r-Restawr tal-Foresti tad-Dinja tal-Kummissjoni, inkluż l-EUTR u r-Regolament FLEGT. Mit-tnedija tal-pjan

direzzjonali għal din l-inizjattiva leġiżlattiva fi Frar tal-2020, il-grupp iltaqa' disa' darbiet f'konfigurazzjonijiet differenti — u kien jinkludi erba' workshops speċifiċi sabiex jinġabru inputs dwar l-alternattivi ta' politika studjati fil-Valutazzjoni tal-Impatt.

Flimkien mal-istudji ta' appoġġ imsemmija hawn fuq, il-laqgħat tal-Grupp ta' Esperti, u l-konsultazzjonijiet mal-partijiet konċernati, il-Kummissjoni tat ukoll attenzjoni mill-qrib lir-riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tat-22 ta' Ottubru 2020 li tinkludi rakkomandazzjonijiet lill-Kummissjoni dwar qafas legali tal-UE sabiex titwaqqaf u titreġġa' lura d-deforestazzjoni globali li l-UE hija responsabbli għaliha (2020/2006 (INL)), kif ukoll il-pożizzjonijiet espressi mill-Kunsill tal-UE, partikolarment il-Konklużjonijiet tal-Kunsill dwar il-Komunikazzjoni tal-2019.[11]

- **Valutazzjoni tal-impatt**

Total ta' 17-il miżura ta' politika ġew ikkunsidrati fl-iskrinjar inizjali tal-vijabbiltà mwettaq fil-Valutazzjoni tal-Impatt preparatorja. Din il-lista inizjali ta' miżuri potenzjali kopriet firxa wiesgħa ta' interventi possibbli, inkluż kemm strumenti regolatorji kif ukoll mhux regolatorji. L-iskrinjar tal-vijabbiltà vvaluta kull miżura ta' politika skont numru ta' kriterji bħall-fattibbiltà u l-proporzjonalità legali, tekniċi, politiċi, l-effettività u l-effiċjenza potenzjali tagħhom kif ukoll il-feedback riċevut mill-partijiet konċernati, mill-Istati Membri tal-UE u minn pajjiżi terzi.

Abbażi tal-iskrinjar tal-vijabbiltà, inżammu ħames alternattivi ta' politika u ġew studjati f'aktar dettall: 1) Proċedura ta' diliġenza dovuta obbligatorja mtejba; 2) sistema ta' valutazzjoni komparattiva u lista ta' operaturi li jiksru l-liġi flimkien ma' sistema ta' diliġenza dovuta obbligatorja mtejba b'diversi livelli; 3) ċertifikazzjoni pubblika obbligatorja flimkien ma' rekwiżit ta' diliġenza dovuta mtejba; 4) tikkettar obbligatorju flimkien ma' rekwiżit ta' diliġenza dovuta mtejba; 5) rekwiżit ta' mingħajr deforestazzjoni għall-introduzzjoni fis-suq tal-UE appoġġat minn valutazzjoni komparattiva u sistemi ta' karti ta'twissija lill-pajjiżi.

L-alternattivi ta' politika kollha kkunsidrati jibnu fuq elementi komuni: 1) Definizzjoni ta' mingħajr deforestazzjoni, ibbażata fuq id-definizzjoni tal-FAO, li l-prodotti jeħtieġ li jikkonformaw magħha; u rekwiżit addizzjonali sabiex il-prodotti jkunu legali skont il-liġijiet tal-pajjiż tal-produzzjoni; 2) Kamp ta' applikazzjoni tal-prodott, li jiġi rieżaminat u aġġornat regolarment, filwaqt li jiffoka fuq komoditajiet bl-ogħla deforestazzjoni inkorporata fl-UE (iċ-ċanga, iż-żejt tal-palm, is-sojja, l-injam, il-kawkaw, u l-kafè) u prodotti relatati; 3) Projbizzjoni fuq l-introduzzjoni fis-suq tal-UE ta' komoditajiet u prodotti li huma assoċjati mad-deforestazzjoni u d-degradazzjoni tal-foresti u li ma ġewx prodotti f'konformità mal-leġiżlazzjoni applikabbli u rilevanti tal-pajjiżi produtturi. L-alternattivi 2 sa 4 huma kkombinati ma' rekwiżit ta' diliġenza dovuta obbligatorja kif propost taħt l-alternattiva 1.

L-alternattiva ppreferuta kienet in-numru 2. Din tgħaqqad rekwiżit ta' diliġenza dovuta ma' sistema ta' valutazzjoni komparattiva tal-pajjiżi li se tikkategorizza lill-pajjiżi filwaqt li tqis id-deforestazzjoni u d-degradazzjoni tal-foresti marbuta mal-komoditajiet rilevanti flimkien ma' kriterji relatati mal-involviment tal-pajjiżi fil-ġlieda kontra d-deforestazzjoni u d-degradazzjoni tal-foresti. Se jkun hemm tliet kategoriji ta' pajjiżi — b'riskju baxx, standard u għoli. L-obbligi għall-operaturi u għall-awtoritajiet tal-Istati Membri se jvarjaw skont il-livell

[11] Il-Konklużjonijiet tal-Kunsill u tal-Gvernijiet tal-Istati Membri mlaqqgħin fil-Kunsill dwar il-Komunikazzjoni dwar It-Tisħiħ tal-Azzjoni tal-UE għall-Protezzjoni u għar-Restawr tal-Foresti tad-Dinja - Konklużjonijiet tal-Kunsill (15151/19 tas-16 ta' Diċembru 2019)

ta' riskju li jirrappreżenta l-pajjiż tal-produzzjoni, bi dmirijiet simplifikati ta' diliġenza dovuta għal riskju baxx u skrutinju mtejjeb għal pajjiżi b'riskju għoli.

Huwa mistenni li l-alternattiva ppreferuta tipprevjeni d-deforestazzjoni xprunata mill-konsum u l-produzzjoni tal-UE tas-sitt komoditajiet inklużi fil-kamp ta' applikazzjoni, b'benefiċċji mbassra ferm ogħla minn 71 920 ettaru ta' foresti anqas affettwati mid-deforestazzjoni u d-degradazzjoni tal-foresti xprunati mill-UE kull sena sal-2030. Dan ikun ifisser ukoll tnaqqis ta' mill-anqas 31,9 miljun tunnellata metrika ta' emissjonijiet tal-karbonju fl-atmosfera kull sena minħabba l-konsum u l-produzzjoni tal-UE tal-komoditajiet rilevanti, li jistgħu jirriżultaw f'iffrankar ekonomiku ta' mill-anqas EUR 3,2 biljun fis-sena. Barra minn hekk, din l-alternattiva hija mistennija li tikkontribwixxi deċiżament għall-protezzjoni tal-bijodiversità li min-naħa tagħha hija marbuta wkoll b'mod qawwi mal-prevenzjoni tat-tibdil fil-klima.

Din l-alternattiva jenħtieġ li tikkontribwixxi wkoll għall-ilħuq tal-objettivi speċifiċi tal-intervent tal-UE, jiġifieri l-ħolqien ta' kundizzjonijiet ekwi għall-kumpaniji li joperaw fis-suq tal-UE; il-minimizzazzjoni tal-konsum ta' prodotti li ġejjin minn ktajjen tal-provvista assoċjati mad-deforestazzjoni jew mad-degradazzjoni tal-foresti; u ż-żieda fid-domanda tal-UE għal komoditajiet u prodotti legali u "mingħajr deforestazzjoni" u l-kummerċ tagħhom. Id-detenturi żgħar li jipproduċu l-komoditajiet rilevanti jistgħu jiffaċċjaw sfidi ta' adattament. Dawn il-fatturi kollha huma mistennija li jiġu mitigati sad-data ta' skadenza proposta tal-2020, peress li l-biċċa l-kbira tal-prodotti li bħalissa jinsabu fil-kummerċ jiġu akkwistati minn art li tkun tqiegħdet fil-produzzjoni qabel l-2020.

- **Idoneità regolatorja u simplifikazzjoni**

Dan ir-Regolament huwa mistenni li joħloq kundizzjonijiet ekwi għall-kumpaniji li joperaw fis-suq tal-UE. Il-produtturi li jimplimentaw produzzjoni aktar sostenibbli u ktajjen tal-provvista trasparenti huma mistennija li jiksbu sehem fis-suq tal-UE u jżidu l-kompetittività tagħhom meta mqabbla mal-produtturi li jikkawżaw id-deforestazzjoni, indipendentement mid-daqs tagħhom. L-ixprunatur ewlieni għall-kostijiet tal-obbligi ta' diliġenza dovuta huwa l-kumplessità tal-ktajjen tal-provvista u r-riskji assoċjati mal-pajjiż tas-sors, u mhux id-daqs tal-kumpaniji.

Filwaqt li l-implimentazzjoni tal-proċeduri ta' diliġenza dovuta (u, fejn meħtieġ, it-trasferiment tal-ktajjen tal-provvista) tista' tkun aktar ta' sfida għall-SMEs, ir-rekwiżit ta' diliġenza dovuta kkombinat ma' valutazzjoni komparattiva jippermetti lill-operaturi u lin-negozjanti tal-SMEs jibbenefikaw minn kostijiet aktar baxxi tad-diliġenza dovuta simplifikata billi jagħżlu prodotti li jirriżultaw minn ktajjen tal-provvista b'riskju baxx.

Il-proposta tinkludi "Sistema ta' informazzjoni u komunikazzjoni" (l-Artikolu 29) li tippermetti l-ipproċessar elettroniku tal-informazzjoni kemm bejn l-awtoritajiet kompetenti kif ukoll bejn dawn u l-operaturi ekonomiċi. Din is-sistema se tiffaċilita u tissimplifika d-dmirijiet tal-operaturi u l-infurzar mill-awtoritajiet kompetenti.

- **Drittijiet fundamentali**

L-alternattiva ta' politika proposta se tirrikjedi li l-prodotti jkunu ġew prodotti f'konformità mad-definizzjoni ta' mingħajr deforestazzjoni u mal-liġijiet tal-pajjiż tal-produzzjoni. Dan ifisser li l-liġijiet dwar ix-xogħol, l-ambjent u d-drittijiet tal-bniedem applikabbli fil-pajjiż tal-produzzjoni (kemm nazzjonali kif ukoll internazzjonali) se jkollhom jitqiesu meta tiġi valutata l-konformità tal-prodotti ma' din l-inizjattiva. Dan jinkludi d-drittijiet tal-popli indiġeni, li

huma mistennija jikkontribwixxu għall-protezzjoni tad-drittijiet ta' komunitajiet lokali vulnerabbli.

Fil-livell tal-Unjoni, il-proposta tirrispetta l-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-UE u partikolarment l-Artikolu 2 tagħha (id-dritt għall-ħajja), l-Artikolu 8 (il-protezzjoni tad-*data* personali), l-Artikolu 16 (il-libertà li wieħed iwettaq negozju), l-Artikolu 17 (id-dritt għall-proprjetà) u l-Artikolu 37 (il-protezzjoni ambjentali).

F'konformità mal-Artikolu 52(1) tal-Karta, kwalunkwe limitazzjoni fuq l-eżerċitar tad-drittijiet u l-libertà rikonoxxuti mill-Karta minn din il-proposta leġiżlattiva hija pprovduta mil-liġi u tirrispetta l-essenza ta' dawk id-drittijiet u l-libertajiet. Suġġett għall-prinċipju ta' proporzjonalità, jistgħu jsiru limitazzjonijiet biss fejn ikun meħtieġ u jekk dawn ġenwinament jilħqu l-objettivi ta' interess ġenerali rikonoxxuti mill-Unjoni jew il-ħtieġa li jiġu protetti d-drittijiet u l-libertajiet tal-oħrajn. L-iżgurar ta' livell għoli ta' protezzjoni ambjentali u t-titjib tal-kwalità tal-ambjent jikkostitwixxi, partikolarment, objettiv ta' interess ġenerali rikonoxxut mill-Karta li jista' jiġġustifika limitazzjonijiet għal drittijiet fundamentali oħra.

4. IMPLIKAZZJONIJIET BAĠITARJI

Id-dikjarazzjoni finanzjarja leġiżlattiva mehmuża ma' din il-proposta tistabbilixxi l-implikazzjonijiet tar-riżorsi baġitarji, umani u amministrattivi.

Huwa previst baġit totali ta' EUR 16 519 000 għat-twaqqif u l-implimentazzjoni tar-Regolament matul l-ewwel ħames snin tal-operat (previst proviżorjament mill-2023 sal-2027.) Dan jinkludi baġit ta' EUR 6 650 000 skont l-Intestatura 7 tal-Qafas Finanzjarju Pluriennali (QFP) għar-riżorsi umani (ħames membri tal-persunal addizzjonali fid-DĠ ENV li jimplimentaw ir-Regolament u l-kooperazzjoni internazzjonali, żewġ membri tal-persunal addizzjonali fid-DĠ INTPA għall-kooperazzjoni u l-iżvilupp relatati u membru wieħed tal-persunal fid-DĠ TAXUD għall-implimentazzjoni tal-obbligi tad-dwana) u spejjeż amministrattivi oħrajn. Dan jinkludi wkoll baġit ta' EUR 9 869 000 skont l-Intestatura 3 tal-QFP. Dan tal-aħħar huwa marbut mal-appoġġ ta' diversi kompiti ta' implimentazzjoni relatati mad-dispożizzjonijiet leġiżlattivi li se jitwettqu mis-servizzi tal-Kummissjoni mill-2022 sal-2027, inkluż l-akkwist u l-arranġamenti amministrattivi potenzjali.

5. ELEMENTI OĦRA

- **Pjanijiet ta' implimentazzjoni u arranġamenti dwar il-monitoraġġ, l-evalwazzjoni u r-rapportar**

L-awtoritajiet tal-Istati Membri (partikolarment l-awtoritajiet kompetenti kif deskritti fil-Kapitolu 3) huma responsabbli għall-infurzar ta' dan ir-Regolament. Għal dak il-għan, huma għandhom ifasslu pjanijiet ta' spezzjoni bbażati fuq approċċ ibbażat fuq ir-riskju, filwaqt li jqisu l-livell ta' riskju assenjat permezz tas-sistema ta' valutazzjoni komparattiva tal-pajjiżi. Il-qafas ta' rapportar stabbilit fl-Artikolu 20 jibni fuq l-esperjenza tal-EUTR u għandu l-għan li jsaħħaħ ir-rieżami tal-attività ta' monitoraġġ tal-Istati Membri, il-kontenut u l-kwalità tal-verifiki kif ukoll is-segwitu tagħhom.

Is-sistema jenħtieġ li tiġi rieżaminata wara tliet snin ta' operazzjoni sħiħa sabiex tiġi identifikata kwalunkwe kwistjoni u titjib potenzjali, u kull ħames snin wara dan. L-Artikolu 32 jipprevedi b'mod speċifiku li l-ewwel rieżami jenħtieġ li jinkludi valutazzjoni tal-ħtieġa u

tal-fattibbiltà li l-kamp ta' applikazzjoni tar-Regolament jiġi estiż għal ekosistemi oħra. Barra minn hekk, mhux aktar tard minn sentejn wara d-dħul fis-seħħ, il-Kummissjoni se twettaq l-ewwel rieżami tal-Anness I, wara indikazzjonijiet ipprovduti minn evidenza xjentifika.

- **Spjegazzjoni fid-dettall tad-dispożizzjonijiet speċifiċi tal-proposta**

  - *Artikolu 1: Suġġett u kamp ta' applikazzjoni*

L-Artikolu 1(1) jistabbilixxi l-kamp ta' applikazzjoni *rationae materiae* tar-Regolament billi jiddefinixxi "komoditajiet rilevanti" (jiġifieri l-bhejjem tal-ifrat, il-kawkaw, il-kafè, il-palm taż-żejt, is-sojja u l-injam) u prodotti rilevanti, (jiġifieri dawk elenkati fl-Anness I, li jkun fihom, ikunu ġew mitmugħa jew ikunu ġew prodotti permezz tal-komoditajiet rilevanti), li għalihom se japplika dan ir-Regolament. Dan jikkjarifika wkoll li r-Regolament se japplika bl-istess mod għall-introduzzjoni u għat-tqegħid fis-suq tal-Unjoni, kif ukoll għall-esportazzjoni mill-Unjoni.

Il-paragrafu 2 jikkjarifika l-applikazzjoni *rationae temporis* ta' dan ir-Regolament, li jistabbilixxi li dan mhux se jkun applikabbli għall-komoditajiet u l-prodotti rilevanti introdotti fis-suq tal-Unjoni jew esportati minnu li jkunu ġew prodotti qabel id-data tad-dħul fis-seħħ, kif previst fl-Artikolu 36.

  - *Artikolu 2: Definizzjonijiet*

L-Artikolu 2 jistabbilixxi d-definizzjonijiet użati matul il-bqija tal-parti operattiva tar-Regolament. Dawn jinkludu definizzjonijiet [il-paragrafi (1) sa (8)] meħtieġa sabiex jagħmlu operazzjonali l-objettiv ewlieni tal-istrument, eż. id-deforestazzjoni, il-foresti, il-pjantaġġuni, mingħajr deforestazzjoni u prodotti. Id-definizzjonijiet jiddependu sa fejn ikun possibbli minn kunċetti żviluppati fil-livell internazzjonali, partikolarment fi ħdan l-Organizzazzjoni tal-Ikel u l-Agrikoltura tan-Nazzjonijiet Uniti (FAO).

L-istabbiliment ta' definizzjoni ta' mingħajr deforestazzjoni huwa wieħed mill-innovazzjonijiet ewlenin tar-Regolament propost b'rabta mar-Regolament tal-UE dwar l-Injam. Ir-riżultati tal-Valutazzjoni tal-Impatt juru li l-istabbiliment ta' rekwiżit komuni għall-prodotti u l-komoditajiet, irrispettivament mill-pajjiż tal-produzzjoni tagħhom, huwa mistenni li jżid l-effettività tal-intervent ta' politika billi jipprevjeni lakuni assoċjati mad-deforestazzjoni legali u billi jiffaċilita l-implimentazzjoni permezz ta' monitoraġġ mill-bogħod. Barra minn hekk, id-definizzjoni ta' mingħajr deforestazzjoni hija mistennija li tipprevjeni l-ħolqien ta' inċentivi ħżiena għall-pajjiżi sħab, li inkella jistgħu jitħajru jbaxxu l-istandards ambjentali sabiex jiffaċilitaw l-aċċess tal-prodotti tagħhom għall-UE jekk fil-proposta jkunu ġew stabbiliti biss kontrolli tal-legalità.

Id-definizzjoni ta' mingħajr deforestazzjoni tistabbilixxi data ta' skadenza tal-31 ta' Diċembru 2020. Dan ifisser li l-ebda komodità u prodott fil-kamp ta' applikazzjoni tar-regolament ma jitħalla jidħol jew joħroġ mis-suq tal-UE jekk ikun ġie prodott fuq art soġġetta għad-deforestazzjoni jew id-degradazzjoni tal-foresti wara dik id-data. Id-data proposta timminimizza t-tfixkil tal-ktajjen tal-provvista u l-impatti negattivi potenzjali fil-pajjiżi sħab. Dan jikkorrispondi għall-impenji internazzjonali sabiex titwaqqaf id-deforestazzjoni, pereżempju, kif inkluż fl-Għanijiet ta' Żvilupp Sostenibbli (l-Għan 15.2.)

Il-bqija tad-definizzjonijiet [il-paragrafi (9) sa (30)] jirreferu għad-detenturi tad-dmirijiet u għall-attivitajiet regolati, bħall-operatur, in-negozjant, l-introduzzjoni fis-suq, it-tqegħid fis-suq eċċ. Sa fejn ikun possibbli, dawn huma bbażati fuq kunċetti li diġà jeżistu fid-dritt tal-Unjoni fil-leġiżlazzjoni rilevanti tas-suq intern u tad-dwana, u jindirizzaw ukoll kwistjonijiet speċifiċi li rriżultaw mill-implimentazzjoni tal-EUTR. Id-definizzjonijiet inbidlu ftit fir-

rigward tal-Valutazzjoni tal-Impatt bil-għan li tiżdied il-preċiżjoni legali tagħhom u jiġu akkomodati l-iżviluppi l-ġodda fil-leġiżlazzjoni relatata tal-UE.

- *Artikolu 3: Projbizzjoni*

L-Artikolu 3 iservi bħala l-pedament tar-Regolament billi jiddeskrivi b'mod ċar il-projbizzjoni tal-introduzzjoni jew it-tqegħid fis-suq tal-Unjoni, jew l-esportazzjoni mis-suq tal-Unjoni, il-komoditajiet u l-prodotti rilevanti fil-kamp ta' applikazzjoni li ma humiex konformi ma' dan ir-Regolament, flimkien mal-kjarifika li dejjem tkun meħtieġa dikjarazzjoni ta' diliġenza dovuta meta jitwettqu tali attivitajiet kummerċjali. Ir-referenza għad-deforestazzjoni (a) u l-legalità (b) hija meħtieġa sabiex tippermetti li jiġu indirizzati komprensivament l-objettivi ewlenin ta' dan ir-Regolament.

Il-projbizzjoni f'(c) tikkomplementa lill-oħrajn billi toħloq obbligu ġenerali li jiġu sottomessi dikjarazzjonijiet ta' diliġenza dovuta meta jitqiegħdu l-komoditajiet u l-prodotti rilevanti fis-suq. Din il-projbizzjoni tiżgura li l-operaturi jsiru konxji tad-dmirijiet tagħhom li jeżerċitaw diliġenza dovuta u jiġu skoraġġuti milli jħallu barra proċeduri ta' diliġenza dovuta. Abbażi tal-esperjenza tal-EUTR, dan ir-rekwiżit se jiffaċilita l-infurzar u, fejn meħtieġ, azzjoni legali sabiex jiġi rimedjat jew sanzjonat tali ksur.

- *Artikolu 4: obbligi tal-operaturi*

L-Artikolu 4 jiddefinixxi l-obbligi għall-operaturi skont ir-Regolament. Dan jiddeskrivi l-proċedura ta' diliġenza dovuta u għalhekk iservi bħala r-regola ġenerali dwar l-obbligi tal-operaturi. Il-paragrafu 1 iqiegħed fuq l-operaturi l-obbligu li jwettqu diliġenza dovuta għall-komoditajiet u l-prodotti rilevanti kollha sabiex jiżguraw il-konformità tagħhom mal-projbizzjoni tal-Artikolu 3(a) u (b) u sabiex jissottomettu dikjarazzjoni ta' diliġenza dovuta qabel ma jintroduċuhom fis-suq tal-Unjoni jew jesportaw minnu. L-informazzjoni meħtieġa mid-dikjarazzjoni tad-diliġenza dovuta hija spjegata fl-Anness II.

Il-paragrafu 2 jiddeskrivi l-proċedura speċifika li tirregola s-sottomissjoni tad-dikjarazzjonijiet ta' diliġenza dovuta. Wara li jasal għall-konklużjoni li l-komodità jew il-prodott rilevanti huwa konformi mar-Regolament, l-operatur jeħtieġlu jissottometti dikjarazzjoni ta' diliġenza dovuta fis-sistema ta' informazzjoni (ara l-Artikolu 31) qabel ma l-komodità jew il-prodott jiġu introdotti fis-suq. Għall-komoditajiet u l-prodotti rilevanti li jitqiegħdu taħt rilaxx għaċ-ċirkolazzjoni libera jew għall-esportazzjoni, trid issir referenza fid-dikjarazzjoni doganali għad-dikjarazzjoni tad-diliġenza dovuta, li se tippermetti l-kooperazzjoni mill-qrib meħtieġa bejn l-awtoritajiet doganali u l-awtoritajiet kompetenti. Skont il-paragrafu 3, l-operaturi jassumu r-responsabbiltà għall-konformità tal-prodotti billi jfasslu dikjarazzjoni ta' diliġenza dovuta. Il-paragrafu 4 jirrikjedi espliċitament li l-operaturi jżommu lura milli jqiegħdu fis-suq jew jesportaw mingħajr ma jissottomettu minn qabel dikjarazzjoni ta' diliġenza dovuta. Il-paragrafu 5 jistabbilixxi l-istess obbligu meta (1) il-prodotti jew il-komoditajiet rilevanti ma jissodisfawx ir-rekwiżiti ta' "mingħajr deforestazzjoni" jew "legalità", jew (2) meta d-diliġenza dovuta tkun waslet għall-konklużjoni li r-riskju li ma jkunux konformi ma huwiex negliġibbli jew (3) meta ma tkunx tlestiet il-proċedura ta' diliġenza dovuta. Il-paragrafu 6 jobbliga lill-operaturi jieħdu azzjoni u jinformaw lill-awtoritajiet kompetenti jekk informazzjoni ġdida ssir disponibbli wara li tkun ġiet konkluża l-proċedura ta' diliġenza dovuta u d-dikjarazzjoni sottomessa.

- *Artikolu 6: Obbligi tan-negozjanti*

Għall-finijiet ta' dan ir-Regolament, bħal fil-EUTR, negozjant jista' jiġi definit bħala "kwalunkwe persuna fiżika jew ġuridika li, matul attività kummerċjali, tqiegħed fis-suq tal-Unjoni komoditajiet u prodotti rilevanti" [l-Artikolu 2(j)]. Ġeneralment, in-negozjanti huma soġġetti għal obbligi anqas stretti mill-operaturi peress li saż-żmien li negozjant ikun jista' jiddisponi minn komoditajiet jew prodotti rilevanti, dawn ikunu diġà ġew introdotti fis-suq. Madankollu, in-negozjanti, speċjalment in-negozjanti kbar għandhom influwenza sinifikanti fuq il-ktajjen tal-provvista u għandhom rwol importanti fl-iżgurar li l-komoditajiet u l-prodotti rilevanti jkunu mingħajr deforestazzjoni.

Din hija r-raġuni għaliex dan l-Artikolu jiddistingwi bejn l-obbligu applikabbli għal negozjanti kbar li ma humiex intrapriżi żgħar u ta' daqs medju (SMEs) u l-obbligi applikabbli għal negozjanti li huma SMEs. Skont il-paragrafi 2 u 3, in-negozjanti li huma SMEs huma meħtieġa jiġbru rekord tal-fornituri u tal-klijenti tagħhom, iżommu dik l-informazzjoni għal mill-anqas ħames snin u jagħmlu din l-informazzjoni disponibbli għall-awtoritajiet kompetenti fuq talba. Dan ir-rekwiżit huwa stmat li jinvolvi biss kostijiet negliġibbli, peress li tali informazzjoni tista' tkun mistennija li tkun parti mill-operat normali tan-negozju. Negozjanti li huma SMEs huma wkoll mistennija jieħdu azzjoni u jinformaw lill-awtoritajiet kompetenti jekk issir disponibbli informazzjoni ġdida dwar in-nuqqas ta' konformità tal-komoditajiet u tal-prodotti tagħhom (il-paragrafu 4)

Min-naħa l-oħra, negozjanti kbar li ma humiex SMEs huma soġġetti għall-istess obbligi bħall-operaturi (il-paragrafu 5). Għalhekk, negozjanti kbar għandhom jissottomettu dikjarazzjoni ta' diliġenza dovuta skont l-Artikolu 4, u b'hekk isiru responsabbli għall-konformità tal-komodità jew tal-prodott rilevanti ma' dan ir-Regolament. Barra minn hekk, huma soġġetti għall-istess proċedura ta' diliġenza dovuta mill-operaturi: minbarra l-ġbir tal-informazzjoni, huma wettqu valutazzjoni tar-riskju skont l-Artikolu u, fejn meħtieġ, mitigazzjoni tar-riskju skont l-Artikolu 10. In-negozjanti li huma SMEs huma eżentati minn dawn l-obbligi. Bl-istess mod, in-negozjanti l-kbar huma soġġetti għall-istess verifiki fuq l-operaturi kif previst fl-Artikolu 15, filwaqt li n-negozjanti li huma SMEs huma soġġetti għall-kontrolli msemmija fl-Artikolu 16.

- *Artikolu 8: Diliġenza dovuta*

L-Artikolu 8 jiddeskrivi l-proċedura ta' diliġenza dovuta li tikkostitwixxi l-obbligu tal-operaturi skont l-Artikolu 4(1) u n-negozjanti li ma humiex SMEs skont l-Artikolu 6(5). Kwalunkwe proċedura ta' diliġenza dovuta jenħtieġ li tiżgura li r-riskju ta' komoditajiet jew prodotti rilevanti mhux konformi li jiġu introdotti fis-suq tal-UE jew jiġu esportati minnu jkun negliġibbli. Sabiex jagħmlu dan, l-operaturi u n-negozjanti li ma humiex SMEs għandhom jiġbru l-informazzjoni rilevanti kollha (kif indikat fl-Artikolu 9) – l-ewwel pass tal-proċess ta' diliġenza dovuta. Abbażi ta' dik l-informazzjoni, huma għandhom jidentifikaw u jivvalutaw ir-riskju ta' nuqqas ta' konformità possibbli tal-komoditajiet u tal-prodotti rilevanti mar-rekwiżiti ta' dan ir-Regolament [l-Artikolu 10(1) sa (4) u 10(6)] – it-tieni pass tal-proċess ta' diliġenza dovuta. Fejn meħtieġ, huma għandhom jimmitigaw adegwatament dawn ir-riskji għal livell negliġibbli [l-Artikolu 10(5)] – it-tielet pass tal-proċess ta' diliġenza dovuta.

Jeħtieġ li titwettaq diliġenza dovuta qabel kwalunkwe tqegħid ta' komoditajiet u prodotti rilevanti fis-suq tal-UE jew qabel l-esportazzjoni mis-suq tal-UE. Jekk il-konklużjoni tal-valutazzjoni tar-riskju tkun li r-riskju ta' komoditajiet jew ta' prodotti mhux konformi li jidħlu fis-suq tal-UE ma jkunx negliġibbli, l-operatur jeħtieġ li jieħu miżuri ta' mitigazzjoni tar-riskju li huma adegwati sabiex inaqqsu r-riskju għal livell negliġibbli. Jekk ma jkun hemm l-ebda aċċess għal-leġiżlazzjoni applikabbli jew għal informazzjoni rilevanti oħra, ir-riskju ma

jistax jiġi valutat bis-sħiħ u b'hekk ma jiġix mitigat għal livell negliġibbli. Jekk ir-riskju ma jkunx jista' jiġi mitigat għal livell negliġibbli, l-operatur ma għandux jintroduċi l-komoditajiet jew il-prodotti rilevanti fis-suq tal-UE [l-Artikolu 10(1)].

- *Artikolu 9: Rekwiżiti ta' informazzjoni*

Innovazzjoni kbira meta mqabbla mal-EUTR, hija l-obbligu ta' informazzjoni ġeografika li jinsab fl-Artikolu 9, li jirrikjedi li l-operaturi jiġbru l-koordinati ġeografiċi (jew il-ġeolokalizzazzjoni permezz tal-latitudni u l-lonġitudni) tal-biċċa/biċċiet art(ijiet) kollha fejn ikunu ġew prodotti l-komoditajiet u l-prodotti rilevanti. Peress li d-deforestazzjoni hija marbuta mat-tibdil fl-użu tal-art, il-monitoraġġ tad-deforestazzjoni jirrikjedi rabta preċiża bejn il-komodità jew il-prodott introdott fis-suq tal-UE jew esportat minnu u l-biċċa art fejn dan ikun ġie mkabbar jew imrobbi.

Ir-rekwiżit tal-biċċa art jew tal-farm fejn tkun ġiet prodotta l-komodità jippermetti l-użu ta' immaġnijiet u pożizzjonament satellitari – għodod diġitali disponibbli b'mod wiesa' u mingħajr ħlas – sabiex jiġi vverifikat jekk prodott jew komodità huwiex konformi jew le. L-informazzjoni ġeografika dwar il-biċċa art u l-monitoraġġ bis-satellita hija kombinazzjoni ttestjata fuq il-post li fil-passat uriet li kapaċi tnaqqas id-deforestazzjoni f'żona partikolari u hija mistennija li tagħti spinta lill-effettività tal-intervent ta' politika, filwaqt li l-frodi fil-ktajjen tal-provvista ssir aktar kumplessa u faċilment identifikata. L-Unjoni żviluppat it-teknoloġija tagħha stess ta' Pożizzjonament, Navigazzjoni u Sinkronizzazzjoni (PNT) bis-satellita (EGNOS/Galileo), kif ukoll is-sistema tagħha stess ta' osservazzjoni u monitoraġġ tad-Dinja (Copernicus). Kemm EGNOS/Galileo kif ukoll Copernicus joffru servizzi avvanzati, li jipprovdu benefiċċji ekonomiċi importanti lill-utenti pubbliċi u privati. Għalhekk, l-immaġnijiet u l-pożizzjonament satellitari li jirriżultaw mill-użu ta' EGNOS/Galileo u Copernicus jistgħu jkunu parti mill-informazzjoni użata għall-kontrolli tal-konformità.

L-informazzjoni ġeografika li tgħaqqad il-prodotti ma' roqgħa art diġà tintuża mill-industrija u mill-organizzazzjonijiet taċ-ċertifikazzjoni, kif ukoll dwar il-leġiżlazzjoni rilevanti tal-UE. Id-Direttiva (UE) 2018/2001 tirrikjedi informazzjoni dwar iż-"żona tas-sors" għal pajjiżi problematiċi. Serje ta' regoli tal-UE tiżgura t-traċċabbiltà taċ-ċanga "mit-twelid sal-mewt," inkluż permezz ta' mezzi bħal ċomb tal-widnejn, passaporti tal-annimali bovini u databażi kompjuterizzata.

- *Artikolu 10: Valutazzjoni u mitigazzjoni tar-riskju*

L-Artikolu 10 jiddeskrivi l-passi li għandhom jittieħdu sabiex jiġi valutat u mitigat ir-riskju li l-komoditajiet u l-prodotti rilevanti assoċjati mad-deforestazzjoni u d-degradazzjoni tal-foresti jiġu introdotti fis-suq. Bħala tali, dan l-Artikolu jiddeskrivi fid-dettall il-kriterji u l-modalitajiet għat-twettiq tal-valutazzjoni tar-riskju u l-mitigazzjoni tar-riskju – rispettivament il-pass 2 u l-pass 3 tal-proċedura ta' diliġenza dovuta kif introdotta fl-Artikolu 8. Il-paragrafu 1 tal-Artikolu 10 jikkjarifika l-għan tal-valutazzjoni tar-riskju, jiġifieri li jiġi identifikat nuqqas ta' konformità possibbli tal-komoditajiet u tal-prodotti rilevanti ma' dan ir-Regolament, u jistabbilixxi l-obbligu ċentrali għall-operaturi li ma jintroduċux il-komodità jew il-prodott rilevanti fis-suq sakemm ma jkunux jistgħu juru li r-riskju ta' nuqqas ta' konformità huwa negliġibbli. Il-kunċett ta' riskju negliġibbli huwa definit fl-Artikolu 2(18) bħal meta valutazzjoni sħiħa kemm tal-informazzjoni speċifika għall-prodott kif ukoll tal-informazzjoni ġenerali dwar il-konformità mal-Artikoli 3(a) u 3(b) mill-komoditajiet jew mill-prodotti rilevanti ma turi l-ebda raġuni għal preokkupazzjoni.

Filwaqt li jibni fuq il-kriterji tal-valutazzjoni tar-riskju stabbiliti fl-EUTR, il-paragrafu 2 ikompli jikkwalifikahom u jipprovdi indikazzjonijiet addizzjonali lill-operaturi dwar l-elementi li għandhom jitqiesu, li jirriflettu l-fatt li dan ir-Regolament jiffoka kemm fuq il-legalità kif ukoll fuq is-sostenibbiltà (jiġifieri mingħajr deforestazzjoni). Lil hinn mil-livell ta' riskju stabbilit mis-sistema ta' valutazzjoni komparattiva tal-pajjiżi, il-lista tinkludi informazzjoni dwar il-pajjiż/iż-żona tal-produzzjoni, il-karatteristiċi tal-komodità u tal-prodott rilevanti u tal-katina tal-provvista, kif ukoll informazzjoni komplementari rilevanti oħra bħaċ-ċertifikazzjoni jew għodod oħra ta' verifika ta' partijiet terzi, sakemm jissodisfaw ir-rekwiżiti ta' informazzjoni stabbiliti fl-Artikolu 9.

- *Artikolu 12: Diliġenza dovuta simplifikata*

L-Artikolu 12 jiddeskrivi l-obbligi li jirriżultaw mill-akkwist ta' komoditajiet u prodotti rilevanti minn pajjiż jew partijiet minnu li ġew valutati bħala riskju baxx skont il-valutazzjoni komparattiva tal-pajjiżi deskritt fil-Kapitolu 4. Meta l-pajjiż tal-produzzjoni jew partijiet minnu jkun ta' riskju baxx skont il-valutazzjoni komparattiva, l-operaturi jkunu għadhom taħt l-obbligu previst fl-Artikolu 9 – il-pass 1 tal-proċedura ta' diliġenza dovuta, jiġifieri li jiġbru informazzjoni, dokumenti u *data* li juru li l-komoditajiet u l-prodotti rilevanti huma konformi mal-Artikolu 3 ta' dan ir-Regolament. Madankollu, dawn huma eżentati mit-twettiq tat-tieni u t-tielet pass tal-proċess ta' diliġenza dovuta, jiġifieri l-valutazzjoni tar-riskju u l-mitigazzjoni tar-riskju kif deskritti fl-Artikolu 10. Għalhekk, f'dan il-każ, fil-prinċipju l-operaturi ma humiex meħtieġa juru li r-riskju ta' nuqqas ta' konformità huwa negliġibbli.

Madankollu, jekk l-operatur isir konxju, pereżempju permezz tal-ġbir ta' informazzjoni, ta' kwalunkwe informazzjoni dwar riskju speċifiku ta' nuqqas ta' konformità, l-obbligi kollha tal-Artikolu 8, u għalhekk it-tliet passi kollha tal-proċedura ta' diliġenza dovuta, iridu jiġu ssodisfati [l-Artikolu 12(2)].

- *Artikolu 14: obbligi li jitwettqu l-verifiki*

L-Artikolu 14 jistabbilixxi l-obbligi ġenerali tal-awtoritajiet kompetenti skont ir-Regolament. Il-paragrafi 1 u 2 tiegħu jistabbilixxu l-obbligu ċentrali tal-awtoritajiet kompetenti li jwettqu verifiki fuq l-operaturi u n-negozjanti sabiex jivvalutaw il-konformità tagħhom mar-rekwiżiti ta' diliġenza dovuta, u sabiex jistabbilixxu wkoll jekk il-komoditajiet u l-prodotti rilevanti introdotti jew imqiegħda fis-suq tal-Unjoni jew esportati minnu humiex konformi mar-Regolament. Il-paragrafu 3 jirreferi għall-pjan ibbażat fuq ir-riskju, għodda ewlenija li jenħtieġ li tiggwida l-verifiki mwettqa mill-awtorità kompetenti. Il-pjanijiet għall-verifiki jenħtieġ li jinkludu kriterji tar-riskju sabiex titwettaq analiżi tar-riskju tad-dikjarazzjonijiet ta' diliġenza dovuta. Il-pjanijiet jenħtieġ li jiġu rieżaminati regolarment fid-dawl tar-riżultati tal-implimentazzjoni tiegħu. Dawk l-operaturi u n-negozjanti li juru rekord konsistenti ta' konformità jenħtieġ li jkunu soġġetti għal frekwenza mnaqqsa ta' verifiki.

Il-paragrafu 4 jirrikjedi li l-awtoritajiet kompetenti jwettqu l-analiżi tar-riskju tad-dikjarazzjonijiet ta' diliġenza dovuta permezz ta' tekniki elettroniċi għall-ipproċessar tad-*data* integrati fis-sistema tal-informazzjoni stabbilita fl-Artikolu 31.

Il-paragrafu 5 jistabbilixxi li l-analiżi tar-riskju jenħtieġ li tippermetti lill-awtoritajiet kompetenti jidentifikaw l-operaturi jew in-negozjanti, jew il-komoditajiet u l-prodotti rilevanti, li għandhom jiġu vverifikati.

Il-paragrafu 6 jirrikjedi li l-awtoritajiet kompetenti jieħdu azzjoni immedjata f'każ li l-analiżi tar-riskju tiżvela li ċerti komoditajiet u prodotti jippreżentaw riskju għoli ta' nuqqas ta' konformità. Tali azzjoni tista' tinvolvi miżuri *interim* sabiex jiġu sospiżi l-introduzzjoni jew it-tqegħid fis-suq tal-komoditajiet u tal-prodotti. Fil-każ ta' oġġetti li jidħlu jew li joħorġu

mis-suq tal-Unjoni, u ladarba l-interfaċċa elettronika stabbilita fl-Artikolu 26(1) tkun fis-seħħ, l-awtoritajiet kompetenti jistgħu jitolbu lill-awtoritajiet doganali jissospendu r-rilaxx għaċ-ċirkolazzjoni libera jew għall-esportazzjoni tal-oġġetti b'riskju għoli.

Is-sospensjonijiet temporanji ta' komoditajiet u prodotti b'riskju għoli jenħtieġ li jippermettu lill-awtoritajiet kompetenti jwettqu l-verifiki meħtieġa dwar il-konformità tal-komoditajiet u tal-prodotti. Il-paragrafu 7 jistabbilixxi perjodu inizjali ta' sospensjoni ta' tlett ijiem tax-xogħol, li jista' jiġi estiż jekk l-awtoritajiet kompetenti jkunu jirrikjedu żmien addizzjonali.

Il-paragrafu 8 jirrikjedi li l-awtoritajiet kompetenti jiskambjaw informazzjoni u jikkoordinaw l-iżvilupp tal-kriterji tar-riskju inklużi fil-pjanijiet għall-verifiki. Dan jenħtieġ li jrawwem applikazzjoni uniformi tar-Regolament u jtejjeb l-effettività tiegħu.

Il-paragrafu 9 jistabbilixxi obbligu importanti għall-Istati Membri sabiex jiżguraw verifiki effettivi permezz tal-awtoritajiet kompetenti tagħhom. Iż-żewġ parametri fl-użu jiggarantixxu li jiġi vverifikat ċertu numru ta' operaturi u negozjanti, filwaqt li jirrikjedu wkoll ċertu perċentwal tal-valur tas-suq f'kull kategorija ta' komoditajiet u prodotti. Approċċi f'dimensjoni waħda bħall-verifika ta' ftit operaturi u negozjanti b'sehem kbir mis-suq jew il-verifika ta' numru akbar ta' operaturi żgħar u negozjanti b'sehem negliġibbli mis-suq ma jagħtux l-effettività meħtieġa lil dan ir-Regolament u għalhekk huma esklużi fil-paragrafu 5. Il-perċentwali ta' kopertura huma meħtieġa sabiex jippermettu kontroll komprensiv tas-suq li jiskoraġġixxi ksur potenzjali.

Il-paragrafu 10 jirreferi għas-sistema ta' valutazzjoni komparattiva tal-pajjiżi u jistabbilixxi l-ħtieġa ta' skrutinju mtejjeb (l-Artikolu 20) imwettaq mill-awtoritajiet kompetenti fir-rigward ta' komoditajiet u prodotti li jkunu ġew prodotti f'pajjiżi b'riskju għoli jew partijiet minnhom. Għalhekk, dan jgħaqqad id-dmirijiet tal-awtoritajiet kompetenti mas-sistema ta' valutazzjoni komparattiva bi tliet livelli (kif deskritt fl-Artikolu 27).

Minkejja l-importanza tal-verifiki mwettqa f'konformità mal-pjan tagħhom ibbażat fuq ir-riskju, il-paragrafu 11 jikkjarifika li l-awtoritajiet kompetenti għandhom iwettqu wkoll verifiki barra mill-kamp ta' applikazzjoni ta' tali pjanijiet, meta jkollhom evidenza jew informazzjoni rilevanti oħra, dwar nuqqas potenzjali ta' konformità ma' dan ir-Regolament.

- *Artikolu 15: Verifiki fuq l-operaturi*

Dan l-Artikolu jistabbilixxi l-obbligu tal-awtoritajiet kompetenti fir-rigward tal-verifiki li għandhom jitwettqu fuq l-operaturi. Dan jibni fuq l-Artikolu 10(3) tal-EUTR, għalkemm jipprovdi ċarezza u gwida addizzjonali dwar kriterji speċifiċi għall-verifiki li għandhom jitwettqu mill-Awtorità Kompetenti sabiex tanalizza aħjar id-dokumentazzjoni rilevanti tas-sistema ta' diliġenza dovuta li qiegħda tintuża, u sabiex tivvaluta aħjar ir-riskju ta' nuqqas ta' konformità. Standards ċari għall-kontrolli tal-konformità għall-awtoritajiet kompetenti huma element essenzjali sabiex tiġi żgurata applikazzjoni effettiva u uniformi ta' dan ir-Regolament madwar l-Unjoni.

Il-paragrafu 2 jiddistingwi bejn miżuri obbligatorji u fakultattivi. Il-miżuri obbligatorji msemmija fl-ittri (a) sa (d) jinkludu verifiki fuq dokumentazzjoni u proċeduri ta' diliġenza dovuta li ma jirrikjedux analiżijiet tekniċi ta' prodotti jew attivitajiet oħra fuq il-post mill-awtoritajiet kompetenti. Il-miżuri fakultattivi fl-ittri (e) sa (h) jinkludu spezzjoni fuq il-post u verifiki tekniċi u xjentifiċi adegwati sabiex jiġi ddeterminat il-post eżatt fejn tkun saret il-produzzjoni tal-komodità jew tal-prodott rilevanti u jekk dak il-post kienx mingħajr deforestazzjoni.

- *Artikolu 19: Rapportar*

L-Artikolu 19 jiddeskrivi l-obbligi ta' rapportar tal-Istati Membri rigward l-implimentazzjoni tar-Regolament propost. Dan l-Artikolu jibni fuq l-Artikolu 20 tal-EUTR (Rapportar), kif sussegwentement emendat bir-Regolament 2019/1010, li allinja l-obbligi ta' rapportar fil-leġiżlazzjoni ambjentali[12]. Għalhekk, l-Artikolu 19 jikkonferma li l-Istati Membri għandhom jirrapportaw dwar l-applikazzjoni ta' dan ir-Regolament fuq bażi annwali (il-paragrafu 1) u li s-servizzi tal-Kummissjoni se jagħmlu disponibbli għall-pubbliku, fuq bażi annwali, ħarsa ġenerali madwar l-Unjoni abbażi tad-*data* sottomessa mill-Istati Membri (il-paragrafu 3).

Il-paragrafu 2 jikkwalifika wkoll l-informazzjoni li l-Istati Membri għandhom jipprovdu sabiex isaħħu l-obbligi ta' rapportar u sabiex jippermettu lill-Kummissjoni tanalizza aktar akkuratament il-kwalità tal-attività ta' monitoraġġ tal-Istati Membri. Dan huwa f'konformità mas-sejbiet tar-Rapport Speċjali tal-Qorti tal-Awdituri 21/2021 li enfasizza n-nuqqasijiet tas-sistema ta' rapportar skont l-EUTR[13], u se jippermetti lill-Kummissjoni tindirizza effettivament ir-rakkomandazzjoni tal-Qorti sabiex issaħħaħ ir-rieżami tagħha tal-verifiki tal-Istati Membri[14].

- *Artikolu 20: Skrutinju msaħħaħ*

Meta l-komoditajiet u l-prodotti rilevanti jinkisbu minn pajjiż jew minn partijiet minnu li jkun ġie valutat bħala ta' riskju għoli skont is-sistema ta' valutazzjoni komparattiva tal-pajjiżi deskritta fil-Kapitolu 5, dawn ikunu soġġetti għal skrutinju msaħħaħ mill-awtoritajiet kompetenti rilevanti. Għall-kuntrarju tal-Artikolu 12, l-Artikolu 20 ma jikkwalifikax sett differenti ta' obbligi ta' diliġenza dovuta għall-operaturi jew għan-negozjanti.

L-awtoritajiet kompetenti għandhom jiżguraw li l-verifiki li jwettqu fuq bażi annwali jkopru mill-anqas 15 % tal-operaturi, kif ukoll 15 % tal-kwantità tal-komoditajiet u tal-prodotti rilevanti li jkunu ġew prodotti f'pajjiżi b'riskju għoli jew f'partijiet minnhom.

Jenħtieġ li jiġi enfasizzat li skont l-Artikolu 27, mad-dħul fis-seħħ tar-Regolament, il-pajjiżi kollha se jiġu assenjati livell standard ta' riskju. Għalhekk, l-obbligi ta' hawn fuq se jinħolqu għall-awtoritajiet kompetenti hekk kif pajjiż b'riskju għoli jew partijiet minnu se jidhru fil-lista li għandha tiġi ppubblikata mill-Kummissjoni skont l-Artikolu 27(1), u sakemm il-komoditajiet u l-prodotti rilevanti li jkunu ġew prodotti f'pajjiż b'riskju għoli jew partijiet minnu jiġu introdotti jew jitqiegħdu fis-suq tagħhom.

- *Artikolu 22: Miżuri tas-sorveljanza tas-suq*

L-Artikolu 22 jistabbilixxi l-obbligu għall-awtoritajiet kompetenti li jaġixxu mingħajr dewmien ladarba jkunu stabbilew li komodità jew prodott rilevanti ma jkunx konformi ma' dan ir-Regolament. F'dan il-każ, l-awtoritajiet kompetenti għandhom jirrikjedu li l-operatur

---

12 Ir-Regolament (UE) 2019/1010 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-5 ta' Ġunju 2019 dwar l-allinjament tal-obbligi ta' rapportar fil-qasam tal-leġiżlazzjoni relatata mal-ambjent u li jemenda r-Regolamenti (KE) Nru 166/2006 u (UE) Nru 995/2010 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill, id-Direttivi 2002/49/KE, 2004/35/KE, 2007/2/KE, 2009/147/KE u 2010/63/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill, ir-Regolamenti tal-Kunsill (KE) Nru 338/97 u (KE) Nru 2173/2005, u d-Direttiva tal-Kunsill 86/278/KEE (ĠU L170/126, 25.6.2019).

13 Rapport Speċjali tal-QEA 21/2021: "Il-finanzjament tal-UE għall-bijodiversità u t-tibdil fil-klima fil-foresti tal-UE: riżultati pożittivi iżda limitati". Ara partikolarment il-paragrafu 36, fejn il-Qorti ssostni: "*Ir-rapportar skont ir-Regolament dwar l-injam ma jipprovdix l-informazzjoni li biha l-Kummissjoni tista' tanalizza l-kwalità tal-attività ta' monitoraġġ tal-Istati Membri, ir-regoli nazzjonali li jiddefinixxu l-qtugħ illegali tas-siġar għall-injam jew il-proċeduri użati għall-kontrolli. Lanqas ma jirrikjedi li l-Istati Membri jissostanzjaw it-tweġibiet tagħhom b'dokumenti ta' sostenn li jippermettulha tivverifika l-akkuratezza jew il-kompletezza tal-informazzjoni*".

14 Ara r-Rakkomandazzjonijiet 2.a: "*Il-Kummissjoni jenħtieġ li: (a) tivvaluta l-potenzjal li jsiru proposti leġiżlattivi bil-għan li jsaħħaħ ir-rieżami tagħha tal-kontrolli tal-Istati Membri fuq ir-Regolament dwar l-Injam*".

jew in-negozjant rilevanti jieħu azzjoni korrettiva xierqa u proporzjonata sabiex itemm in-nuqqas ta' konformità.

Il-paragrafu 2 jiddeskrivi l-miżuri korrettivi possibbli li l-operatur jew in-negozjant jista' jkun meħtieġ li jwettaq. Din id-dispożizzjoni hija bbażata speċifikament fuq l-Artikolu 16 tar-Regolament dwar is-Sorveljanza tas-Suq[15]; skont l-Artikolu 3 ta' dan ir-Regolament "sejħa lura" tfisser "*kull miżura maħsuba biex tieħu lura prodott li jkun diġà tqiegħed għad-dispożizzjoni tal-utent finali*"; filwaqt li "rtirar" tfisser "*kull miżura maħsuba biex prodott fil-katina ta' provvista ma jitħalliex jitqiegħed fis-suq*".

- *Artikolu 23: Penali*

L-Artikolu 23 jistabbilixxi l-obbligu tal-Istati Membri li jistabbilixxu regoli dwar il-penali applikabbli għall-ksur ta' dan ir-Regolament. L-eżistenza u l-applikazzjoni ta' penali effettivi proporzjonati u dissważivi fis-sistemi nazzjonali huma element kritiku sabiex titwettaq l-implimentazzjoni effettiva u uniformi ta' dan ir-Regolament madwar l-Unjoni.

Għalhekk, il-paragrafu 2 jipprovdi l-lista ta' penali li għandhom jiġu stabbiliti fis-sistemi legali nazzjonali. Din il-lista tinkludi multi, il-konfiska tal-komoditajiet u l-prodotti rilevanti kif ukoll il-konfiska tad-dħul, is-sospensjoni jew il-projbizzjoni ta' attivitajiet ekonomiċi rilevanti u l-esklużjoni minn proċessi ta' akkwist pubbliku għall-operaturi u n-negozjanti li jiksru r-Regolament. Il-leġiżlazzjoni tal-Istati Membri trid tipprevedi ammont varjabbli ta' multi f'dipendenza fuq il-fatturat annwali tal-operatur jew tan-negozjant li jkun kiser ir-Regolament. Dan huwa partikolarment rilevanti bħala diżinċentiv għall-operaturi u n-negozjanti kbar li ma humiex SMEs sabiex jiksru r-Regolament. Għalhekk, dan iservi l-għan li jiġu stabbiliti penali effettivi, proporzjonati u dissważivi.

- *Artikolu 24: Kontrolli*

L-Artikolu 24 jipprovdi r-regoli għall-kontrolli fuq il-komoditajiet u l-prodotti rilevanti mqiegħda taħt il-proċedura doganali "rilaxx għal ċirkolazzjoni libera" jew "esportazzjoni".

Il-paragrafu 2 jistabbilixxi li l-awtoritajiet kompetenti huma responsabbli għall-verifika tal-konformità ma' dan ir-Regolament, inkluż għall-komoditajiet jew għall-prodotti li jidħlu fl-Unjoni jew li joħorġu minnha. Dan jikkjarifika wkoll l-interazzjoni mad-dispożizzjonijiet tar-Regolament (UE) 952/2013 u tar-Regolament (UE) 2019/1020. Il-paragrafu 3 jidentifika r-rwol ewlieni tad-dwana li jikkonsisti fil-kontroll tad-dikjarazzjoni korretta tal-komoditajiet u tal-prodotti rilevanti li jidħlu fis-suq tal-Unjoni jew li joħorġu minnu.

Id-dikjarazzjoni ta' diliġenza dovuta fir-rigward ta' komodità jew prodott rilevanti li jidħol fl-Unjoni jew li joħroġ minnha għandha tiġi rreġistrata fis-Sistema ta' Informazzjoni msemmija fl-Artikolu 31. Skont il-paragrafu 4, is-sistema ta' Informazzjoni msemmija mbagħad tassenja numru ta' referenza għad-dikjarazzjoni ta' diliġenza dovuta, li għandu jsir disponibbli għad-dwana meta tiġi ppreżentata d-dikjarazzjoni doganali għar-rilaxx għaċ-ċirkolazzjoni libera jew għall-esportazzjoni ta' dik il-komodità jew dak il-prodott rilevanti, ħlief meta d-dikjarazzjoni ta' diliġenza dovuta tiġi ppreżentata skont l-Artikolu 26(2).

Il-paragrafu 5 jirrikjedi li meta tiġi ppreżentata dikjarazzjoni doganali għar-rilaxx għaċ-ċirkolazzjoni libera jew għall-esportazzjoni ta' komodità jew prodott rilevanti li jidħol fis-suq tal-Unjoni jew li joħroġ minnu, l-awtoritajiet doganali għandhom jivverifikaw l-istatus tad-

[15] Ir-Regolament (UE) 2019/1020 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-20 ta' Ġunju 2019 dwar is-sorveljanza tas-suq u l-konformità tal-prodotti u li jemenda d-Direttiva 2004/42/KE u r-Regolamenti (KE) Nru 765/2008 u (UE) Nru 305/2011 (ĠU L 169/1, 25.6.2019).

dikjarazzjoni tad-diliġenza dovuta relatata ma' dik il-komodità jew dak il-prodott rilevanti permezz tal-interfaċċa elettronika msemmija fl-Artikolu 26(1).

Il-paragrafu 6 jistabbilixxi li meta l-analiżi tar-riskju mwettqa mill-awtoritajiet kompetenti skont l-Artikolu 14(4) tistabbilixxi li komodità jew prodott rilevanti jippreżenta riskju għoli ta' nuqqas ta' konformità mar-rekwiżiti ta' dan ir-Regolament, l-istatus tad-dikjarazzjoni ta' diliġenza dovuta relatata ma' dik il-komodità jew dak il-prodott rilevanti għandu jiġi mmodifikat kif xieraq fis-Sistema ta' Informazzjoni. F'ċirkostanzi bħal dawn, l-awtoritajiet doganali jenħtieġ li jissospendu r-rilaxx għaċ-ċirkolazzjoni libera jew għall-esportazzjoni ta' dik il-komodità jew dak il-prodott rilevanti.

Il-paragrafu 7 jindika l-kundizzjonijiet skont liema l-awtoritajiet doganali jenħtieġ li jippermettu li komodità jew prodott rilevanti jiġi rilaxxat għaċ-ċirkolazzjoni libera jew jiġi esportat.

Il-paragrafu 8 jistabbilixxi l-kors ta' azzjoni f'każ li l-awtoritajiet kompetenti jikkonkludu li komodità jew prodott rilevanti li jidħol fis-suq tal-Unjoni jew li joħroġ minnu ma jkunx konformi ma' dan ir-Regolament. F'dak il-każ, l-awtoritajiet kompetenti jenħtieġ li jibdlu l-istatus tad-dikjarazzjoni ta' diliġenza dovuta korrispondenti kif xieraq fis-Sistema ta' Informazzjoni u jistgħu jindikaw ukoll fis-Sistema ta' Informazzjoni li huma joġġezzjonaw għat-tqegħid tal-komodità jew tal-prodott rilevanti taħt proċeduri doganali oħra.

Man-notifika ta' dak l-istatus, l-awtoritajiet doganali jenħtieġ li ma jippermettux ir-rilaxx għaċ-ċirkolazzjoni libera jew għall-esportazzjoni ta' dik il-komodità jew dak il-prodott rilevanti u jenħtieġ li jinkludu avviż fis-sistema doganali tal-ipproċessar tad-*data* u, fejn possibbli, fuq kwalunkwe dokument li jakkumpanja l-komodità jew il-prodott rilevanti.

Meta l-komodità jew il-prodott rilevanti jiġi sussegwentement iddikjarat għal proċeduri doganali oħra u dment li l-awtoritajiet kompetenti ma joġġezzjonawx għal tali tqegħid, l-avviż għandu jiġi inkluż fid-dikjarazzjonijiet doganali mill-operaturi u rreġistrat, bl-istess kundizzjonijiet, fis-sistema doganali tal-ipproċessar tad-*data* u, fejn possibbli, fuq id-dokumenti ta' akkumpanjament użati b'rabta ma' kwalunkwe proċedura bħal din.

Skont il-paragrafu 10, l-awtoritajiet doganali jistgħu jeqirdu jew b'xi mod ieħor jagħmlu inoperabbli komodità jew prodott rilevanti mhux konformi fuq talba tal-awtoritajiet kompetenti jew meta jqisu li dan ikun meħtieġ u proporzjonat. Il-kost ta' tali miżura għandu jitħallas mid-detentur tal-komodità jew tal-prodott rilevanti.

- *Artikolu 25: Skambju ta' informazzjoni u kooperazzjoni fost l-awtoritajiet*

Dan l-Artikolu jistabbilixxi obbligu għall-awtoritajiet kompetenti, għall-awtoritajiet doganali u għall-Kummissjoni li jikkooperaw fl-implimentazzjoni tar-Regolament (il-paragrafu 1).

Il-paragrafi 2 u 3 jistabbilixxu rabta mal-kooperazzjoni u l-iskambju ta' mekkaniżmi ta' informazzjoni skont ir-Regolament (UE) Nru 952/2013.

- *Artikolu 26: Interfaċċi elettroniċi*

Il-paragrafu 1 jirrikjedi li l-Kummissjoni tistabbilixxi interfaċċa elettronika sabiex tgħaqqad is-Sistema tat-Tieqa Unika tal-UE mas-sistema tal-informazzjoni stabbilita skont l-Artikolu 31. Il-paragrafu 2 jistabbilixxi l-funzjonalità bażika ta' tali interfaċċa u l-paragrafu 3 jagħti s-setgħa lill-Kummissjoni li tadotta atti ta' implimentazzjoni sabiex tiddefinixxi d-*data* dettaljata u l-funzjonament tal-interfaċċa.

- *Artikolu 27: Valutazzjoni tal-pajjiżi*

L-Artikolu 27 jintroduċi s-sistema ta' valutazzjoni komparattiva tal-pajjiżi, li hija karatteristika ewlenija ta' dan ir-Regolament. L-objettiv tal-valutazzjoni komparattiva huwa li jinċentiva lill-pajjiżi jiżguraw protezzjoni u governanza aktar b'saħħithom tal-foresti, sabiex jiffaċilitaw il-kummerċ u sabiex jikkalibraw aħjar l-isforzi ta' infurzar billi jgħinu lill-awtoritajiet kompetenti jiffokaw ir-riżorsi fejn huma l-aktar meħtieġa, u sabiex inaqqsu l-kostijiet ta' konformità tal-kumpaniji.

Permezz tas-sistema ta' valutazzjoni komparattiva, il-Kummissjoni se tivvaluta r-riskju li l-pajjiżi jew partijiet minnhom jipproduċu komoditajiet u prodotti rilevanti li ma humiex mingħajr deforestazzjoni. Is-sistema ta' valutazzjoni komparattiva se tassenja lil kull pajjiż jew partijiet minnu wieħed minn tliet livelli possibbli ta' riskju: riskju baxx, standard u għoli. Mad-dħul fis-seħħ tar-Regolament, il-pajjiżi kollha se jiġu assenjati livell standard ta' riskju. Il-valutazzjoni se tkun ibbażata fuq il-kriterji deskritti fil-paragrafu 2.

Il-paragrafu 3 jiddeskrivi l-proċedura li għandha tiġi segwita mill-Kummissjoni qabel ma tinbidel il-kategorija ta' riskju eżistenti għal pajjiż jew partijiet minnu. Dan se jinkludi l-istedina lill-pajjiż sabiex iwieġeb fi żmien adegwat u sabiex jipprovdi informazzjoni meqjusa utli, inkluż dwar miżuri meħuda mill-pajjiż sabiex jirrimedja s-sitwazzjoni.

Il-Kummissjoni tagħmel il-kategorizzazzjoni tar-riskju tal-pajjiż disponibbli għall-pubbliku bl-adozzjoni tal-atti ta' implimentazzjoni tal-Kummissjoni u se taġġorna l-lista fejn meħtieġ, meta l-emerġenza ta' evidenza xjentifika ġdida tkun tirrikjedi dan. L-obbligi għall-operaturi u għall-awtoritajiet kompetenti tal-Istati Membri huma differenzjati skont il-livell ta' riskju tal-pajjiż tal-produzzjoni jew ta' partijiet minnu, bi dmirijiet simplifikati ta' diliġenza dovuta għall-operaturi li jakkwistaw minn pajjiżi b'riskju baxx jew partijiet minnhom (l-Artikolu 12) u skrutinju msaħħaħ għall-awtoritajiet kompetenti li jwettqu verifiki fuq komoditajiet u prodotti rilevanti li jkunu ġew prodotti f'pajjiżi b'riskju għoli jew f'partijiet minnhom (l-Artikolu 20).

- *Artikolu 29: Preokkupazzjonijiet sostanzjati ta' persuni fiżiċi jew ġuridiċi*

Skont l-Artikoli 15 u 16, awtorità kompetenti tista' twettaq verifiki fuq l-operaturi u n-negozjanti meta jkollha fil-pussess tagħha informazzjoni rilevanti, inkluż abbażi ta' preokkupazzjonijiet sostanzjati pprovduti minn partijiet terzi. Skont l-Artikolu 2(21) "preokkupazzjoni sostanzjali" tfisser "*talba bbażata fuq bażi soda bbażata fuq informazzjoni oġġettiva u verifikabbli rigward in-nuqqas ta' konformità ma' dan ir-Regolament u li tista' tirrikjedi l-intervent tal-awtoritajiet kompetenti*".

Il-preokkupazzjonijiet sostanzjati jistgħu jirreferu għal vjeġġi, fornituri, operaturi, negozjanti speċifiċi jew kwalunkwe sitwazzjoni f'pajjiżi speċifiċi tal-produzzjoni li tiġġenera riskji relatati mal-komodità jew il-prodott rilevanti introdott fis-suq u li, b'riżultat ta' dan, tista' tirrikjedi l-intervent tal-awtoritajiet kompetenti. Preokkupazzjonijiet sostanzjati kienu wkoll parti mis-sistema stabbilita fl-EUTR [l-Artikolu 10(2)]. L-Artikolu 29 jibni fuq dawk l-esperjenzi u jikkjarifika l-obbligi tal-Awtorità Kompetenti li tivvaluta l-preokkupazzjonijiet sostanzjati u tieħu l-passi operazzjonali neċessarji li jistgħu jkunu meħtieġa sabiex jiġi identifikat ksur u sabiex jiġu evitati tqegħid u ċirkolazzjoni ulterjuri fis-suq intern.

Preokkupazzjonijiet sostanzjati huma wkoll rilevanti għall-operaturi u għan-negozjanti. L-Artikolu 4(6) ta' dan ir-Regolament jiddikjara l-obbligu għal operatur li jkun sar konxju, permezz ta' preokkupazzjoni sostanzjata, tan-nuqqas ta' konformità tal-komodità jew tal-prodott rilevanti, li jinforma minnufih lill-awtorità kompetenti rilevanti tal-pajjiż fejn il-

prodott ikun introdott fis-suq jew ikun ġie esportat minnu. L-istess obbligu japplika għan-negozjanti, irrispettivament mid-daqs tagħhom [l-Artikolu 6(4 u 5)]. L-Artikolu 10(2)(i) jirrikjedi wkoll li l-eżistenza ta' preokkupazzjoni sostanzjata jenħtieġ li titqies bħala kriterji ta' valutazzjoni tar-riskju.

- *Artikolu 31: Sistema ta' Informazzjoni "Reġistru"*

L-Artikolu 31 jirrikjedi li l-Kummissjoni tistabbilixxi sistema ta' informazzjoni, li permezz tagħha d-dikjarazzjonijiet ta' diliġenza dovuta previsti skont l-Artikolu 4(2) jeħtieġ li jsiru disponibbli għall-awtoritajiet kompetenti.

Il-paragrafu 2 jistabbilixxi l-funzjonijiet minimi meħtieġa tas-sistema, inkluż *inter alia*, il-konnessjoni tagħha mad-dwana permezz tas-Sistema ta' Single Window tal-UE għad-Dwana. Il-paragrafu 3 jagħti lill-Kummissjoni l-kompitu li tistabbilixxi r-regoli dwar il-funzjonament tas-sistema permezz ta' att ta' implimentazzjoni.

Il-paragrafi 4 u 5 jikkonċernaw l-aċċess għas-sistema tal-informazzjoni. Bħala bażi ta' *data* ċentrali għall-implimentazzjoni tar-Regolament, l-operaturi u n-negozjanti kif ukoll l-awtoritajiet kompetenti għandu jkollhom aċċess, li d-dettalji tiegħu se jiddependu mill-obbligi tagħhom. Pubbliku usa' għandu jkollu wkoll aċċess għad-*data*, b'mod anonimizzat.

- *Artikolu 32: Rieżami*

L-Artikolu 32 jistabbilixxi r-regoli li jirregolaw ir-reviżjoni tar-Regolament. Il-paragrafu 1 jipprevedi l-ewwel proċess ta' rieżami li għandu jsir mhux aktar tard minn sentejn wara d-dħul fis-seħħ li jirriżulta f'rapport u fi proposti leġiżlattivi potenzjali sabiex jiġi emendat ir-Regolament. Dan l-ewwel rieżami se jiffoka fuq il-ħtieġa u l-fattibbiltà tal-espansjoni tal-kamp ta' applikazzjoni tar-Regolament għal ekosistemi oħra lil hinn mill-foresti u komoditajiet ulterjuri.

Ir-rieżami ġenerali previst fil-paragrafu 2 se jsir ħames snin wara d-data prevista fl-Artikolu 32(2), jiġifieri 12-il xahar mid-dħul fis-seħħ. Din id-dispożizzjoni tantiċipa wkoll il-kontenut ta' dan l-ewwel rieżami ġenerali, li se jinkludi valutazzjoni tal-opportunità li jiġu introdotti aktar għodod ta' faċilitazzjoni tal-kummerċ u l-impatt tal-ewwel snin tal-applikazzjoni ta' dan ir-Regolament fuq il-bdiewa.

Fl-aħħar nett, il-paragrafu 3 jiffoka fuq ir-rieżami tal-prodotti rilevanti elenkati fl-Anness 1. Dan ir-rieżami se jsir sentejn mid-dħul fis-seħħ tar-Regolament u minn hemm 'il quddiem, f'intervall regolari u b'hekk jippermetti kamp ta' applikazzjoni progressiv tal-prodott. L-emenda tal-lista ta' prodotti inklużi fl-Anness 1 se titwettaq permezz ta' att delegat (il-paragrafu 4).

- *Artikolu 36: Dħul fis-seħħ u data tal-applikazzjoni*

Dan ir-Regolament għandu japplika mid-data tad-dħul fis-seħħ tiegħu. Madankollu, il-paragrafu 2 jistabbilixxi li l-Artikoli 3 sa 12, 14 sa 22, 24, 29 u 30 għandhom japplikaw 12-il xahar mid-dħul fis-seħħ ta' dan ir-Regolament. Madankollu, il-paragrafu 3 jistipula li dawn l-Artikoli għandhom japplikaw 24 xahar mid-dħul fis-seħħ ta' dan ir-Regolament għall-operaturi li huma mikrointrapriżi stabbiliti sal-31 ta' Diċembru 2020, ħlief għall-prodotti koperti mill-Anness tar-Regolament tal-UE 995/2010 (EUTR).

Dan id-dewmien fl-applikazzjoni joħloq perjodu ta' tranżizzjoni li fih ma japplikawx l-obbligi tal-operaturi u tan-negozjanti, kif ukoll l-obbligi tal-awtoritajiet kompetenti li jwettqu l-verifiki. Tali perjodu ta' tranżizzjoni, li jkun itwal għall-mikrointrapriżi, se jagħti lill-operaturi u lin-negozjanti żmien adegwat sabiex jadattaw għall-obbligi tagħhom skont ir-Regolament.

2021/0366 (COD)

Proposta għal

REGOLAMENT TAL-PARLAMENT EWROPEW U TAL-KUNSILL

dwar it-tqegħid fis-suq tal-Unjoni kif ukoll l-esportazzjoni mill-Unjoni ta' ċerti komoditajiet u prodotti assoċjati mad-deforestazzjoni u d-degradazzjoni tal-foresti u li jħassar ir-Regolament (UE) Nru 995/2010

(Test b'rilevanza għaż-ŻEE)

IL-PARLAMENT EWROPEW U L-KUNSILL TAL-UNJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidraw it-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, u partikolarment l-Artikolu 192 tiegħu,

Wara li kkunsidraw il-proposta mill-Kummissjoni Ewropea,

Wara li l-abbozz tal-att leġiżlattiv intbagħat lill-parlamenti nazzjonali,

Wara li kkunsidraw l-opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew[1],

Wara li kkunsidraw l-opinjoni tal-Kumitat tar-Reġjuni[2],

Filwaqt li jaġixxu skont il-proċedura leġiżlattiva ordinarja,

Billi:

(1) Il-foresti jipprovdu varjetà wiesgħa ta' benefiċċji ambjentali, ekonomiċi u soċjali, inkluż prodotti tal-injam u tal-foresti li ma humiex injam u servizzi ambjentali essenzjali għall-umanità, peress li fihom tinsab il-biċċa l-kbira tal-bijodiversità terrestri tad-dinja. Dawn isostnu l-funzjonijiet ta' ekosistema, jgħinu fil-protezzjoni tas-sistema klimatika, jipprovdu arja nadifa u għandhom rwol vitali għall-purifikazzjoni tal-ilmijiet u tal-ħamrija kif ukoll għaż-żamma tal-ilma. Barra minn hekk, il-foresti jipprovdu sussistenza u introjtu għal madwar terz tal-popolazzjoni tad-dinja u l-qerda tagħhom għandha konsegwenzi serji għall-għajxien tal-persuni l-aktar vulnerabbli, inkluż il-popli indiġeni u l-komunitajiet lokali li jiddependu ħafna mill-ekosistemi tal-foresti.[3] Barra minn hekk, id-deforestazzjoni u d-degradazzjoni tal-foresti jnaqqsu l-bjar ta' karbonju essenzjali u jżidu l-probabbiltà ta' mard ġdid li jinxtered mill-annimali għall-bnedmin.

---

1 ĠU C , , p. .

2 ĠU C , , p. .

3 Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni tas-27 ta' Lulju 2019 "It-Tisħiħ tal-Azzjoni tal-UE għall-Protezzjoni u għar-Restawr tal-Foresti tad-Dinja", COM(2019) 352 final.

(2) Id-deforestazzjoni u d-degradazzjoni tal-foresti qegħdin iseħħu b'rata allarmanti. L-Organizzazzjoni tal-Ikel u l-Agrikoltura tan-Nazzjonijiet Uniti tistma li 420 miljun ettaru ta' foresta – madwar 10 % tal-foresti li jifdal fid-dinja u żona akbar mill-Unjoni Ewropea – intilfu madwar id-dinja bejn l-1990 u l-2020[4]. Id-deforestazzjoni u d-degradazzjoni tal-foresti huma, min-naħa tagħhom, xprunaturi importanti tat-tisħin globali u tat-telfien tal-bijodiversità — l-aktar żewġ sfidi ambjentali importanti ta' żminijietna. Madankollu kull sena d-dinja tkompli titlef 10 miljun ettaru ta' foresta.

(3) Id-deforestazzjoni u d-degradazzjoni tal-foresti jikkontribwixxu għall-kriżi klimatika globali b'diversi modi. Tassew importanti, dawn iżidu l-emissjonijiet tal-gassijiet serra permezz ta' nirien fil-foresti assoċjati, filwaqt li jneħħu permanentement l-kapaċitajiet tal-bir tal-karbonju, inaqqsu r-reżiljenza għat-tibdil fil-klima taż-żona affettwata u jnaqqsu sostanzjalment il-bijodiversità. Id-Deforestazzjoni waħedha tammonta għal 11 % tal-emissjonijiet tal-gassijiet serra[5].

(4) Id-deterjorament tal-klima jwassal għat-telfien tal-bijodiversità fuq livell globali u t-telfien tal-bijodiversità jaggrava t-tibdil fil-klima, li huma marbuta inseparabbilment, kif ikkonfermaw studji riċenti. Il-bijodiversità tgħin sabiex jiġi mitigat it-tibdil fil-klima. L-insetti, l-għasafar u l-mammiferi jaġixxu bħala dakkara, ixerrdu ż-żrieragħ u jistgħu jgħinu sabiex il-karbonju jinħażen aktar effiċjentement, direttament jew indirettament. Il-foresti jiżguraw ukoll rikostituzzjoni kontinwa tar-riżorsi tal-ilma u l-prevenzjoni tan-nixfiet u l-effetti dannużi tagħhom għall-komunitajiet lokali, inkluż il-popli indiġeni. It-tnaqqis drastiku tad-deforestazzjoni u tad-degradazzjoni tal-foresti u r-restawr sistemiku tal-foresti u ta' ekosistemi oħra huma l-akbar opportunità unika bbażata fuq in-natura għall-mitigazzjoni tat-tibdil fil-klima.

(5) Il-bijodiversità hija essenzjali għar-reżiljenza tal-ekosistemi u tas-servizzi tagħhom kemm fil-livell lokali kif ukoll f'dak globali. Aktar minn nofs il-prodott domestiku gross globali jiddependi min-natura u mis-servizzi li jipprovdi. Tliet setturi ekonomiċi ewlenin – il-kostruzzjoni, l-agrikoltura, l-ikel u x-xorb – kollha jiddependu ħafna min-natura. It-telfien tal-bijodiversità jhedded ċikli tal-ilma sostenibbli u s-sistemi tal-ikel tagħna, u jqiegħed is-sigurtà tal-ikel u n-nutrizzjoni tagħna f'riskju. Aktar minn 75 % tat-tipi tal-għelejjel tal-ikel madwar id-dinja jiddependu mid-dakkir mill-annimali. Barra minn hekk, diversi setturi industrijali jiddependu mid-diversità ġenetika u s-servizzi tal-ekosistema bħala inputs kritiċi għall-produzzjoni, partikolarment għall-mediċini.

(6) It-tibdil fil-klima, it-telfien tal-bijodiversità u d-deforestazzjoni huma preokkupazzjonijiet tal-ogħla importanza globali, li jaffettwaw is-sopravivenza tal-umanità u l-kundizzjonijiet tal-għajxien sostnuti fid-Dinja. L-aċċellerazzjoni tat-tibdil fil-klima, it-telfien tal-bijodiversità u d-degradazzjoni ambjentali, flimkien ma' eżempji tanġibbli tal-effetti devastanti tagħhom fuq in-natura, il-kundizzjonijiet tal-għajxien tal-bniedem u l-ekonomiji lokali, wasslu għar-rikonoxximent tat-tranżizzjoni ekoloġika bħala l-objettiv fundamentali ta' żminijietna u kwistjoni ta' ekwità interġenerazzjonali.

---

[4] FAO, "Global Forest Resource Assessment 2020" (Valutazzjoni tar-Riżorsi tal-Foresti Globali 2020), p. XII, https://www.fao.org/documents/card/en/c/ca9825en.

[5] IPCC, It-Tibdil fil-Klima u l-Art: rapport speċjali tal-IPCC dwar it-tibdil fil-klima, id-deżertifikazzjoni, id-degradazzjoni tal-art, il-ġestjoni sostenibbli tal-art, is-sigurtà tal-ikel, u l-flussi tal-gassijiet serra fl-ekosistemi terrestri, https://www.ipcc.ch/srccl/.

(7) Il-konsum tal-Unjoni huwa xprunatur konsiderevoli tad-deforestazzjoni u d-degradazzjoni tal-foresti fuq skala globali. Il-Valutazzjoni tal-Impatt tal-inizjattiva stmat li mingħajr intervent regolatorju xieraq, il-konsum u l-produzzjoni tal-UE tas-sitt komoditajiet inklużi fil-kamp ta' applikazzjoni (injam, bhejjem tal-ifrat, sojja, żejt tal-palm, kawkaw u kafè) se jiżdiedu għal madwar 248 000 ettaru ta' deforestazzjoni kull sena sal-2030.

(8) Fir-rigward tas-sitwazzjoni tal-foresti fl-UE, ir-rapport dwar l-Istat tal-Foresti tal-Ewropa għall-2020[6] jiddikjara li, bejn l-1990 u l-2020, iż-żona tal-foresti fl-Ewropa żdiedet b'9 %, il-karbonju maħżun fil-bijomassa kiber b'50 % u l-provvista tal-injam żdiedet b'40 %. Madankollu, anqas minn 5 % taż-żoni tal-foresti Ewropej jitqiesu mhux disturbati, jew naturali, skont ir-rapport dwar l-Istat tal-Ambjent għall-2020 tal-Aġenzija Ewropea għall-Ambjent[7].

(9) Fl-2019, il-Kummissjoni adottat diversi inizjattivi sabiex tindirizza l-kriżijiet ambjentali globali, inkluż azzjonijiet speċifiċi dwar id-deforestazzjoni. Fil-Komunikazzjoni tagħha "It-Tisħiħ tal-Azzjoni tal-UE għall-Protezzjoni u għar-Restawr tal-Foresti tad-Dinja"[8], il-Kummissjoni identifikat bħala prijorità t-tnaqqis tal-impronta tal-konsum tal-Unjoni fuq l-art u l-inkoraġġiment tal-konsum ta' prodotti mill-ktajjen tal-provvista mingħajr deforestazzjoni fl-Unjoni. Fil-Komunikazzjoni tagħha tal-11 ta' Diċembru 2019 bit-titolu "Il-Patt Ekoloġiku Ewropew"[9], il-Kummissjoni stabbiliet strateġija ġdida għat-tkabbir li għandha l-għan li tittrasforma l-Unjoni f'soċjetà ġusta u għanja, b'ekonomija moderna, effiċjenti fir-riżorsi u kompetittiva, fejn ma jkunx hemm emissjonijiet netti tal-gassijiet serra fl-2050 u fejn it-tkabbir ekonomiku jkun diżakkoppjat mill-użu tar-riżorsi u l-ebda persuna jew post ma jitħalla jibqa' lura. Din għandha wkoll l-għan li tipproteġi, tikkonserva u ssaħħaħ il-kapital naturali tal-Unjoni, u tipproteġi s-saħħa u l-benesseri taċ-ċittadini u tal-ġenerazzjonijiet futuri minn riskji u impatti relatati mal-ambjent. Barra minn hekk, il-Patt Ekoloġiku Ewropew għandu l-għan li jipprovdi liċ-ċittadini u lill-ġenerazzjonijiet futuri, fost l-oħrajn, arja friska, ilma nadif, ħamrija tajba u bijodiversità. Għal dak il-għan, l-Istrateġija tal-UE għall-Bijodiversità għall-2030[10], l-Istrateġija mill-Għalqa sal-Platt[11], l-Istrateġija tal-UE għall-Foresti[12], il-pjan ta' azzjoni tal-UE għal tniġġis żero[13] u strateġiji rilevanti[14] oħra żviluppati skont il-Patt Ekoloġiku Ewropew,

---

[6] Forest Europe - Konferenza Ministerjali dwar il-Protezzjoni tal-Foresti fl-Ewropa, l-Istat tal-Foresti tal-Ewropa 2020, https://foresteurope.org/state-europes-forests-2020/.

[7] L-Aġenzija Ewropea għall-Ambjent, l-Istat tal-Ambjent għall-2020, https://www.eea.europa.eu/soer/publications/soer-2020.

[8] COM(2019) 352 final.

[9] Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-Kumitat tar-Reġjuni - Il-Patt Ekoloġiku Ewropew, COM(2019) 640 final.

[10] Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-Kumitat tar-Reġjuni, Strateġija tal-UE għall-Bijodiversità għall-2030 Inreġġgħu n-natura lura f'ħajjitna, COM/2020/380 final.

[11] Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kunsill Ewropew, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-Kumitat tar-Reġjuni, Strateġija "Mill-Għalqa sal-Platt" għal sistema tal-ikel ġusta, tajba għas-saħħa u favur l-ambjent, COM/2020/381 final.

[12] Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-Kumitat tar-Reġjuni, Strateġija ġdida tal-UE għall-Foresti: għall-foresti u s-settur ibbażat fuq il-foresti, COM(2013) 659 final.

[13] Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-Kumitat tar-Reġjuni, Perkors għal Pjaneta b'Saħħitha għal Kulħadd Pjan ta' Azzjoni tal-UE:

ikomplu jenfasizzaw l-importanza tal-azzjoni dwar il-protezzjoni u r-reżiljenza tal-foresti. Partikolarment, l-Istrateġija tal-UE għall-Bijodiversità għandha l-għan li tipproteġi n-natura u treġġa' lura d-degradazzjoni tal-ekosistemi. Fl-aħħar nett, l-Istrateġija tal-UE dwar il-Bijoekonomija[15] ttejjeb il-protezzjoni tal-ambjent u tal-ekosistemi filwaqt li tindirizza d-domanda dejjem akbar għall-ikel, l-għalf, l-enerġija, il-materjali u l-prodotti billi tfittex modi ġodda għall-produzzjoni u l-konsum.

(10) L-Istati Membri ripetutament esprimew il-preokkupazzjoni tagħhom dwar id-deforestazzjoni persistenti. Huma enfasizzaw li peress li l-politiki u l-azzjoni attwali fil-livell globali dwar il-konservazzjoni, ir-restawr u l-ġestjoni sostenibbli tal-foresti ma humiex biżżejjed sabiex iwaqqfu d-deforestazzjoni u d-degradazzjoni tal-foresti, hija meħtieġa azzjoni msaħħa tal-Unjoni sabiex tikkontribwixxi b'mod aktar effettiv għall-ilħuq tal-Għanijiet ta' Żvilupp Sostenibbli (SDGs), skont l-Aġenda 2030 għall-Iżvilupp sostenibbli, li ġiet adottata mill-Istati Membri kollha tan-Nazzjonijiet Uniti fl-2015. Il-Kunsill appoġġa speċifikament it-tħabbira tal-Kummissjoni fil-Komunikazzjoni "It-Tisħiħ tal-Azzjoni tal-UE għall-Protezzjoni u għar-Restawr tal-Foresti tad-Dinja" li se tivvaluta miżuri regolatorji u mhux regolatorji addizzjonali u li se tippreżenta proposti rispettivi.[16]

(11) Il-Parlament Ewropew enfasizza li l-qerda kontinwa tal-foresti tad-dinja hija marbuta, fil-biċċa l-kbira, mal-espansjoni tal-produzzjoni agrikola — partikolarment billi l-foresti jiġu kkonvertiti f'art agrikola ddedikata għall-produzzjoni ta' numru ta' prodotti u komoditajiet li hemm domanda kbira għalihom. Fit-22 ta' Ottubru 2020, il-Parlament adotta riżoluzzjoni[17] f'konformità mal-Artikolu 225 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea (TFUE) li titlob lill-Kummissjoni tissottometti, abbażi tal-Artikolu 192(1) tat-TFUE, proposta għal "qafas legali tal-UE biex titwaqqaf u titreġġa' lura d-deforestazzjoni globali li l-UE hija responsabbli għaliha".

(12) Il-ġlieda kontra d-deforestazzjoni u d-degradazzjoni tal-foresti tikkostitwixxi parti importanti mill-pakkett ta' miżuri meħtieġa sabiex jitnaqqsu l-emissjonijiet tal-gassijiet serra u sabiex ikun hemm konformità mal-impenn tal-Unjoni skont il-Patt Ekoloġiku Ewropew kif ukoll mal-Ftehim ta' Pariġi tal-2015 dwar it-Tibdil fil-Klima[18], u mal-impenn legalment vinkolanti skont il-Liġi tal-UE dwar il-Klima sabiex tinkiseb in-newtralità klimatika sal-2050 u jitnaqqsu l-emissjonijiet tal-gassijiet serra b'mill-anqas 55 % taħt il-livelli tal-1990 sal-2030.

"Lejn Tniġġis Żero għall-Arja, għall-Ilma u għall-Ħamrija", COM/2021/400 final.

[14] eż. Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kunsill Ewropew, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-Kumitat tar-Reġjuni, *Viżjoni fit-tul għaż-żoni rurali tal-UE - Lejn żoni u komunitajiet rurali aktar b'saħħithom, konnessi, reżiljenti u prosperużi sal-2040*, COM (2021) 345 final.

[15] Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-Kumitat tar-Reġjuni, Bijoekonomija sostenibbli għall-Ewropa: Tisħiħ tal-konnessjoni bejn l-ekonomija, is-soċjetà u l-ambjent: strateġija dwar il-bijoekonomija aġġornata, Strateġija dwar il-Bijoekonomija aġġornata, COM(2018) 273 final.

[16] Il-Konklużjonijiet tal-Kunsill dwar il-Komunikazzjoni dwar It-Tisħiħ tal-Azzjoni tal-UE għall-Protezzjoni u għar-Restawr tal-Foresti tad-Dinja (is-16 ta' Diċembru 2019) 15151/19. Disponibbli fuq https://www.consilium.europa.eu/media/41860/st15151-en19.pdf.

[17] Ir-Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tat-22 ta' Ottubru 2020 li tinkludi rakkomandazzjonijiet lill-Kummissjoni dwar qafas legali tal-UE biex titwaqqaf u titreġġa' lura d-deforestazzjoni globali li l-UE hija responsabbli għaliha (2020/2006 (INL)) Disponibbli fuq https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2020-0285_MT.html.

[18] Ratifikat mill-UE fil-5 ta' Ottubru 2016, u daħal fis-seħħ fl-4 ta' Novembru 2016.

(13) L-espansjoni agrikola tixpruna kważi 90 % tad-deforestazzjoni globali, b'aktar minn nofs it-telf tal-foresti minħabba l-konverżjoni tal-foresti f'raba', filwaqt li r-ragħa tal-bhejjem huwa responsabbli għal kważi 40 % tat-telf tal-foresti[19].

(14) Bejn l-1990 u l-2008, l-Unjoni importat u kkonsmat terz tal-prodotti agrikoli nnegozjati globalment assoċjati mad-deforestazzjoni. Matul dak il-perjodu, il-konsum tal-Unjoni kien responsabbli għal 10 % tad-deforestazzjoni madwar id-dinja assoċjata mal-produzzjoni ta' oġġetti jew servizzi. Anke jekk is-sehem relattiv tal-konsum tal-UE qiegħed jonqos, il-konsum tal-UE huwa xprunatur sproporzjonalment kbir tad-deforestazzjoni. Għalhekk, jenħtieġ li l-Unjoni tieħu azzjoni sabiex timminimizza d-deforestazzjoni globali u d-degradazzjoni tal-foresti xprunata mill-konsum tagħha ta' ċerti komoditajiet u prodotti bażiċi u b'hekk tfittex li tnaqqas il-kontribut tagħha għall-emissjonijiet tal-gassijiet serra u t-telfien globali tal-bijodiversità kif ukoll tippromwovi xejriet sostenibbli ta' produzzjoni u konsum fl-Unjoni u globalment. Sabiex ikun hemm l-akbar impatt, jenħtieġ li l-politika tal-Unjoni jkollha l-għan li tinfluwenza s-suq globali, mhux biss il-ktajjen tal-provvista lejn l-Unjoni. Is-sħubijiet u l-kooperazzjoni internazzjonali effiċjenti mal-pajjiżi produtturi u tal-konsumaturi huma fundamentali f'dak ir-rigward.

(15) It-twaqqif tad-deforestazzjoni u tad-degradazzjoni tal-foresti huwa parti essenzjali mill-SDGs. Jenħtieġ li dan ir-Regolament jikkontribwixxi partikolarment sabiex jintlaħqu l-għanijiet rigward il-ħajja fuq l-art (SDG 15), l-azzjoni klimatika (SDG 13), il-konsum u l-produzzjoni responsabbli (SDG 12), inxejnu l-ġuħ (SDG 2) u saħħa tajba u benesseri (SDG 3). Il-mira rilevanti 15.2 sabiex titwaqqaf id-deforestazzjoni sal-2020 ma ntlaħqitx, u dan jenfasizza l-urġenza ta' azzjoni ambizzjuża u effettiva.

(16) Jenħtieġ li dan ir-Regolament jirrispondi wkoll għad-Dikjarazzjoni ta' New York dwar il-Foresti[20], dikjarazzjoni politika mhux legalment vinkolanti li tendorsja skeda ta' żmien globali sabiex jitnaqqas bin-nofs it-telf ta' foresti naturali sal-2020, u tistinka sabiex dan jintemm sal-2030. Id-Dikjarazzjoni ġiet endorsjata minn għexieren ta' gvernijiet, ħafna mill-akbar kumpaniji tad-dinja, u mis-soċjetà ċivili u mill-organizzazzjonijiet indiġeni influwenti. Din talbet ukoll lis-settur privat sabiex jilħaq l-għan li jelimina d-deforestazzjoni mill-produzzjoni ta' komoditajiet agrikoli bħaż-żejt tal-palm, is-sojja, il-karta u l-prodotti taċ-ċanga sa mhux aktar tard mill-2020, għan li ma ntlaħaqx. Barra minn hekk, jenħtieġ li r-Regolament jikkontribwixxi għall-Pjan Strateġiku tan-Nazzjonijiet Uniti għall-Foresti, mill-2017 sal-2030[21], li l-Għan Globali dwar il-Foresti 1 tiegħu huwa li jreġġa' lura t-telf tal-kopertura tal-foresti madwar id-dinja permezz ta' ġestjoni sostenibbli tal-foresti, inkluż il-protezzjoni, ir-restawr, l-afforestazzjoni u r-riforestazzjoni u jżid l-isforzi sabiex tiġi evitata d-degradazzjoni tal-foresti u jittejjeb il-kontribut tal-foresti għat-tibdil fil-klima.

(17) Jenħtieġ li dan ir-Regolament jirrispondi wkoll għad-Dikjarazzjoni tal-Mexxejja ta' Glasgow tal-2021 dwar il-Foresti u l-Użu tal-Art[22] li tirrikonoxxi li "biex nilħqu l-għanijiet tagħna relatati mal-użu tal-art, il-klima, il-bijodiversità u l-Għanijiet ta' Żvilupp Sostenibbli, kemm fuq livell globali kif ukoll fuq livell nazzjonali, nirrikjedu

---

19 Stħarriġ globali ġdid tal-FAOdwar it-Telerilevament Globali, is-6 ta' Novembru 2021- Stħarriġ tal-FAO dwar it-Telerilevament jiżvela foresti tropikali taħt pressjoni hekk kif l-espansjoni agrikola tixpruna d-deforestazzjoni globali.

20 https://unfccc.int/news/new-york-declaration-on-forests.

21 https://www.un.org/esa/forests/wp-content/uploads/2016/12/UNSPF_AdvUnedited.pdf.

22 https://ukcop26.org/glasgow-leaders-declaration-on-forests-and-land-use/.

azzjoni trasformattiva ulterjuri fiż-żoni interkonnessi ta' produzzjoni u konsum sostenibbli; l-iżvilupp tal-infrastruttura; il-kummerċ, il-finanzi u l-investiment; u l-appoġġ għall-bdiewa b'azjenda agrikola żgħira, il-popli indiġeni, u l-komunitajiet lokali". F'dik id-Dikjarazzjoni, il-firmatarji enfasizzaw ukoll li se jsaħħu l-isforzi kondiviżi tagħhom sabiex jiffaċilitaw il-politiki tal-kummerċ u tal-iżvilupp, fuq livell internazzjonali u domestiku, li jippromwovu l-iżvilupp sostenibbli u l-produzzjoni u l-konsum sostenibbli tal-komoditajiet, li jaħdmu għall-benefiċċju reċiproku tal-pajjiżi, u li ma jwasslux għad-deforestazzjoni u għad-degradazzjoni tal-art.

(18) Bħala membru tal-Organizzazzjoni Dinjija tal-Kummerċ (WTO), l-Unjoni hija impenjata li tippromwovi sistema kummerċjali multilaterali universali, ibbażata fuq ir-regoli, miftuħa, trasparenti, prevedibbli, inklużiva, mhux diskriminatorja u ekwitabbli skont id-WTO, kif ukoll politika kummerċjali miftuħa, sostenibbli u assertiva. Għalhekk, il-kamp ta' applikazzjoni ta' dan ir-Regolament se jinkludi kemm il-komoditajiet kif ukoll il-prodotti li jkunu ġew prodotti fl-Unjoni u l-komoditajiet u l-prodotti importati lejn l-Unjoni.

(19) Dan ir-Regolament isegwi wkoll il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni dwar "Politika Kummerċjali Miftuħa, Sostenibbli u Assertiva"[23] li ddikjarat li bi sfidi interni u esterni ġodda u aktar partikolarment b'mudell ta' tkabbir ġdid u aktar sostenibbli kif definit mill-Patt Ekoloġiku Ewropew u mill-Istrateġija Diġitali Ewropea, l-UE teħtieġ strateġija ġdida ta' politika kummerċjali – waħda li se tappoġġa l-ilħuq tal-objettivi ta' politika domestika u esterna tagħha u tippromwovi sostenibbiltà akbar f'konformità mal-impenn tagħha li timplimenta bis-sħiħ l-Għanijiet ta' Żvilupp Sostenibbli tan-NU. Il-politika kummerċjali jrid ikollha r-rwol sħiħ tagħha fl-irkupru mill-pandemija tal-COVID-19 u fit-trasformazzjonijiet ekoloġiċi u diġitali tal-ekonomija u lejn il-bini ta' Ewropa aktar reżiljenti fid-dinja.

(20) Jenħtieġ li dan ir-Regolament ikun komplementari għal miżuri oħra proposti fil-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni "It-Tisħiħ tal-Azzjoni tal-UE għall-Protezzjoni u għar-Restawr tal-Foresti tad-Dinja"[24], partikolarment: 1) il-ħidma fi sħubija mal-pajjiżi produtturi, sabiex dawn jiġu appoġġati fl-indirizzar tal-kawżi ewlenin tad-deforestazzjoni, bħall-governanza dgħajfa, l-infurzar tal-liġi ineffettiv u l-korruzzjoni, u 2) it-tisħiħ tal-kooperazzjoni internazzjonali, ma' pajjiżi konsumaturi ewlenin, sabiex tiġi promossa l-adozzjoni ta' miżuri simili sabiex jiġi evitat li fis-swieq tagħhom jiġu introdotti prodotti li ġejjin minn ktajjen tal-provvista assoċjati mad-deforestazzjoni u d-degradazzjoni tal-foresti.

(21) Jenħtieġ li l-Kummissjoni tkompli taħdem fi sħubija mal-pajjiżi produtturi, u aktar ġeneralment f'kooperazzjoni ma' organizzazzjonijiet u korpi internazzjonali, u jenħtieġ li jkunu qegħdin isaħħu l-appoġġ u l-inċentivi tagħha fir-rigward tal-protezzjoni tal-foresti u t-tranżizzjoni għall-produzzjoni mingħajr deforestazzjoni, filwaqt li jirrikonoxxu r-rwol tal-popli indiġeni, itejbu l-governanza u l-pussess tal-art, iżidu l-infurzar tal-liġi u jippromwovu l-ġestjoni sostenibbli tal-foresti, l-agrikoltura reżiljenti għall-klima, l-intensifikazzjoni u d-diversifikazzjoni sostenibbli, l-agroekoloġija u l-agroforestrija. B'dan il-mod, jenħtieġ li tirrikonoxxi r-rwol tal-popli indiġeni fil-protezzjoni tal-foresti. Filwaqt li jibnu fuq l-esperjenza u t-tagħlimiet

23 Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-Kumitat tar-Reġjuni, Rieżami tal-Politika Kummerċjali - Politika Kummerċjali Miftuħa, Sostenibbli u Assertiva, COM(2021) 66 final, 18 ta' Frar 2021.

24 COM(2019) 352 final.

miksuba fil-kuntest tal-inizjattivi diġà eżistenti, jenħtieġ li l-Unjoni u l-Istati Membri jaħdmu fi sħubija ma' pajjiżi produtturi, fuq talba tagħhom, sabiex jisfruttaw il-funzjonalitajiet multipli tal-foresti, jappoġġawhom fit-tranżizzjoni lejn ġestjoni sostenibbli tal-foresti, u jindirizzaw l-isfidi globali filwaqt li jissodisfaw il-ħtiġijiet lokali u jagħtu attenzjoni lill-isfidi li jħabbtu wiċċhom magħhom il-bdiewa b'azjenda agrikola żgħira f'konformità mal-Komunikazzjoni dwar It-Tisħiħ tal-Azzjoni tal-UE għall-Protezzjoni u għar-Restawr tal-Foresti tad-Dinja. Jenħtieġ li l-approċċ ta' sħubija jgħin lill-pajjiżi produtturi jipproteġu, jirrestawraw u jużaw sostenibbilmentil-foresti, u b'hekk jikkontribwixxi għall-objettiv ta' dan ir-Regolament li jnaqqas id-deforestazzjoni u d-degradazzjoni tal-foresti.

(22) Azzjoni importanti oħra mħabbra fil-Komunikazzjoni hija l-istabbiliment tal-Osservatorju tal-UE dwar id-deforestazzjoni, id-degradazzjoni tal-foresti, il-bidliet fil-kopertura tal-foresti tad-dinja u l-fatturi assoċjati ("Osservatorju tal-UE") li tnieda mill-Kummissjoni sabiex jiġu mmonitorjati aħjar il-bidliet fil-kopertura tal-foresti tad-dinja u l-fatturi relatati. Barra minn hekk, filwaqt li jibni fuq għodod ta' monitoraġġ diġà eżistenti, inkluż il-prodotti ta' Copernicus, l-Osservatorju tal-UE se jiffaċilita l-aċċess għall-informazzjoni dwar il-ktajjen tal-provvista għall-entitajiet pubbliċi, għall-konsumaturi u għan-negozji, jipprovdi *data* u informazzjoni faċli sabiex tinftiehem li jorbtu d-deforestazzjoni, id-degradazzjoni tal-foresti, u l-bidliet fil-kopertura tal-foresti tad-dinja għad-domanda/għall-kummerċ tal-UE għal komoditajiet u prodotti. Għalhekk, l-Osservatorju tal-UE se jappoġġa direttament l-implimentazzjoni ta' dan ir-Regolament billi jipprovdi evidenza xjentifika fir-rigward tad-deforestazzjoni globali u d-degradazzjoni tal-foresti u l-kummerċ relatat. L-Osservatorju tal-UE se jikkoopera mill-qrib mal-organizzazzjonijiet internazzjonali rilevanti, mal-istituti tar-riċerka, u ma' pajjiżi terzi.

(23) Il-qafas leġiżlattiv eżistenti tal-UE jiffoka fuq l-indirizzar tal-qtugħ illegali tas-siġar għall-injam u l-kummerċ assoċjat u ma jindirizzax id-deforestazzjoni direttament. Dan jikkonsisti fir-Regolament (UE) Nru 995/2010 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill, li jistabbilixxi l-obbligi tal-operaturi li jintroduċi fis-suq injam u prodotti tal-injam[25], u r-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 2173/2005, dwar l-istabbiliment ta' skema ta' liċenzjar tal-Infurzar tal-Liġi tal-Foresti, il-Governanza u l-Kummerċ għall-importazzjonijiet tal-injam fil-Komunità Ewropea[26]. Iż-żewġ Regolamenti ġew evalwati f'Kontroll tal-Idoneità li ddetermina li, filwaqt li l-leġiżlazzjoni kellha impatt pożittiv fuq il-governanza tal-foresti, l-objettivi taż-żewġ Regolamenti – jiġifieri li jitnaqqas il-qtugħ illegali tas-siġar għall-injam u l-kummerċ relatat, u li jitnaqqas il-konsum ta' injam maħsud illegalment fl-UE – ma ntlaħqux[27] u ġie konkluż li l-enfasi biss fuq il-legalità tal-injam ma kinitx biżżejjed sabiex jintlaħqu l-objettivi stabbiliti.

(24) Ir-rapporti disponibbli jikkonfermaw li parti kbira mid-deforestazzjoni li għaddejja hija legali skont il-liġijiet tal-pajjiż tal-produzzjoni. Rapport riċenti[28] jistma li bejn l-2013 u l-2019, madwar 30 % tad-deforestazzjoni destinata għall-agrikoltura kummerċjali fil-pajjiżi tropikali kienet legali. Id-*data* disponibbli għandha t-tendenza li tiffoka fuq pajjiżi b'governanza dgħajfa — is-sehem globali tad-deforestazzjoni illegali jista' jkun aktar baxx, iżda diġà jipprovdi *data* ċara li turi li t-tneħħija tad-

[25] ĠU L 295, 12.11.2010, p. 23.
[26] ĠU L 347, 30.12.2005, p. 1.
[27] https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/11630-Qtug%C4%A7-illegali-tas-sigar-evalwazzjoni-tar-regoli-tal-UE-kontroll-tal-idoneita-_mt
[28] https://www.forest-trends.org/wp-content/uploads/2021/05/Illicit-Harvest-Complicit-Goods_rev.pdf.

deforestazzjoni legali fil-pajjiż tal-produzzjoni jimmina l-effettività tal-miżuri ta' politika.

(25) Il-valutazzjoni tal-impatt ta' miżuri ta' politika possibbli sabiex jiġu indirizzati d-deforestazzjoni u d-degradazzjoni tal-foresti mmexxija mill-Unjoni, il-konklużjonijiet tal-Kunsill u r-riżoluzzjoni tal-2020 tal-Parlament Ewropew jidentifikaw b'mod ċar il-ħtieġa li jiġu stabbiliti d-deforestazzjoni u d-degradazzjoni tal-foresti bħala l-kriterji gwida għall-miżuri futuri tal-Unjoni. Għalhekk, il-qafas legali l-ġdid tal-Unjoni jenħtieġ li jindirizza kemm il-legalità kif ukoll jekk il-produzzjoni ta' komoditajiet u prodotti rilevanti hijiex mingħajr deforestazzjoni.

(26) Jenħtieġ li d-definizzjoni ta' "mingħajr deforestazzjoni" tkun wiesgħa biżżejjed sabiex tkopri kemm id-deforestazzjoni kif ukoll id-degradazzjoni tal-foresti, jenħtieġ li tipprovdi ċarezza legali, u jenħtieġ li din tkun tista' titkejjel abbażi ta' *data* kwantitattiva, oġġettiva u rikonoxxuta internazzjonalment.

(27) Jenħtieġ li r-Regolament ikopri dawk il-komoditajiet li l-konsum tagħhom mill-Unjoni huwa l-aktar rilevanti f'termini ta' dak li qed iwassal għad-deforestazzjoni globali u d-degradazzjoni tal-foresti u li għalihom intervent ta' politika tal-Unjoni jista' jġib l-ogħla benefiċċji għal kull valur unitarju tal-kummerċ. Sar rieżami estensiv tal-letteratura xjentifika, jiġifieri tas-sorsi primarji li jistmaw l-impatt tal-konsum tal-UE fuq id-deforestazzjoni globali u li jorbtu dik l-impronta ma' komoditajiet speċifiċi, bħala parti mill-istudju li jappoġġa l-Valutazzjoni tal-Impatt u kontroverifikat permezz ta' konsultazzjoni estensiva mal-partijiet konċernati. Dak il-proċess wassal għall-ewwel lista ta' tmien komoditajiet. L-injam ġie inkluż direttament fil-kamp ta' applikazzjoni peress li kien diġà kopert mill-EUTR. Il-lista tal-komoditajiet imbagħad tnaqqset aktar permezz ta' analiżi tal-effiċjenza fil-Valutazzjoni tal-Impatt. Din l-analiżi tal-effiċjenza qabblet l-ettari ta' deforestazzjoni marbuta mal-konsum tal-UE, kif stmat f'dokument ta' riċerka riċenti[29], għal kull waħda minn dawk il-komoditajiet bil-valur medju tagħhom tal-importazzjonijiet tal-UE. Skont id-dokument ta' riċerka użat għall-analiżi tal-effiċjenza, sitt komoditajiet jirrappreżentaw l-akbar sehem tad-deforestazzjoni xprunata mill-UE fost it-total ta' tmien komoditajiet analizzati f'dak id-dokument ta' riċerka: iż-żejt tal-palm (33,95 %), is-sojja (32,83 %), l-injam (8,62 %), il-kawkaw (7,54 %), il-kafè (7,01 %) u ċ-ċanga (5,01 %).

(28) Meta wieħed jiftakar li l-użu ta' komoditajiet u prodotti riċiklati rilevanti jenħtieġ li jiġi imħeġġeġ, u li l-inklużjoni ta' tali komoditajiet u prodotti fil-kamp ta' applikazzjoni ta' dan ir-Regolament tpoġġi piż sproporzjonat fuq l-operaturi, il-komoditajiet u l-prodotti użati li jkunu temmew iċ-ċiklu tal-ħajja tagħhom, u li altrimenti jintremew bħala skart, jenħtieġ li jiġu esklużi mill-kamp ta' applikazzjoni ta' dan ir-Regolament.

(29) Jenħtieġ li l-obbligi li jikkonċernaw il-komoditajiet u l-prodotti rilevanti jiġu stabbiliti minn dan ir-Regolament sabiex jiġu miġġielda effettivament id-deforestazzjoni, id-degradazzjoni tal-foresti, u sabiex jiġu promossi ktajjen tal-provvista mingħajr deforestazzjoni.

(30) Ħafna organizzazzjonijiet u korpi internazzjonali (eż. l-Organizzazzjoni tal-Ikel u l-Agrikoltura tan-Nazzjonijiet Uniti, il-Grupp Intergovernattiv dwar it-Tibdil fil-Klima,

---

[29] Pendrill F., Persson U. M., Kastner, T. 2020.

il-Programm tan-Nazzjonijiet Uniti għall-Ambjent, il-Ftehim ta' Pariġi, l-Unjoni Internazzjonali għall-Konservazzjoni tan-Natura, il-Konvenzjoni dwar id-Diversità Bijoloġika) żviluppaw ħidma fil-qasam tad-deforestazzjoni u d-degradazzjoni tal-foresti u d-definizzjonijiet f'dan ir-Regolament jibnu fuq din il-ħidma.

(31) Jenħtieġ li tiġi stabbilita data ta' skadenza sabiex tipprovdi bażi għall-evalwazzjoni ta' jekk l-art konċernata kinitx soġġetta għal deforestazzjoni jew degradazzjoni tal-foresti, li jfisser li l-ebda komodità u prodott fil-kamp ta' applikazzjoni ta' dan ir-Regolament ma jitħalla jidħol fis-suq tal-Unjoni jew jiġi esportat jekk jiġi prodott fuq art soġġetta għad-deforestazzjoni jew għad-degradazzjoni tal-foresti wara dik id-data. Jenħtieġ li din tippermetti l-verifika u l-monitoraġġ xierqa, tikkorrispondi mal-impenji internazzjonali eżistenti, bħall-SDGs u d-Dikjarazzjoni ta' New York dwar il-Foresti, u b'hekk jiġi minimizzat it-tfixkil f'daqqa fil-ktajjen tal-provvista filwaqt li jitneħħa kwalunkwe inċentiv sabiex jiġu aċċellerati l-attivitajiet li jwasslu għad-deforestazzjoni u d-degradazzjoni tal-foresti fid-dawl tad-dħul fis-seħħ ta' dan ir-Regolament.

(32) Sabiex jissaħħaħ il-kontribut tal-Unjoni sabiex jitwaqqfu d-deforestazzjoni u d-degradazzjoni tal-foresti, u sabiex jiġi żgurat li l-komoditajiet u l-prodotti mill-ktajjen tal-provvista relatati mad-deforestazzjoni u d-degradazzjoni tal-foresti ma jiġux introdotti fis-suq tal-Unjoni, jenħtieġ li l-komoditajiet u l-prodotti rilevanti ma jiġux introdotti jew imqiegħda fis-suq tal-Unjoni, u lanqas ma jiġu esportati mis-suq tal-Unjoni sakemm ma jkunux mingħajr deforestazzjoni u jkunu ġew prodotti f'konformità mal-leġiżlazzjoni rilevanti tal-pajjiż tal-produzzjoni. Sabiex jiġi kkonfermat li dan huwa l-każ, jenħtieġ li dawn dejjem ikunu akkumpanjati minn dikjarazzjoni ta' diliġenza dovuta.

(33) Abbażi ta' approċċ sistemiku, jenħtieġ li l-operaturi jieħdu l-passi xierqa sabiex jiżguraw li l-komoditajiet u l-prodotti rilevanti li jkunu beħsiebhom jintroduċu fis-suq tal-Unjoni jikkonformaw mar-rekwiżiti ta' mingħajr deforestazzjoni u tal-legalità ta' dan ir-Regolament. Għal dak il-għan, jenħtieġ li l-operaturi jistabbilixxu u jimplimentaw proċeduri ta' diliġenza dovuta. Il-proċedura ta' diliġenza dovuta meħtieġa minn dan ir-Regolament jenħtieġ li tinkludi tliet elementi: rekwiżiti ta' informazzjoni, valutazzjoni tar-riskju u miżuri ta' mitigazzjoni tar-riskju. Jenħtieġ li l-proċeduri ta' diliġenza dovuta jitfasslu sabiex jipprovdu aċċess għal informazzjoni dwar is-sorsi u l-fornituri tal-komoditajiet u tal-prodotti li jiġu introdotti fis-suq tal-Unjoni, inkluż informazzjoni li turi li l-assenza ta' deforestazzjoni u ta' degradazzjoni tal-foresti u ta' rekwiżiti ta' legalità huma ssodisfati, fost l-oħrajn billi jiġu identifikati l-pajjiż u ż-żona tal-produzzjoni, inkluż il-koordinati tal-ġeolokalizzazzjoni tal-biċċiet art rilevanti. Dawn il-koordinati tal-ġeolokalizzazzjoni li jiddependu mill-ħin, il-pożizzjonament u/jew l-osservazzjoni tad-Dinja jistgħu jagħmlu użu mid-*data* u mis-servizzi spazjali pprovduti skont il-programm Spazjali tal-Unjoni (EGNOS/Galileo u Copernicus). Fuq il-bażi ta' din l-informazzjoni jenħtieġ li l-operaturi jwettqu valutazzjoni tar-riskju. Meta jiġi identifikat riskju, jenħtieġ li l-operaturi jimmitigaw tali riskju sabiex ma jaslu għal sitwazzjoni tal-ebda riskju jew ta' riskju negliġibbli. Huwa biss wara li jlesti l-passi meħtieġa tal-proċedura ta' diliġenza dovuta u wara li jikkonkludi li ma jeżisti l-ebda riskju jew li jeżistu riskju negliġibbli li l-komodità jew il-prodott rilevanti ma jkunx konformi ma' dan ir-Regolament, li l-operatur jista' jitħalla jintroduċi l-komodità jew il-prodott rilevanti fis-suq tal-Unjoni jew jesportah.

(34) Jenħtieġ li l-operaturi formalment jassumu r-responsabbiltà għall-konformità tal-komoditajiet jew tal-prodotti rilevanti li jkunu beħsiebhom jintroduċu fis-suq tal-

Unjoni jew li jesportaw billi jagħmlu disponibbli d-dikjarazzjonijiet ta' diliġenza dovuta. Jenħtieġ li dan ir-Regolament jipprovdi mudell għal tali dikjarazzjonijiet. Dan huwa mistenni li jiffaċilita l-infurzar ta' dan ir-Regolament permezz tal-awtoritajiet kompetenti u l-qrati kif ukoll iżid il-konformità mill-operaturi.

(35) Sabiex jiġu rikonoxxuti prattiki tajbin, fil-proċedura tal-valutazzjoni tar-riskju jistgħu jintużaw skemi ta' ċertifikazzjoni jew skemi oħra verifikati minn partijiet terzi, madankollu, jenħtieġ li dawn ma jissostitwixxux ir-responsabbiltà tal-operatur fir-rigward tad-diliġenza dovuta.

(36) Jenħtieġ li n-negozjanti jkunu responsabbli għall-ġbir u għaż-żamma ta' informazzjoni li tiżgura t-trasparenza tal-katina tal-provvista tal-komoditajiet u tal-prodotti rilevanti li jqegħdu fis-suq. Negozjanti kbar li ma humiex intrapriżi żgħar u ta' daqs medju (SMEs) għandhom influwenza sinifikanti fuq il-ktajjen tal-provvista u għandhom rwol importanti fl-iżgurar li dawn ikunu mingħajr deforestazzjoni u għalhekk jenħtieġ li jkollhom l-istess obbligi bħall-operaturi.

(37) Sabiex titrawwem it-trasparenza u jiġi faċilitat l-infurzar, jenħtieġ li l-operaturi li ma humiex SMEs, fuq bażi annwali, jirrapportaw pubblikament dwar is-sistema ta' diliġenza dovuta tagħhom, inkluż dwar il-passi meħuda sabiex jimplimentaw l-obbligi tagħhom.

(38) Strumenti leġiżlattivi oħra tal-UE li jistabbilixxu rekwiżiti ta' diliġenza dovuta fil-katina tal-valur fir-rigward tad-drittijiet tal-bniedem jew l-impatti ambjentali negattivi jenħtieġ li japplikaw sakemm ma jkun hemm l-ebda dispożizzjoni speċifika bl-istess objettiv, natura u effett f'dan ir-Regolament li tista' tiġi adattata fid-dawl ta' emendi leġiżlattivi futuri. Jenħtieġ li l-eżistenza ta' dan ir-Regolament ma teskludix l-applikazzjoni ta' strumenti leġiżlattivi oħra tal-UE li jistabbilixxu rekwiżiti rigward id-diliġenza dovuta tal-katina tal-valur. Meta tali strumenti leġiżlattivi oħra tal-UE jipprevedu dispożizzjonijiet aktar speċifiċi jew iżidu rekwiżiti mad-dispożizzjonijiet stabbiliti f'dan ir-Regolament, jenħtieġ li tali dispożizzjonijiet jiġu applikati flimkien ma' dawk ta' dan ir-Regolament. Barra minn hekk, meta dan ir-Regolament ikun fih dispożizzjonijiet aktar speċifiċi, jenħtieġ li dawn ma jiġux interpretati b'mod li jimmina l-applikazzjoni effettiva ta' strumenti leġiżlattivi oħra tal-UE dwar id-diliġenza dovuta jew l-ilħuq tal-għan ġenerali tagħhom.

(39) L-operaturi li jaqgħu fil-kamp ta' applikazzjoni ta' strumenti leġiżlattivi oħra tal-UE li jistabbilixxu rekwiżiti ta' diliġenza dovuta fil-katina tal-valur fir-rigward tad-drittijiet tal-bniedem jew l-impatti ambjentali negattivi jenħtieġ li jkunu f'pożizzjoni li jissodisfaw l-obbligi ta' rapportar skont dan ir-Regolament billi jinkludu l-informazzjoni meħtieġa meta jirrapportaw skont l-istrument leġiżlattiv l-ieħor tal-UE.

(40) Ir-responsabbiltà għall-infurzar ta' dan ir-Regolament jenħtieġ li tkun tal-Istati Membri u l-awtoritajiet kompetenti tagħhom jenħtieġ li jkunu meħtieġa jiżguraw li dan ir-Regolament jiġi rispettat bis-sħiħ. Infurzar uniformi ta' dan ir-Regolament fir-rigward tal-komoditajiet u l-prodotti rilevanti li jidħlu fis-suq tal-Unjoni jew li joħorġu minnu jista' jinkiseb biss permezz ta' skambju sistematiku ta' informazzjoni u kooperazzjoni fost l-awtoritajiet kompetenti, l-awtoritajiet doganali u l-Kummissjoni.

(41) L-implimentazzjoni u l-infurzar effettivi u effiċjenti ta' dan ir-Regolament huma essenzjali sabiex jintlaħqu l-għanijiet tiegħu. Għal dan il-għan, jenħtieġ li l-

Kummissjoni tistabbilixxi u tiġġestixxi sistema ta' informazzjoni sabiex tappoġġa lill-operaturi u lill-awtoritajiet kompetenti fil-preżentazzjoni u fl-aċċess tal-informazzjoni meħtieġa dwar il-komoditajiet u l-prodotti rilevanti introdotti fis-suq. Jenħtieġ li l-operaturi jissottomettu d-dikjarazzjonijiet ta' diliġenza dovuta fis-sistema tal-informazzjoni. Jenħtieġ li s-sistema ta' informazzjoni tkun aċċessibbli għall-awtoritajiet kompetenti u għall-awtoritajiet doganali sabiex tiffaċilita t-twettiq tal-obbligi tagħhom skont dan ir-Regolament. Jenħtieġ li s-sistema tal-informazzjoni tkun aċċessibbli wkoll għal pubbliku usa', bid-*data* anonimizzata provduta f'format miftuħ u li jinqara mill-magni f'konformità mal-Politika tal-Unjoni dwar id-*Data* Miftuħa.

(42) Għall-komoditajiet rilevanti li jidħlu fis-suq tal-Unjoni jew li joħorġu minnu, l-awtoritajiet kompetenti għandhom il-kompitu li jivverifikaw il-konformità tal-komoditajiet u tal-prodotti rilevanti mal-obbligi skont dan ir-Regolament, billi r-rwol tad-dwana huwa li tiżgura li r-referenza ta' dikjarazzjoni ta' diliġenza dovuta tkun disponibbli fid-dikjarazzjoni doganali fejn applikabbli u, barra minn hekk mill-mument li l-interfaċċa elettronika tkun fis-seħħ għall-iskambju ta' informazzjoni bejn l-awtoritajiet doganali u l-awtoritajiet kompetenti, sabiex jivverifikaw l-istatus tad-dikjarazzjoni tad-diliġenza dovuta wara analiżi tar-riskju inizjali mwettqa mill-awtoritajiet kompetenti fis-Sistema ta' Informazzjoni u jaġixxu kif xieraq (jiġifieri jissospendu jew jirrifjutaw komodità jew prodott jekk jintalbu jagħmlu dan permezz tal-istatus fis-Sistema ta' Informazzjoni). Din l-organizzazzjoni speċifika tal-kontrolli tirrifjuta l-applikazzjoni tal-Kapitolu VII tar-Regolament (UE) 2019/1020 f'dak li għandu x'jaqsam mal-applikazzjoni u l-infurzar ta' dan ir-Regolament.

(43) Jenħtieġ li l-Istati Membri jiżguraw li dejjem ikun hemm riżorsi finanzjarji adegwati disponibbli sabiex ikun hemm il-persunal u t-tagħmir xierqa għall-awtoritajiet kompetenti. Verifiki effiċjenti huma impenjattivi f'termini ta' riżorsi, u jenħtieġ li jiġu pprovduti riżorsi stabbli, f'livell xieraq għall-ħtiġijiet ta' infurzar fi kwalunkwe waqt. Jenħtieġ li l-Istati Membri jkollhom il-possibbiltà li jissupplementaw il-finanzjament pubbliku billi jirkupraw mill-operaturi ekonomiċi rilevanti l-kostijiet imġarrba meta jwettqu verifiki fir-rigward tal-komoditajiet u l-prodotti rilevanti li jkunu nstabu li ma humiex konformi.

(44) Dan ir-Regolament huwa mingħajr preġudizzju għal leġiżlazzjoni oħra tal-Unjoni dwar il-merkanzija u l-prodotti li jidħlu jew li joħorġu mis-suq tal-Unjoni, partikolarment id-dispożizzjonijiet tal-Kodiċi Doganali tal-Unjoni fir-rigward tas-setgħat tal-awtoritajiet doganali u l-kontrolli doganali. Jenħtieġ li l-importaturi jiġu mfakkra li l-Artikoli 220, 254, 256, 257 u 258 tar-Regolament (UE) Nru 952/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill jipprevedu li l-prodotti li jidħlu fis-suq tal-Unjoni li jirrikjedu proċessar ulterjuri għandhom jitqiegħdu taħt il-proċedura doganali xierqa li tippermetti tali proċessar. Ġeneralment, ir-rilaxx għaċ-ċirkolazzjoni libera jew għall-esportazzjoni jenħtieġ li ma jitqiesx bħala prova ta' konformità mad-dritt tal-Unjoni, peress li tali rilaxx mhux neċessarjament jinkludi kontroll sħiħ tal-konformità.

(45) Sabiex jiġi ottimizzat u jitneħħa l-piż minn fuq il-proċess ta' kontroll tal-komoditajiet u tal-prodotti rilevanti li jidħlu fis-suq tal-Unjoni jew li joħorġu minnu, jeħtieġ li jiġu stabbiliti interfaċċi elettroniċi li jippermettu t-trasferiment awtomatiku tad-*data* bejn is-sistemi doganali u s-Sistema ta' informazzjoni tal-awtoritajiet kompetenti. Is-sistema ta' Single Window tal-UE għad-dwana hija l-kandidat naturali sabiex jiġu appoġġati tali trasferimenti tad-*data*. Jenħtieġ li l-interfaċċi jkunu awtomatizzati ħafna u faċli sabiex jintużaw, u jenħtieġ li l-piż addizzjonali għall-awtoritajiet doganali jkun

limitat. Barra minn hekk, fid-dawl tad-differenzi limitati bejn id-*data* li għandha tiġi dikjarata rispettivament fid-dikjarazzjoni doganali u fid-dikjarazzjoni ta' diliġenza dovuta, huwa xieraq li jiġi propost ukoll approċċ "min-negozji għall-gvern" fejn in-negozjanti u l-operaturi ekonomiċi jagħmlu disponibbli d-dikjarazzjoni ta' diliġenza dovuta ta' komodità jew prodott rilevanti permezz tas-sistema ta' single window nazzjonali għad-dwana u din id-dikjarazzjoni tiġi trażmessa awtomatikament fis-Sistema ta' Informazzjoni użata mill-awtoritajiet kompetenti. Jenħtieġ li l-awtoritajiet doganali u l-awtoritajiet kompetenti jikkontribwixxu sabiex jiddeterminaw id-*data* li għandha tiġi trażmessa u kwalunkwe rekwiżit tekniku ieħor.

(46) Ir-riskju li jiġu introdotti fis-suq tal-Unjoni komoditajiet u prodotti mhux konformi jvarja skont il-komodità u l-prodott kif ukoll skont il-pajjiż tal-oriġini u l-produzzjoni tagħhom. L-operaturi li jakkwistaw komoditajiet u prodotti minn pajjiżi jew partijiet minnhom li jippreżentaw riskju baxx ta' tkabbir, ħsad jew produzzjoni ta' komoditajiet rilevanti bi ksur ta' dan ir-Regolament, jenħtieġ li jkunu soġġetti għal anqas obbligi, u b'hekk jitnaqqsu l-kostijiet ta' konformità u l-piż amministrattiv. Il-komoditajiet u l-prodotti minn pajjiżi b'riskju għoli jew partijiet minnhom, jenħtieġ li jkunu soġġetti għal skrutinju msaħħaħ mill-awtoritajiet kompetenti.

(47) Għal din ir-raġuni, jenħtieġ li l-Kummissjoni tivvaluta r-riskju ta' deforestazzjoni u ta' degradazzjoni tal-foresti f'livell ta' pajjiż jew ta' partijiet minnu abbażi ta' firxa ta' kriterji li jirriflettu kemm *data* kwantitattiva, oġġettiva kif ukoll dik rikonoxxuta internazzjonalment, u indikazzjonijiet li l-pajjiżi huma involuti attivament fil-ġlieda kontra d-deforestazzjoni u d-degradazzjoni tal-foresti. Jenħtieġ li din l-informazzjoni dwar il-valutazzjoni komparattiva tagħmilha aktar faċli għall-operaturi fl-Unjoni li jeżerċitaw id-diliġenza dovuta u għall-awtoritajiet kompetenti sabiex jimmonitorjaw u jinfurzaw il-konformità, filwaqt li tipprovdi wkoll inċentiv għall-pajjiżi produtturi sabiex iżidu s-sostenibbiltà tas-sistemi ta' produzzjoni agrikola tagħhom u jnaqqsu l-impatt tad-deforestazzjoni tagħhom. Jenħtieġ li dan jgħin sabiex il-ktajjen tal-provvista jsiru aktar trasparenti u sostenibbli. Jenħtieġ li din is-sistema ta' valutazzjoni komparattiva tkun ibbażata fuq klassifikazzjoni bi tliet livelli ta' pajjiżi li għandhom jitqiesu bħala ta' riskju baxx, standard jew għoli. Sabiex jiġu żgurati trasparenza u ċarezza xierqa, jenħtieġ li l-Kummissjoni partikolarment tagħmel disponibbli għall-pubbliku d-*data* li tkun qiegħda tintuża għall-valutazzjoni komparattiva, ir-raġunijiet għall-bidla proposta fil-klassifikazzjoni u t-tweġiba tal-pajjiż konċernat. Għall-komoditajiet u l-prodotti rilevanti minn pajjiżi b'riskju baxx jew partijiet ta' pajjiżi identifikati bħala b'riskju baxx, jenħtieġ li l-operaturi jitħallew japplikaw diliġenza dovuta simplifikata, filwaqt li l-awtoritajiet kompetenti jenħtieġ li jkunu meħtieġa japplikaw skrutinju msaħħaħ fuq il-komoditajiet u l-prodotti rilevanti minn pajjiżi b'riskju għoli jew partijiet minn pajjiżi identifikati bħala ta' riskju għoli. Jenħtieġ li l-Kummissjoni tingħata s-setgħa li tadotta miżuri ta' implimentazzjoni sabiex tistabbilixxi l-pajjiżi jew partijiet minnhom li jippreżentaw riskju baxx jew għoli li jipproduċu komoditajiet u prodotti rilevanti li ma humiex konformi ma' dan ir-Regolament.

(48) Jenħtieġ li l-awtoritajiet kompetenti jwettqu verifiki fuq l-operaturi u n-negozjanti, f'intervalli regolari, sabiex jivverifikaw li dawn qegħdin tassew iwettqu l-obbligi stipulati f'dan ir-Regolament. Barra minn hekk, jenħtieġ li l-awtoritajiet kompetenti jwettqu verifiki meta jkollhom fil-pussess tagħhom informazzjoni rilevanti u abbażi ta' dan, inkluż preokkupazzjonijiet sostanzjati sottomessa minn partijiet terzi. Għal kopertura komprensiva tal-komoditajiet u l-prodotti rilevanti, tal-operaturi u n-

negozjanti rispettivi u tal-volumi tas-sehem tagħhom ta' komoditajiet u prodotti, jenħtieġ li japplika approċċ maqsum f'żewġ partijiet. Għalhekk, jenħtieġ li l-awtoritajiet kompetenti jkunu meħtieġa jivverifikaw ċertu perċentwal ta' operaturi u negozjanti, filwaqt li jkopru wkoll perċentwal speċifiku ta' komoditajiet u prodotti rilevanti. Jenħtieġ li tali perċentwali jkunu ogħla għall-komoditajiet u l-prodotti rilevanti minn pajjiżi b'riskju għoli jew partijiet minnhom.

(49) Jenħtieġ li l-verifiki tal-operaturi u tan-negozjanti mill-awtoritajiet kompetenti jkopru s-sistemi ta' diliġenza dovuta u l-konformità tal-komoditajiet u tal-prodotti rilevanti mad-dispożizzjonijiet ta' dan ir-Regolament. Jenħtieġ li l-verifiki jkunu bbażati fuq pjan ta' verifiki bbażat fuq ir-riskju. Jenħtieġ li l-pjan ikun fih kriterji tar-riskju li jippermettu lill-awtoritajiet kompetenti jwettqu analiżi tar-riskju tad-dikjarazzjonijiet tad-diliġenza dovuta sottomessi mill-operaturi u min-negozjanti. Jenħtieġ li l-kriterji tar-riskju jqisu r-riskju ta' deforestazzjoni assoċjata ma' komoditajiet u prodotti rilevanti fil-pajjiż tal-produzzjoni, l-istorja tal-konformità tal-operaturi u tan-negozjanti mal-obbligi ta' dan ir-Regolament u kwalunkwe informazzjoni rilevanti oħra disponibbli għall-awtoritajiet kompetenti. Jenħtieġ li l-analiżi tar-riskju tad-dikjarazzjonijiet ta' diliġenza dovuta tippermetti lill-awtoritajiet kompetenti jivverifikaw l-identifikazzjoni tal-operaturi, tan-negozjanti u tal-komoditajiet u tal-prodotti rilevanti, u jenħtieġ li titwettaq bl-użu ta' tekniki elettroniċi tal-ipproċessar tad-*data* fis-sistema tal-informazzjoni li tiġbor id-dikjarazzjonijiet ta' diliġenza dovuta.

(50) F'każ li l-analiżi tar-riskju tad-dikjarazzjonijiet ta' diliġenza dovuta tiżvela riskju għoli ta' nuqqas ta' konformità ta' komoditajiet u prodotti rilevanti speċifiċi, jenħtieġ li l-awtoritajiet kompetenti jkunu jistgħu jieħdu miżuri *interim* immedjati sabiex jipprevjenu l-introduzzjoni jew it-tqegħid tagħhom fis-suq tal-Unjoni. F'każ li dawn il-komoditajiet u l-prodotti rilevanti jkunu daħlu fis-suq tal-Unjoni jew ikunu ħerġin minnu, jenħtieġ li l-awtoritajiet kompetenti jitolbu lill-awtoritajiet doganali s-sospensjoni tar-rilaxx għaċ-ċirkolazzjoni libera jew għall-esportazzjoni sabiex l-awtoritajiet kompetenti jkunu jistgħu jwettqu l-verifiki meħtieġa. Tali talba jenħtieġ li tiġi komunikata permezz tas-sistema tal-interfaċċa bejn id-dwana u l-awtoritajiet kompetenti. Is-sospensjoni tal-introduzzjoni jew it-tqegħid fis-suq tal-Unjoni, tar-rilaxx għaċ-ċirkolazzjoni libera jew għall-esportazzjoni jenħtieġ li tkun limitata għal tlett ijiem ta' xogħol ħlief meta l-awtoritajiet kompetenti jkunu jirrikjedu żmien addizzjonali sabiex jivvalutaw il-konformità tal-komoditajiet u tal-prodotti rilevanti ma' dan ir-Regolament. F'dak il-każ, jenħtieġ li l-awtoritajiet kompetenti jieħdu miżuri *interim* addizzjonali sabiex jestendu l-perjodu ta' sospensjoni jew jitolbu tali estensjoni lill-awtoritajiet doganali fil-każ ta' komoditajiet u prodotti rilevanti li jkunu deħlin jew ħerġin mis-suq tal-Unjoni.

(51) Jenħtieġ li l-pjan għall-verifiki jiġi aġġornat regolarment abbażi tar-riżultati tal-implimentazzjoni tiegħu. Dawk l-operaturi li juru rekord konsistenti ta' konformità jenħtieġ li jkunu soġġetti għal frekwenza mnaqqsa ta' verifiki.

(52) Sabiex jiġu żgurati l-implimentazzjoni u l-infurzar effettiv ta' dan ir-Regolament, jenħtieġ li l-Istati Membri jkollhom is-setgħa li jirtiraw u jiġbru lura komoditajiet u prodotti rilevanti mhux konformi u li jieħdu azzjonijiet korrettivi xierqa. Jenħtieġ li jiżguraw ukoll li l-ksur ta' dan ir-Regolament mill-operaturi u min-negozjanti jiġi sanzjonat b'penali effettivi, proporzjonati u dissważivi.

(53) Filwaqt li jqisu l-karattru internazzjonali tad-deforestazzjoni u d-degradazzjoni tal-foresti u l-kummerċ relatat, jenħtieġ li l-awtoritajiet kompetenti jikkooperaw ma' xulxin, mal-awtoritajiet doganali tal-Istati Membri, mal-Kummissjoni, kif ukoll mal-awtoritajiet amministrattivi ta' pajjiżi terzi. Jenħtieġ li l-awtoritajiet kompetenti jikkooperaw ukoll mal-awtoritajiet kompetenti għas-superviżjoni u l-infurzar ta' strumenti leġiżlattivi oħra tal-UE li jistabbilixxu rekwiżiti ta' diliġenza dovuta fil-katina tal-valur fir-rigward tad-drittijiet tal-bniedem jew tal-impatti ambjentali negattivi.

(54) Filwaqt li dan ir-Regolament jindirizza d-deforestazzjoni u d-degradazzjoni tal-foresti, kif previst fil-Komunikazzjoni tal-2019 "It-Tisħiħ tal-Azzjoni tal-UE għall-Protezzjoni u għar-Restawr tal-Foresti tad-Dinja", jenħtieġ li l-protezzjoni tal-foresti ma twassalx għall-konverżjoni jew għad-degradazzjoni ta' ekosistemi naturali oħra. L-ekosistemi bħall-artijiet mistagħdra, is-savani u t-torbiera huma sinifikanti ħafna għall-isforzi globali sabiex jiġi miġġieled it-tibdil fil-klima, kif ukoll għal għanijiet oħra ta' żvilupp sostenibbli u l-konverżjoni jew id-degradazzjoni tagħhom jirrikjedu attenzjoni urġenti partikolari. Sabiex tindirizza dan, jenħtieġ li l-Kummissjoni tivvaluta l-ħtieġa u l-fattibbiltà li testendi l-kamp ta' applikazzjoni għal ekosistemi oħra u għal komoditajiet ulterjuri sentejn wara d-dħul fis-seħħ. Fl-istess ħin, jenħtieġ li l-Kummissjoni twettaq ukoll rieżami tal-prodotti rilevanti kif elenkati fl-Anness I ta' dan ir-Regolament permezz ta' att delegat.

(55) Sabiex jiġi żgurat li r-rekwiżiti ta' informazzjoni li l-operaturi għandhom jikkonformaw magħhom u li huma stabbiliti f'dan ir-Regolament jibqgħu rilevanti u f'konformità mal-iżviluppi xjentifiċi u teknoloġiċi, is-setgħa ta' adozzjoni ta' atti skont l-Artikolu 290 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea jenħtieġ li tiġi delegata lill-Kummissjoni fir-rigward tas-supplimentazzjoni tar-rekwiżiti ta' informazzjoni meħtieġa għall-proċedura ta' diliġenza dovuta, l-informazzjoni u l-kriterji tal-valutazzjoni tar-riskju u tal-mitigazzjoni tar-riskju li l-operaturi għandhom jikkonformaw magħhom li huma stabbiliti f'dan ir-Regolament u fil-lista ta' prodotti stabbilita fl-Anness I ta' dan ir-Regolament. Hu ta' importanza partikolari li l-Kummissjoni twettaq konsultazzjonijiet adatti waqt il-ħidma preparatorja tagħha, inkluż fil-livell tal-esperti, u li dawk il-konsultazzjonijiet jitwettqu f'konformità mal-prinċipji stabbiliti fil-Ftehim Interistituzzjonali tat-13 ta' April 2016 dwar it-Tfassil Aħjar tal-Liġijiet. Partikolarment, sabiex tiġi żgurata parteċipazzjoni ugwali fit-tħejjija tal-atti delegati, jenħtieġ li l-Parlament Ewropew u l-Kunsill jirċievu d-dokumenti kollha fl-istess ħin li jirċevuhom l-esperti tal-Istati Membri, u jenħtieġ li l-esperti tagħhom ikollhom aċċess sistematiku għal-laqgħat tal-gruppi tal-esperti tal-Kummissjoni li jkunu qegħdin jittrattaw it-tħejjija tal-atti delegati.

(56) Ir-Regolament (UE) Nru 995/2010 jipprojbixxi l-introduzzjoni fis-suq tal-Unjoni ta' injam u prodotti tal-injam maħsuda illegalment. Dan jistabbilixxi obbligi għall-operaturi li jqiegħdu injam fis-suq għall-ewwel darba sabiex jeżerċitaw diliġenza dovuta u għan-negozjanti sabiex iżommu rekord traċċabbli tal-fornituri u tal-klijenti tagħhom. Jenħtieġ li dan ir-Regolament iżomm l-obbligu li tiġi żgurata l-legalità tal-komoditajiet u tal-prodotti rilevanti, inkluż l-injam u l-prodotti tal-injam, introdotti fis-suq tal-Unjoni u jikkomplementahom bir-rekwiżit dwar is-sostenibbiltà. Dan ir-Regolament u r-Regolament ta' Implimentazzjoni tal-Kummissjoni (UE) Nru 607/2012 relatat għalhekk ma jibqawx meħtieġa b'dan ir-Regolament u jenħtieġ li jitħassru.

(57) Ir-Regolament (KE) Nru 2173/2005 jistabbilixxi l-proċeduri tal-Unjoni għall-implimentazzjoni ta' skema ta' liċenzjar FLEGT permezz ta' Ftehimiet ta' Sħubija Volontarja (VPAs) bilaterali ma' pajjiżi li jipproduċu l-injam. Sabiex jiġu rispettati l-impenji bilaterali li daħlet għalihom l-Unjoni Ewropea u sabiex jiġi ppreservat il-progress miksub mal-pajjiżi sħab li għandhom sistema operatorja fis-seħħ (stadju ta' liċenzjar FLEGT), jenħtieġ li dan ir-Regolament jinkludi dispożizzjoni li tiddikjara li l-injam u l-prodotti bbażati fuq l-injam koperti minn liċenzja FLEGT valida jissodisfaw ir-rekwiżit ta' legalità skont dan ir-Regolament.

(58) Filwaqt li dan ir-Regolament jindirizza d-deforestazzjoni u d-degradazzjoni tal-foresti, kif previst fil-Komunikazzjoni tal-2019 "It-Tisħiħ tal-Azzjoni tal-UE għall-Protezzjoni u għar-Restawr tal-Foresti tad-Dinja", jenħtieġ li l-protezzjoni tal-foresti ma twassalx għall-konverżjoni jew għad-degradazzjoni ta' ekosistemi naturali oħra. L-ekosistemi bħall-artijiet mistagħdra, is-savani u t-torbiera huma sinifikanti ħafna għall-isforzi globali sabiex jiġi miġġieled it-tibdil fil-klima, kif ukoll għal għanijiet oħra ta' żvilupp sostenibbli u l-konverżjoni jew id-degradazzjoni tagħhom jirrikjedu attenzjoni urġenti partikolari. Għalhekk jenħtieġ li ssir evalwazzjoni tal-ħtieġa u tal-fattibbiltà tal-estensjoni tal-kamp ta' applikazzjoni ta' dan ir-Regolament għal ekosistemi oħra minbarra l-foresti fi żmien sentejn (2) mid-dħul fis-seħħ ta' dan ir-Regolament.

(59) Meta, għall-finijiet ta' dan ir-Regolament, ikun hemm bżonn li tiġi pproċessata *data* personali, dan jenħtieġ li jitwettaq f'konformità mad-dritt tal-Unjoni dwar il-protezzjoni ta' *data* personali. Kwalunkwe proċessar ta' *data* personali skont dan ir-Regolament huwa soġġett għar-Regolament (UE) 2016/679 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[30] u għar-Regolament (UE) 2018/1725 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[31], kif applikabbli.

(60) Ladarba l-objettiv ta' dan ir-Regolament, jiġifieri l-ġlieda kontra d-deforestazzjoni u d-degradazzjoni tal-foresti billi jitnaqqas il-kontribut tal-konsum fl-Unjoni, ma jistax jintlaħaq mill-Istati Membri individwalment u jista' għalhekk, minħabba d-daqs tiegħu, jintlaħaq aħjar fil-livell tal-Unjoni, l-Unjoni tista' tadotta miżuri, f'konformità mal-prinċipju ta' sussidjarjetà kif stabbilit fl-Artikolu 5 tat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea. F'konformità mal-prinċipju tal-proporzjonalità, kif stabbilit f'dak l-Artikolu, dan ir-Regolament ma jmurx lil hinn minn dak li huwa meħtieġ sabiex jintlaħaq dak l-objettiv.

(61) Jenħtieġ li l-operaturi, in-negozjanti u l-awtoritajiet kompetenti jingħataw perjodu ta' żmien raġonevoli bil-għan li jkunu jistgħu jħejju lilhom infushom sabiex jissodisfaw ir-rekwiżiti ta' dan ir-Regolament,

---

30 Ir-Regolament (UE) 2016/679 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-27 ta' April 2016 dwar il-protezzjoni tal-persuni fiżiċi fir-rigward tal-ipproċessar ta' *data* personali u dwar il-moviment liberu ta' tali *data*, u li jħassar id-Direttiva 95/46/KE (ir-Regolament Ġenerali dwar il-Protezzjoni tad-*Data*) (ĠU L 119, 4.5.2016, p. 1).

31 Ir-Regolament (UE) 2018/1725 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-23 ta' Ottubru 2018 dwar il-protezzjoni ta' persuni fiżiċi fir-rigward tal-ipproċessar ta' *data* personali mill-istituzzjonijiet, korpi, uffiċċji u aġenziji tal-Unjoni u dwar il-moviment liberu ta' tali *data*, u li jħassar ir-Regolament (KE) Nru 45/2001 u d-Deċiżjoni Nru 1247/2002/KE (ĠU L 295, 21.11.2018, p. 39).

ADOTTAW DAN IR-REGOLAMENT:

Kapitolu 1

Dispożizzjonijiet Ġenerali

Artikolu 1

Suġġett u kamp ta' applikazzjoni

Dan ir-Regolament jistabbilixxi regoli dwar l-introduzzjoni u t-tqegħid fis-suq tal-Unjoni, kif ukoll l-esportazzjoni mis-suq tal-Unjoni, tal-bhejjem tal-ifrat, tal-kawkaw, tal-kafè, tal-palm taż-żejt, tas-sojja u tal-injam ("komoditajiet rilevanti") u l-prodotti, kif elenkati fl-Anness I, li fihom, ikunu ġew mitmugħa bi jew ikunu saru bl-użu ta' komoditajiet rilevanti ("prodotti rilevanti"), bil-għan li

(a) jiġi mminimizzat il-kontribut tal-Unjoni għad-deforestazzjoni u d-degradazzjoni tal-foresti madwar id-dinja

(b) jitnaqqas il-kontribut tal-Unjoni Ewropea għall-emissjonijiet tal-gassijiet serra u t-telfien globali tal-bijodiversità.

Ir-Regolament ma għandux japplika għall-komoditajiet u l-prodotti rilevanti introdotti fis-suq tal-Unjoni li jkunu ġew prodotti qabel id-data stabbilita fl-Artikolu 36(1).

Artikolu 2

Definizzjonijiet

Għall-finijiet ta' dan ir-Regolament, għandhom japplikaw id-definizzjonijiet li ġejjin:

(1) "deforestazzjoni" tfisser il-konverżjoni ta' foresta għal użu agrikolu, kemm jekk ikkawżata mill-bniedem kif ukoll jekk le;

(2) "foresta" tfisser medda ta' art ta' aktar minn 0,5 ettari b'siġar għoljin aktar minn 5 metri u kanupew li jkopri aktar minn 10 %, jew siġar li kapaċi jilħqu dawn is-sollijiet in situ u ma tinkludix pjantaġġuni agrikoli u art li predominantement għandhom użu agrikolu jew urban;

(3) "pjantaġġuni agrikoli" tfisser popolament ta' siġar f'sistemi ta' produzzjoni agrikola, bħal pjantaġġuni tas-siġar tal-frott, pjantaġġuni taż-żejt tal-palm, imsaġar taż-żebbuġ u sistemi agroforestali meta l-għelejjel jitkabbru taħt kopertura tas-siġar. Dan jinkludi l-pjantaġġuni kollha tal-komoditajiet fl-Anness I għajr l-injam;

(4) "foresta ta' tħawwil" tfisser foresta mħawla li hija ġestita intensivament u li tissodisfa, fil-maturità tat-tħawwil u tal-popolament, il-kriterji kollha li ġejjin: speċi waħda jew tnejn, klassi tal-età ugwali, u spazjar regolari. Dan jinkludi pjantaġġuni ta' rotazzjoni qasira għall-injam, għall-fibra u għall-enerġija, u jeskludi l-foresti mħawla għall-protezzjoni jew għar-restawr tal-ekosistema, kif ukoll il-foresti

stabbiliti permezz tat-tħawwil jew tat-tiżrigħ li fil-maturità tal-popolament jixbhu jew se jixbhu foresti li jirriġeneraw naturalment;

(5) “foresta mħawla” tfisser foresta li fil-biċċa l-kbira hija magħmula minn siġar stabbiliti permezz tat-tħawwil u/jew taż-żrigħ intenzjonat sakemm is-siġar imħawla jew miżrugħa jkunu mistennija jikkostitwixxu aktar minn ħamsin fil-mija tal-injam wieqaf mal-maturità; dan jinkludi l-imsajġar minn siġar li oriġinarjament ikunu ġew imħawla jew miżrugħin;

(6) “degradazzjoni tal-foresti” tfisser operazzjonijiet ta’ ħsad li ma humiex sostenibbli u jikkawżaw tnaqqis jew telf tal-produttività bijoloġika jew ekonomika u l-kumplessità tal-ekosistemi tal-foresti, li jirriżultaw fit-tnaqqis fit-tul tal-provvista kumplessiva tal-benefiċċji mill-foresti, li tinkludi l-injam, il-bijodiversità u prodotti jew servizzi oħra;

(7) “operazzjonijiet ta’ ħsad sostenibbli” tfisser li l-ħsad isir b’kunsiderazzjoni taż-żamma tal-kwalità tal-ħamrija u tal-bijodiversità bil-għan li jiġu minimizzati l-impatti negattivi, b’mod li jiġi evitat il-ħsad tal-ġdur u tal-għeruq, id-degradazzjoni tal-foresti primarji jew il-konverżjoni tagħhom f’foresti ta’ tħawwil, u l-ħsad fuq ħamrija vulnerabbli; li jimminimizza tqaċċit totali tas-siġar u jiżgura lokalment sollijiet xierqa għall-estrazzjoni tal-injam niexef u rekwiżiti għall-użu ta’ sistemi ta’ qtugħ tas-siġar għall-injam li jimminimizzaw l-impatti fuq il-kwalità tal-ħamrija, inkluż il-kompattazzjoni tal-ħamrija, u fuq il-karatteristiċi u l-ħabitats tal-bijodiversità;

(8) “mingħajr deforestazzjoni” tfisser

(a) li l-komoditajiet u l-prodotti rilevanti, inkluż dawk użati għal jew li jinsabu fi prodotti rilevanti, ikunu ġew prodotti fuq art li ma kinitx soġġetta għal deforestazzjoni wara l-31 ta’ Diċembru 2020, u

(b) li l-injam ikun inqata’ mill-foresta mingħajr ma tiġi kkawżata d-degradazzjoni tal-foresti wara l-31 ta’ Diċembru 2020;

(9) “prodott” tfisser imkabbra, maħsuda, imrobbija, mitmugħa minn jew miksuba fuq biċċa art rilevanti;

(10) “introduzzjoni fis-suq” tfisser it-tqegħid għall-ewwel darba ta’ komodità jew prodott rilevanti fis-suq tal-Unjoni;

(11) “tqegħid fis-suq” tfisser kwalunkwe provvista ta’ komodità jew prodott rilevanti għad-distribuzzjoni, il-konsum jew l-użu fis-suq tal-Unjoni matul l-attività kummerċjali, kemm jekk issir bi ħlas kif ukoll mingħajru;

(12) “operatur” tfisser kwalunkwe persuna fiżika jew ġuridika li, matul attività kummerċjali, tintroduċi komoditajiet u prodotti rilevanti fis-suq tal-Unjoni jew tesportahom mis-suq tal-Unjoni;

(13) “negozjant” tfisser kwalunkwe persuna fiżika jew ġuridika fil-katina tal-provvista għajr l-operatur li, matul attività kummerċjali, tqiegħed fis-suq tal-Unjoni komoditajiet u prodotti rilevanti;

(14) “pajjiż ta’ oriġini” tfisser pajjiż jew territorju kif definit fl-Artikolu 60 tar-Regolament (UE) Nru 952/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[32];

(15) “pajjiż tal-produzzjoni” tfisser il-pajjiż jew it-territorju fejn tkun ġiet prodotta l-komodità rilevanti jew il-komodità rilevanti użata fil-produzzjoni ta’ prodott jew li tkun tinsab fih;

(16) “riskju negliġibbli” tfisser valutazzjoni sħiħa kemm tal-informazzjoni speċifika għall-prodott kif ukoll tal-informazzjoni ġenerali dwar il-konformità mal-Artikoli 3(a) u 3(b) mill-komoditajiet jew mill-prodotti rilevanti li ma juru l-ebda raġuni għal riokkupazzjoni;

(17) “rappreżentant awtorizzat” tfisser kwalunkwe persuna fiżika jew ġuridika stabbilita fl-Unjoni li tkun irċeviet mandat bil-miktub mingħand operatur sabiex taġixxi f’ismu b’relazzjoni għal kompiti speċifikati fir-rigward tal-obbligi tal-operatur skont dan ir-Regolament;

(18) “prodotti mhux konformi” tfisser komoditajiet u prodotti rilevanti li ma kinux prodotti “mingħajr deforestazzjoni”, jew li ma kinux prodotti f’konformità mal-leġiżlazzjoni rilevanti tal-pajjiż tal-produzzjoni, jew it-tnejn li huma;

(19) “biċċa art” hija estensjoni tal-art fi ħdan proprjetà immobbli waħda, kif rikonoxxuta mil-liġijiet tal-pajjiż tal-produzzjoni, u li tgawdi minn kundizzjonijiet omoġenji biżżejjed sabiex tippermetti li jiġi evalwat fil-livell aggregat ir-riskju ta’ deforestazzjoni u ta’ degradazzjoni tal-foresti assoċjati ma’ komoditajiet prodotti fuq dik l-estensjoni tal-art;

(20) “SMEs” tfisser intrapriżi mikro, żgħar u ta’ daqs medju kif definiti fid-Direttiva 2013/34/UE[33];

(21) “preokkupazzjoni sostanzjata” tfisser talba fondata sew ibbażata fuq informazzjoni oġġettiva u verifikabbli rigward in-nuqqas ta’ konformità ma’ dan ir-Regolament u li tista’ tirrikjedi l-intervent tal-awtoritajiet kompetenti;

(22) “awtoritajiet kompetenti” tfisser l-awtoritajiet deżinjati skont l-Artikolu 13(1);

(23) “awtoritajiet doganali” tfisser l-awtoritajiet doganali kif definiti fl-Artikolu 5(1) tar-Regolament (UE) Nru 952/2013;

(24) “rilaxx għaċ-ċirkolazzjoni libera” tfisser il-proċedura stabbilita fl-Artikolu 201 tar-Regolament (UE) Nru 952/2013;

(25) “esportazzjoni” tfisser il-proċedura stabbilita fl-Artikolu 269 tar-Regolament (UE) Nru 952/2013;

---

32 Ir-Regolament (UE) Nru 952/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tad-9 ta’ Ottubru 2013 li jistabbilixxi l-Kodiċi Doganali tal-Unjoni (ĠU L 269, 10.10.2013, p. 1).

33 Id-Direttiva 2013/34/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-26 ta’ Ġunju 2013 dwar id-dikjarazzjonijiet finanzjarji annwali, id-dikjarazzjonijiet finanzjarji kkonsolidati u r-rapporti relatati ta’ ċerti tipi ta’ impriżi, u li temenda d-Direttiva 2006/43/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill u li tħassar id-Direttivi tal-Kunsill 78/660/KEE u 83/349/KEE Test b’rilevanza għaż-ŻEE (ĠU L 182, 29.6.2013, p. 19–76).

(26) "komoditajiet u prodotti rilevanti li jidħlu fis-suq tal-Unjoni" tfisser komoditajiet u prodotti rilevanti minn pajjiżi terzi mqiegħda taħt il-proċedura doganali "rilaxx għal ċirkolazzjoni libera" u maħsuba sabiex jiġu introdotti fis-suq tal-Unjoni jew maħsuba għal użu kummerċjali jew għal konsum għajr privat fit-territorju doganali tal-Unjoni;

(27) "komoditajiet u prodotti rilevanti li joħorġu mis-suq tal-Unjoni" tfisser komoditajiet u prodotti rilevanti mqiegħda taħt il-proċedura doganali "esportazzjoni";

(28) "leġiżlazzjoni rilevanti tal-pajjiż tal-produzzjoni" tfisser ir-regoli applikabbli fil-pajjiż tal-produzzjoni dwar l-istatus legali taż-żona tal-produzzjoni f'termini ta' drittijiet tal-użu tal-art, protezzjoni ambjentali, id-drittijiet ta' partijiet terzi u r-regolamenti rilevanti dwar il-kummerċ u d-dwana skont il-qafas ta' leġiżlazzjoni applikabbli fil-pajjiż tal-produzzjoni.

Artikolu 3

Projbizzjoni

Il-komoditajiet u l-prodotti rilevanti jistgħu jiġu introdotti jew jitqiegħdu fis-suq tal-Unjoni, jew esportati mis-suq tal-Unjoni biss jekk jiġu ssodisfati l-kundizzjonijiet kollha li ġejjin:

(a) ikunu mingħajr deforestazzjoni;

(b) ikunu ġew prodotti f'konformità mal-leġiżlazzjoni rilevanti tal-pajjiż tal-produzzjoni; u

(c) ikunu koperti minn dikjarazzjoni ta' diliġenza dovuta kif stabbilit fl-Artikolu 4(2).

Kapitolu 2

Obbligi tal-operaturi u tan-negozjanti

Artikolu 4

Obbligi tal-operaturi

1. L-operaturi għandhom jeżerċitaw id-diliġenza dovuta qabel ma jqiegħdu l-komoditajiet u l-prodotti rilevanti fis-suq tal-Unjoni jew qabel l-esportazzjoni tagħhom minnu sabiex jiżguraw il-konformità tagħhom mal-Artikolu 3(a) u (b). Għal dak il-għan, huma għandhom jużaw qafas ta' proċeduri u miżuri, minn issa 'l quddiem imsejħa "diliġenza dovuta" kif stabbilit fl-Artikolu 8.

2. L-operaturi li, billi jeżerċitaw id-diliġenza dovuta kif imsemmi fl-Artikolu 8 ikunu waslu għall-konklużjoni li l-komoditajiet u l-prodotti rilevanti jikkonformaw mar-rekwiżiti ta' dan ir-Regolament għandhom jagħmlu disponibbli għall-awtoritajiet kompetenti permezz tas-sistema ta' informazzjoni msemmija fl-Artikolu 31 dikjarazzjoni ta' diliġenza dovuta qabel ma jqiegħdu fis-suq tal-Unjoni jew jesportaw

il-komoditajiet u l-prodotti rilevanti. Dik id-dikjarazzjoni għandha tikkonferma li tkun saret id-diliġenza dovuta u li ma jkun instab l-ebda riskju jew ikun instab biss riskju negliġibbli u għandu jkun fiha l-informazzjoni stabbilita fl-Anness II għall-komoditajiet u l-prodotti rilevanti.

3. Billi jagħmel disponibbli d-dikjarazzjoni ta' diliġenza dovuta, l-operatur jassumi r-responsabbiltà għall-konformità tal-komodità jew tal-prodott rilevanti mar-rekwiżiti ta' dan ir-Regolament. L-operaturi għandhom iżommu rekord tad-dikjarazzjonijiet ta' diliġenza dovuta għal ħames (5) snin mid-data tat-tqegħid fis-suq permezz tas-sistema ta' informazzjoni msemmija fl-Artikolu 31.

4. L-operaturi ma jistgħux jintroduċu l-komoditajiet u l-prodotti rilevanti fis-suq tal-Unjoni u lanqas jesportawhom mingħajr sottomissjoni minn qabel ta' dikjarazzjoni ta' diliġenza dovuta.

5. L-operatur ma għandux jintroduċi l-komoditajiet u l-prodotti rilevanti fis-suq u lanqas ma jesportahom jekk japplika wieħed jew aktar mill-każijiet li ġejjin:

(a) il-komoditajiet u l-prodotti rilevanti ma jkunux konformi mal-Artikolu 3(a) jew (b);

(b) l-eżerċizzju tad-diliġenza dovuta jkun żvela riskju mhux negliġibbli li l-komoditajiet u l-prodotti rilevanti ma humiex konformi mal-Artikolu 3(a) jew (b);

(c) l-operatur ma setax ilesti proċedura ta' diliġenza dovuta skont il-paragrafi 1 u 2.

6. Operaturi li jkunu rċevew informazzjoni ġdida, inkluż preokkupazzjonijiet sostanzjati, li l-komodità jew il-prodott rilevanti li jkunu diġà introduċew fis-suq ma jkunx konformi mar-rekwiżiti ta' dan ir-Regolament għandu jinforma minnufih lill-awtoritajiet kompetenti tal-Istati Membri li fihom ikunu introduċew il-komodità jew il-prodott rilevanti fis-suq. Fil-każ ta' esportazzjonijiet mis-suq tal-Unjoni, l-operaturi għandhom jinformaw lill-awtorità kompetenti tal-Istat Membru li jkun il-pajjiż tal-produzzjoni.

7. L-operaturi għandhom joffru l-assistenza kollha meħtieġa lill-awtoritajiet kompetenti sabiex jiffaċilitaw it-twettiq tal-verifiki skont l-Artikolu 15, inkluż fir-rigward tal-aċċess għall-bini u l-preżentazzjoni ta' dokumentazzjoni jew rekords.

Artikolu 5

Rappreżentanti awtorizzati

1. L-operaturi jew in-negozjanti jistgħu jawtorizzaw lil rappreżentant awtorizzat sabiex jagħmel disponibbli d-dikjarazzjoni ta' diliġenza dovuta skont l-Artikolu 4(2) f'isimhom. F'dak il-każ, l-operatur jew in-negozjant għandu jżomm ir-responsabbiltà għall-konformità tal-komodità jew tal-prodott rilevanti mar-rekwiżiti ta' dan ir-Regolament.

2. Ir-rappreżentant awtorizzat għandu, fuq talba, jipprovdi kopja tal-mandat f'lingwa uffiċjali tal-Unjoni Ewropea lill-awtoritajiet kompetenti.

Artikolu 6

Obbligi tan-negozjanti

1. In-negozjanti li huma SMEs jistgħu jqegħdu fis-suq biss komoditajiet u prodotti rilevanti jekk ikollhom l-informazzjoni meħtieġa skont il-paragrafu 2.

2. In-negozjanti li huma SMEs għandhom jiġbru u jżommu l-informazzjoni li ġejja relatata mal-komoditajiet u l-prodotti rilevanti li jkunu beħsiebhom jqegħdu fis-suq:

   (a) l-isem, l-isem kummerċjali rreġistrat jew it-trademark irreġistrata, l-indirizz postali, il-posta elettronika u, jekk disponibbli, indirizz web tal-operaturi jew tan-negozjanti li jkunu pprovdew il-komoditajiet u l-prodotti rilevanti lilhom;

   (b) l-isem, l-isem kummerċjali rreġistrat jew it-trademark irreġistrata, l-indirizz postali, il-posta elettroniku u, jekk disponibbli, indirizz web tan-negozjanti li lilhom ikunu pprovdew il-komoditajiet u l-prodotti rilevanti.

3. In-negozjanti li huma SMEs għandhom iżommu l-informazzjoni msemmija f'dan l-Artikolu għal mill-anqas ħames snin u għandhom jipprovdu dik l-informazzjoni lill-awtoritajiet kompetenti fuq talba.

4. Negozjanti li huma SMEs li jkunu rċevew informazzjoni ġdida, inkluż preokkupazzjonijiet sostanzjati, li l-komodità jew il-prodott rilevanti li jkunu diġà qiegħdu fis-suq ma jkunx konformi mar-rekwiżiti ta' dan ir-Regolament għandhom jinformaw minnufih lill-awtoritajiet kompetenti tal-Istati Membri li fihom ikunu qiegħdu l-komodità jew il-prodott rilevanti fis-suq.

5. In-negozjanti li ma humiex SMEs għandhom jitqiesu bħala operaturi u jkunu soġġetti għal obbligi u dispożizzjonijiet fl-Artikoli 3, 4, 5, 8 sa 12, 14(9), 15 u 20 ta' dan ir-Regolament fir-rigward tal-komoditajiet u l-prodotti rilevanti li jqegħdu fis-suq tal-Unjoni.

6. In-negozjanti għandhom joffru l-assistenza kollha meħtieġa lill-awtoritajiet kompetenti sabiex jiffaċilitaw it-twettiq tal-verifiki skont l-Artikolu 16, inkluż fir-rigward tal-aċċess għall-bini u l-preżentazzjoni ta' dokumentazzjoni jew rekords.

Artikolu 7

L-introduzzjoni fis-suq minn operaturi stabbiliti f'pajjiżi terzi

F'każ li persuna fiżika jew ġuridika stabbilita barra mill-Unjoni tintroduċi fis-suq tal-Unjoni komoditajiet u prodotti rilevanti, l-ewwel persuna fiżika jew ġuridika stabbilita fl-Unjoni li tixtri jew tieħu l-pussess ta' dawn il-komoditajiet u l-prodotti rilevanti għandha titqies bħala operatur skont it-tifsira ta' dan ir-Regolament.

Artikolu 8

Diliġenza dovuta

1. Qabel ma jqiegħdu l-komoditajiet u l-prodotti rilevanti fis-suq jew qabel ma jesportawhom, l-operaturi għandhom jeżerċitaw id-diliġenza dovuta fir-rigward tal-komoditajiet u l-prodotti rilevanti kollha fornuti minn kull fornitur partikolari.

2. Għall-finijiet ta' dan ir-Regolament, id-diliġenza dovuta għandha tinkludi:

(a) il-ġbir ta' informazzjoni u dokumenti meħtieġa sabiex jiġu ssodisfati r-rekwiżiti stabbiliti fl-Artikolu 9;

(b) miżuri ta' valutazzjoni tar-riskju kif imsemmija fl-Artikolu 10;

(c) miżuri ta' mitigazzjoni tar-riskju kif imsemmija fl-Artikolu 10.

Artikolu 9

Rekwiżiti ta' informazzjoni

1. L-operaturi għandhom jiġbru informazzjoni, dokumenti u *data* li juru li l-komoditajiet u l-prodotti rilevanti huma konformi mal-Artikolu 3. Għal dan il-għan, l-operatur għandu jiġbor, jorganizza u jżomm għal ħames snin l-informazzjoni li ġejja relatata mal-komoditajiet jew mal-prodotti rilevanti, sostnuta minn evidenza:

(a) deskrizzjoni, inkluż l-isem kummerċjali u t-tip ta' komoditajiet u prodotti rilevanti kif ukoll, fejn applikabbli, l-isem komuni tal-ispeċi u l-isem xjentifiku sħiħ tagħha;

(b) il-kwantità (espressa f'massa u f'volum netti, jew f'numru ta' unitajiet) tal-komoditajiet u tal-prodotti rilevanti;

(c) l-identifikazzjoni tal-pajjiż tal-produzzjoni;

(d) il-koordinati tal-ġeolokalizzazzjoni, il-latitudni u l-lonġitudni tal-biċċiet kollha tal-art fejn ikunu ġew prodotti l-komoditajiet u l-prodotti rilevanti, kif ukoll il-firxa ta' data jew ħin tal-produzzjoni;

(e) l-isem, il-posta elettronika u l-indirizz ta' kwalunkwe negozju jew persuna li lilha jkunu ġew fornuti l-komoditajiet jew il-prodotti rilevanti;

(f) l-isem, il-posta elettronika u l-indirizz ta' kwalunkwe negozju jew persuna li lilha jkunu ġew fornuti l-komoditajiet jew il-prodotti rilevanti;

(g) informazzjoni adegwata u verifikabbli li l-komoditajiet u l-prodotti rilevanti huma mingħajr deforestazzjoni;

(h) informazzjoni adegwata u verifikabbli li l-produzzjoni tkun twettqet f'konformità mal-leġiżlazzjoni rilevanti tal-pajjiż tal-produzzjoni, inkluż kwalunkwe arranġament li jagħti d-dritt li tintuża ż-żona rispettiva għall-finijiet tal-produzzjoni tal-komodità rilevanti.

2. L-operatur għandu jagħmel disponibbli lill-awtoritajiet kompetenti fuq talba l-informazzjoni, id-dokumenti u d-*data* miġbura skont dan l-Artikolu.

3. Il-Kummissjoni tista' tadotta atti delegati f'konformità mal-Artikolu 33 sabiex tissupplimenta l-paragrafu 1 dwar aktar informazzjoni rilevanti li għandha tinkiseb li tista' tkun meħtieġa sabiex tiġi żgurata l-effettività tas-sistema ta' diliġenza dovuta.

Artikolu 10

Valutazzjoni tar-riskju u mitigazzjoni tar-riskju

1. L-operaturi għandhom jivverifikaw u janalizzaw l-informazzjoni miġbura f'konformità mal-Artikolu 9 u kwalunkwe dokumentazzjoni rilevanti oħra, u fuq din il-bażi twettaq valutazzjoni tar-riskju sabiex tistabbilixxi jekk hemmx riskju li l-komoditajiet u l-prodotti rilevanti maħsuba sabiex jiġu introdotti fis-suq tal-Unjoni jew jiġu esportati minnu ma jkunux konformi mar-rekwiżiti ta' dan ir-Regolament. Jekk l-operaturi ma jkunux jistgħu juru li r-riskju ta' nuqqas ta' konformità huwa negliġibbli, huma ma għandhomx jintroduċu l-komodità jew il-prodott rilevanti fis-suq tal-Unjoni u lanqas ma jesportawh.

2. Il-valutazzjoni tar-riskju għandha tqis speċjalment l-kriterji tal-valutazzjoni tar-riskju li ġejjin:

(a) l-assenjazzjoni tar-riskju lill-pajjiż rilevanti jew partijiet minnu f'konformità mal-Artikolu 27;

(b) il-preżenza ta' foresti fil-pajjiż u fiż-żona tal-produzzjoni tal-komodità jew tal-prodott rilevanti;

(c) il-prevalenza tad-deforestazzjoni jew tad-degradazzjoni tal-foresti fil-pajjiż, fir-reġjun u fiż-żona tal-produzzjoni tal-komodità jew tal-prodott rilevanti;

(d) is-sors, l-affidabbiltà, il-validità u r-rabtiet għal dokumentazzjoni disponibbli oħra tal-informazzjoni msemmija fl-Artikolu 9(1);

(e) preokkupazzjonijiet fir-rigward tal-pajjiż ta' produzzjoni u oriġini, bħal-livell ta' korruzzjoni, il-prevalenza ta' falsifikazzjoni tad-dokumenti u tad-*data*, in-nuqqas ta' infurzar tal-liġi, il-kunflitt armat jew il-preżenza ta' sanzjonijiet imposti mill-Kunsill tas-Sigurtà tan-Nazzjonijiet Uniti jew mill-Kunsill tal-Unjoni Ewropea;

(f) il-kumplessità tal-katina tal-provvista rilevanti, partikolarment id-diffikultajiet wieħed jagħmel il-konnessjoni bejn il-komoditajiet u/jew tal-prodotti mal-biċċa art fejn ikunu ġew prodotti;

(g) ir-riskju ta' taħlit ma' prodotti ta' oriġini mhux magħrufa jew prodotti f'żoni fejn seħħet jew tkun qiegħda sseħħ id-deforestazzjoni jew id-degradazzjoni tal-foresti;

(h) il-konklużjonijiet tal-laqgħat rilevanti tal-grupp ta' esperti tal-Kummissjoni ppubblikati fir-reġistru tal-gruppi ta' esperti tal-Kummissjoni;

(i) preokkupazzjonijiet sostanzjati sottomessi skont l-Artikolu 29;

(j) informazzjoni komplementari dwar il-konformità ma' dan ir-Regolament, li tista' tinkludi informazzjoni pprovduta permezz ta' skemi ta' ċertifikazzjoni jew skemi oħra vverifikati minn partijiet terzi, inkluż skemi volontarji rikonoxxuti mill-Kummissjoni skont l-Artikolu 30(5) tad-Direttiva (UE)

2018/2001[34], sakemm l-informazzjoni tissodisfa r-rekwiżiti stabbiliti fl-Artikolu 9.

3. Il-prodotti tal-injam li jaqgħu fil-kamp ta' applikazzjoni tar-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 2173/2005 li huma koperti minn liċenzja FLEGT valida minn skema ta' liċenzjar operazzjonali għandhom jitqiesu li huma f'konformità mal-Artikolu 3(b) ta' dan ir-Regolament.

4. Ħlief fejn l-analiżi mwettqa f'konformità mal-paragrafu 1 tippermetti lill-operatur jiżgura li ma jkun hemm l-ebda riskju jew li jkun hemm riskju negliġibbli li l-komoditajiet jew il-prodotti rilevanti ma jkunux konformi mar-rekwiżiti ta' dan ir-Regolament, l-operatur għandu jadotta qabel ma jqiegħed il-komoditajiet u l-prodotti rilevanti fis-suq tal-Unjoni jew qabel il-mitigazzjoni tar-riskju ta' esportazzjoni tagħhom, proċeduri u miżuri li jkunu adegwati sabiex ma jintlaħaq l-ebda riskju jew jintlaħaq riskju negliġibbli. Dan jista' jinkludi l-ħtieġa ta' informazzjoni, *data* jew dokumenti addizzjonali, it-twettiq ta' stħarriġ jew awditi indipendenti jew miżuri oħra relatati mar-rekwiżiti ta' informazzjoni stabbiliti fl-Artikolu 9.

5. L-operaturi għandhom ikunu jistgħu juru kif l-informazzjoni miġbura ġiet ivverifikata skont il-kriterji tal-valutazzjoni tar-riskju stabbiliti fil-paragrafu 2, kif ittieħdet deċiżjoni dwar il-miżuri ta' mitigazzjoni tar-riskju u kif l-operatur iddetermina l-grad ta' riskju.

6. L-operaturi għandu jkollhom fis-seħħ politiki, kontrolli u proċeduri adegwati u proporzjonati sabiex jimmitigaw u jimmaniġġjaw effettivament ir-riskji ta' nuqqas ta' konformità tal-komoditajiet u tal-prodotti rilevanti identifikati. Dawn għandhom jinkludu:

(a) mudelli ta' prattiki għall-ġestjoni tar-riskju, ir-rapportar, iż-żamma tar-rekords, il-kontroll intern u l-ġestjoni tal-konformità, inkluż għall-operaturi li ma humiex SMEs, il-ħatra ta' uffiċjal tal-konformità fil-livell maniġerjali;

(b) funzjoni ta' awditjar indipendenti sabiex jiġu vverifikati l-politiki, il-kontrolli u l-proċeduri interni msemmija fil-punt (a) għall-operaturi kollha li ma humiex SMEs.

7. Il-valutazzjonijiet tar-riskju għandhom jiġu ddokumentati, riveduti mill-anqas fuq bażi annwali u jkunu disponibbli għall-awtoritajiet kompetenti fuq talba.

8. Il-Kummissjoni tista' tadotta atti delegati f'konformità mal-Artikolu 33 sabiex tissupplimenta l-paragrafi 2, 4 u 6 fir-rigward tal-informazzjoni rilevanti li għandha tinkiseb, il-kriterji tal-valutazzjoni tar-riskju u l-miżuri ta' mitigazzjoni tar-riskju li jistgħu jkunu meħtieġa sabiex jissupplimentaw dawk imsemmija f'dan l-Artikolu sabiex tiġi żgurata l-effettività tas-sistema ta' diliġenza dovuta.

Artikolu 11

Żamma tas-sistemi ta' diliġenza dovuta u ż-żamma tar-rekords

[34] Id-Direttiva (UE) 2018/2001 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-11 ta' Diċembru 2018 dwar il-promozzjoni tal-użu tal-enerġija minn sorsi rinnovabbli (ĠU L 328/82, 21.12.2018, p. 82-209).

1. Sabiex jeżerċitaw id-diliġenza dovuta f'konformità mal-Artikolu 8, l-operaturi għandhom jistabbilixxu u jżommu aġġornata sistema ta' diliġenza dovuta sabiex jiżguraw li jistgħu jiggarantixxu l-konformità mar-rekwiżiti stabbiliti fl-Artikolu 3(a) u (b). Is-sistema ta' diliġenza dovuta għandha tiġi riveduta mill-anqas darba fis-sena u, jekk ikun meħtieġ, tiġi adattata u tqis żviluppi ġodda li jistgħu jinfluwenzaw l-eżerċizzju tad-diliġenza dovuta. L-operaturi għandhom iżommu rekord tal-aġġornamenti fis-sistema(i) ta' diliġenza dovuta għal ħames (5) snin.

2. Sakemm ma jkunx previst mod ieħor minn strumenti leġiżlattivi oħra tal-UE li jistabbilixxu rekwiżiti rigward id-diliġenza dovuta tal-katina tal-valur tas-sostenibbiltà, l-operaturi li ma humiex SMEs għandhom, fuq bażi annwali, jirrapportaw pubblikament kemm jista' jkun, inkluż fuq l-internet, dwar is-sistema ta' diliġenza dovuta tagħhom inkluż dwar il-passi meħuda min-naħa tagħhom sabiex jimplimentaw l-obbligi tagħhom kif stabbilit fl-Artikolu 8. L-operaturi li jaqgħu wkoll fil-kamp ta' applikazzjoni ta' strumenti leġiżlattivi oħra tal-UE li jistabbilixxu rekwiżiti rigward id-diliġenza dovuta tal-katina tal-valur jistgħu jissodisfaw l-obbligi ta' rapportar tagħhom skont dan il-paragrafu billi jinkludu l-informazzjoni meħtieġa meta jirrapportaw fil-kuntest ta' strumenti leġiżlattivi oħra tal-UE.

3. L-operaturi għandhom iżommu għal mill-anqas ħames snin id-dokumentazzjoni kollha relatata mad-diliġenza dovuta, bħar-rekords, il-miżuri u l-proċeduri rilevanti kollha skont l-Artikolu 8. Huma għandhom jagħmluhom disponibbli lill-awtorità kompetenti fuq talba.

Artikolu 12

Diliġenza dovuta simplifikata

1. Meta jqiegħdu komoditajiet jew prodotti rilevanti fis-suq tal-Unjoni jew jesportawhom minnha, l-operaturi ma humiex meħtieġa jissodisfaw l-obbligi skont l-Artikolu 10 meta jkunu jistgħu jiżguraw li l-komoditajiet u l-prodotti rilevanti kollha jkunu ġew prodotti f'pajjiżi jew f'partijiet minnhom li ġew identifikati bħala ta' riskju baxx f'konformità mal-Artikolu 27.

2. Madankollu, jekk l-operatur jikseb jew isir konxju minn kwalunkwe informazzjoni li tindika riskju li l-komoditajiet u l-prodotti rilevanti jistgħu ma jissodisfawx ir-rekwiżiti ta' dan ir-Regolament, l-obbligi kollha tal-Artikoli 9 u 10 għandhom jiġu ssodisfati.

Kapitolu 3

Obbligi tal-Istati Membri u tal-awtoritajiet kompetenti tagħhom

Artikolu 13

Awtorità kompetenti

1. L-Istati Membri għandhom jaħtru awtorità kompetenti waħda jew aktar responsabbli mit-twettiq tal-obbligi li joriġinaw minn dan ir-Regolament.

2. Sa [tliet xhur wara d-data tad-dħul fis-seħħ ta' dan ir-Regolament], l-Istati Membri għandhom jinnotifikaw lill-Kummissjoni bl-ismijiet, l-indirizzi u d-dettalji ta' kuntatt tal-awtoritajiet kompetenti maħtura skont il-paragrafu 1. L-Istati Membri għandhom jinformaw lill-Kummissjoni mingħajr dewmien żejjed bi kwalunkwe bidla f'din l-informazzjoni.

3. Il-Kummissjoni għandha tagħmel il-lista tal-awtoritajiet kompetenti disponibbli għall-pubbliku fuq is-sit web tagħha. Il-Kummissjoni għandha taġġorna regolarment il-lista, abbażi tal-aġġornamenti rilevanti li tirċievi mill-Istati Membri.

4. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-awtoritajiet kompetenti jkollhom setgħat u riżorsi adegwati sabiex iwettqu l-obbligi stabbiliti fil-Kapitolu 3 ta' dan ir-Regolament.

5. Mingħajr preġudizzju għall-obbligu tal-operaturi li jeżerċitaw diliġenza dovuta kif stabbilit fl-Artikolu 8, l-Istati Membri jistgħu jipprovdu assistenza teknika u assistenza u gwida oħra lill-operaturi, filwaqt li jqisu s-sitwazzjoni tal-SMEs, sabiex jiffaċilitaw il-konformità mar-rekwiżiti ta' dan ir-Regolament.

6. L-Istati Membri, jistgħu jiffaċilitaw l-iskambju u d-disseminazzjoni tal-informazzjoni rilevanti, partikolarment bil-għan li jgħinu lill-operaturi jivvalutaw ir-riskju kif stipulat fl-Artikolu 9, u dwar l-aħjar prattiki rigward l-implimentazzjoni ta' dan ir-Regolament.

7. L-assistenza għandha tingħata b'mod li ma jikkompromettix l-indipendenza, l-obbligi legali u r-responsabbiltajiet tal-awtoritajiet kompetenti fl-infurzar ta' dan ir-Regolament.

Artikolu 14

Obbligu li jitwettqu l-verifiki

1. L-awtoritajiet kompetenti għandhom iwettqu verifiki sabiex jistabbilixxu jekk l-operaturi u n-negozjanti jikkonformawx mal-obbligi tagħhom skont dan ir-Regolament u jekk il-komoditajiet u l-prodotti rilevanti introdotti jew imqiegħda fis-suq tal-Unjoni jew esportati minnu humiex konformi mar-rekwiżiti ta' dan ir-Regolament.

2. Il-verifiki msemmija fil-paragrafu 1 għandhom jitwettqu f'konformità mal-Artikoli 15 u 16.

3. Sabiex iwettqu l-verifiki msemmija fil-paragrafu 1, l-awtoritajiet kompetenti għandhom jistabbilixxu pjan ibbażat fuq approċċ ibbażat fuq ir-riskju. Il-pjan għandu jkun fih tal-anqas kriterji tar-riskju sabiex titwettaq l-analiżi tar-riskju skont il-paragrafu 4 u b'hekk jinforma d-deċiżjonijiet dwar il-verifiki. Meta jistabbilixxu u jirrevedu l-kriterji tar-riskju, l-awtoritajiet kompetenti għandhom iqisu partikolarment l-assenjazzjoni tar-riskju lil pajjiżi jew partijiet minnhom f'konformità mal-Artikolu 27, l-istorja tal-konformità ta' operatur jew negozjant ma' dan ir-Regolament u kwalunkwe informazzjoni rilevanti oħra. Abbażi tar-riżultati

tal-verifiki u tal-esperjenza dwar l-implimentazzjoni tal-pjanijiet, l-awtoritajiet kompetenti għandhom jirrevedu dawk il-pjanijiet u l-kriterji tar-riskju fuq bażi regolari sabiex itejbu l-effettività tagħhom. Meta jirrevedu l-pjanijiet, l-awtoritajiet kompetenti għandhom jistabbilixxu frekwenza mnaqqsa ta' verifiki għal dawk l-operaturi u l-kummerċjanti li jkunu wrew rekord konsistenti ta' konformità sħiħa mar-rekwiżiti skont dan ir-Regolament.

4. Sabiex jimplimentaw il-pjanijiet ta' verifiki bbażati fuq ir-riskju stabbiliti skont il-paragrafu 3, l-awtoritajiet kompetenti għandhom iwettqu analiżi tar-riskju tal-informazzjoni li tinsab fid-dikjarazzjonijiet ta' diliġenza dovuta magħmula disponibbli għalihom skont l-Artikolu 4(2). L-analiżi tar-riskju għandha tuża l-kriterji tar-riskju inklużi fil-pjanijiet stabbiliti skont il-paragrafu 3, u għandha titwettaq permezz ta' tekniki elettroniċi għall-ipproċessar tad-*data* integrati fis-sistema tal-informazzjoni stabbilita fl-Artikolu 31.

5. Abbażi tal-analiżi tar-riskju skont il-paragrafu 4 u kwalunkwe informazzjoni rilevanti oħra, l-awtoritajiet kompetenti għandhom jidentifikaw l-operaturi u n-negozjanti li għandhom jiġu vverifikati skont l-Artikoli 15 u 16.

6. Abbażi tal-analiżi tar-riskju skont il-paragrafu 4, l-awtoritajiet kompetenti għandhom jidentifikaw ukoll il-komoditajiet u l-prodotti rilevanti li jitolbu azzjoni immedjata minħabba li jippreżentaw tali riskju għoli ta' nuqqas ta' konformità mad-dispożizzjonijiet ta' dan ir-Regolament li jirrikjedu li jiġu vverifikati qabel ma jiġu introdotti jew jitqiegħdu fis-suq tal-Unjoni jew jiġu esportati. Tali identifikazzjoni għandha tiġi mmarkata fis-sistema ta' informazzjoni stabbilita skont l-Artikolu 31 u għandha tirriżulta fit-teħid ta' miżuri *interim* immedjati skont l-Artikolu 21 min-naħa tal-awtoritajiet kompetenti sabiex jiġu sospiżi l-introduzzjoni jew it-tqegħid fis-suq tal-Unjoni tal-komoditajiet u tal-prodotti rilevanti jew, fil-każ ta' komoditajiet jew prodotti rilevanti li jidħlu jew joħorġu mis-suq tal-Unjoni u ladarba tkun fis-seħħ l-interfaċċa elettronika msemmija fl-Artikolu 26(1), fit-talba lill-awtoritajiet doganali għal sospensjoni skont l-Artikolu 24(6) tar-rilaxx tagħhom għaċ-ċirkolazzjoni libera jew għall-esportazzjoni.

7. Is-sospensjonijiet imsemmija fil-paragrafu 6 għandhom jintemmu fi żmien tlett ijiem tax-xogħol sakemm l-awtoritajiet kompetenti, abbażi tar-riżultat tal-verifiki mwettqa f'dak il-perjodu, jikkonkludu li jirrikjedu żmien addizzjonali sabiex jistabbilixxu jekk il-komoditajiet u l-prodotti rilevanti jikkonformawx mar-rekwiżiti ta' dan ir-Regolament. F'każ bħal dan, l-awtoritajiet kompetenti għandhom jestendu l-perjodu ta' sospensjoni permezz ta' miżuri *interim* addizzjonali meħuda skont l-Artikolu 21 jew, fil-każ ta' komoditajiet jew prodotti rilevanti li jidħlu jew joħorġu mis-suq tal-Unjoni, billi jinnotifikaw lill-awtoritajiet doganali dwar il-ħtieġa li tinżamm is-sospensjoni skont l-Artikolu 24(6).

8. L-awtoritajiet kompetenti għandhom jiskambjaw informazzjoni dwar u jikkoordinaw l-iżvilupp u l-applikazzjoni tal-kriterji tar-riskju msemmija fil-paragrafu 3 mal-awtoritajiet kompetenti ta' Stati Membri oħra u mal-Kummissjoni, sabiex itejbu l-effettività tal-infurzar ta' dan ir-Regolament.

9. Kull Stat Membru għandu jiżgura li l-verifiki annwali mwettqa mill-awtoritajiet kompetenti tiegħu jkopru mill-anqas 5 % tal-operaturi li jintroduċu jew iqiegħdu fis-suq tal-Unjoni jew jesportaw minnu kull waħda mill-komoditajiet rilevanti fis-suq

tagħhom kif ukoll 5 % tal-kwantità ta' kull waħda mill-komoditajiet rilevanti introdotti jew mqiegħda fis-suq tagħhom jew esportati minnu.

10. Għal komoditajiet u prodotti rilevanti li jkunu ġew prodotti f'pajjiż jew f'partijiet minnu elenkati bħala ta' riskju għoli f'konformità mal-Artikolu 27 jew jekk ikun hemm riskju ta' komoditajiet jew prodotti rilevanti prodotti f'tali pajjiżi jew partijiet minnhom li jidħlu fil-katina tal-provvista rilevanti, l-awtorità kompetenti għandha twettaq skrutinju msaħħaħ speċifikat fl-Artikolu 20.

11. Mingħajr preġudizzju għall-verifiki skont il-paragrafi 5 u 6, l-awtoritajiet kompetenti għandhom iwettqu l-verifiki msemmija fil-paragrafu 1 meta jkollhom evidenza jew informazzjoni rilevanti oħra, inkluż abbażi ta' preokkupazzjonijiet sostanzjati pprovduti minn partijiet terzi skont l-Artikolu 29, dwar nuqqas ta' konformità potenzjali ma' dan ir-Regolament.

12. Il-verifiki għandhom isiru mingħajr twissija minn qabel lill-operatur jew lin-negozjant, ħlief meta tkun meħtieġa notifika minn qabel tal-operatur jew tan-negozjant sabiex tkun żgurata l-effettività tal-verifiki.

13. L-awtoritajiet kompetenti għandhom iżommu rekords tal-verifiki li jindikaw partikolarment in-natura u r-riżultati tagħhom, kif ukoll dwar il-miżuri meħuda f'każ ta' nuqqas ta' konformità. Għandhom jinżammu rekords tal-verifiki kollha għal mill-anqas ħames snin.

Artikolu 15

Verifiki fuq l-operaturi

1. Il-verifiki fuq l-operaturi għandhom jinkludu:

(a) eżami tas-sistema ta' diliġenza dovuta, inkluż il-valutazzjoni tar-riskju u l-proċeduri tal-mitigazzjoni tar-riskju;

(b) eżami ta' dokumentazzjoni u rekords li juru t-tħaddim kif suppost tas-sistema ta' diliġenza dovuta;

(c) eżami tad-dokumentazzjoni u tar-rekords li juru l-konformità ta' prodott jew ta' komodità speċifika li l-operatur ikun introduċa jew ikollu l-ħsieb li jintroduċi fis-suq tal-Unjoni jew li jesporta minnu mar-rekwiżiti ta' dan ir-Regolament;

(d) eżami tad-dikjarazzjonijiet ta' diliġenza dovuta;

u, fejn ikun xieraq,

(e) eżami fuq il-post tal-komoditajiet u tal-prodotti rilevanti bil-għan li tiġi żgurata l-konformità tagħhom mad-dokumentazzjoni użata għall-eżerċizzju tad-diliġenza dovuta;

(f) kwalunkwe mezz tekniku u xjentifiku adegwat sabiex jiġi ddeterminat il-post eżatt fejn tkun ġiet prodotta l-komodità jew il-prodott rilevanti, inkluż l-ittestjar tal-isotopu;

(g) kwalunkwe mezz tekniku u xjentifiku adegwat sabiex jiġi ddeterminat jekk il-komodità jew il-prodott rilevanti huwiex mingħajr deforestazzjoni, inkluż *data* ta' osservazzjoni tad-Dinja bħal mill-programm u l-għodod ta' Copernicus, u

(h) verifiki fuq il-post, li jinkludu awditi fuq il-post, inkluż fejn xieraq f'pajjiżi terzi permezz ta' kooperazzjoni mal-awtoritajiet amministrattivi ta' pajjiżi terzi.

Artikolu 16

Verifiki fuq in-negozjanti

1. Il-verifiki fuq in-negozjanti għandhom jinkludu:

(a) eżami tad-dokumentazzjoni u tar-rekords li juru l-konformità mal-Artikolu 6(2);

(b) fejn xieraq, verifiki fuq il-post, inkluż awditi fuq il-post.

Artikolu 17

Irkupru tal-kostijiet mill-awtoritajiet kompetenti

1. L-Istati Membri jistgħu jawtorizzaw lill-awtoritajiet kompetenti tagħhom sabiex jitolbu lura mingħand l-operaturi jew in-negozjanti t-totalità tal-kostijiet tal-attivitajiet tagħhom fir-rigward ta' każijiet ta' nuqqas ta' konformità.

2. Il-kostijiet imsemmija fil-paragrafu 1 jistgħu jinkludu l-kostijiet tat-twettiq tal-ittestjar, il-kostijiet tal-ħżin u l-kostijiet tal-attivitajiet relatati ma' prodotti li jinstabu li ma humiex konformi u li huma soġġetti għal azzjoni korrettiva qabel ir-rilaxx tagħhom għaċ-ċirkolazzjoni libera, it-tqegħid tagħhom fis-suq tal-Unjoni jew l-esportazzjoni minnu.

Artikolu 18

Kooperazzjoni u skambju tal-informazzjoni

1. L-awtoritajiet kompetenti għandhom jikkooperaw ma' xulxin, ma' awtoritajiet minn Stati Membri oħra, mal-Kummissjoni, u jekk ikun meħtieġ, mal-awtoritajiet amministrattivi ta' pajjiżi terzi sabiex jiżguraw il-konformità ma' dan ir-Regolament.

2. Għall-applikazzjoni u l-infurzar ta' dan ir-Regolament, l-awtoritajiet kompetenti għandhom jistabbilixxu arranġamenti amministrattivi mal-Kummissjoni dwar it-trażmissjoni tal-informazzjoni u t-twettiq tal-investigazzjonijiet.

3. L-awtoritajiet kompetenti għandhom jiskambjaw l-informazzjoni meħtieġa għall-infurzar ta' dan ir-Regolament. Dan għandu jinkludi l-għoti ta' aċċess għal u l-iskambju ta' *data* dwar l-operaturi u n-negozjanti inkluż dikjarazzjonijiet ta' diliġenza dovuta ma' awtoritajiet kompetenti ta' Stati Membri oħra sabiex jiġi ffaċilitat l-infurzar ta' dan ir-Regolament.

4. L-awtoritajiet kompetenti għandhom iwissu minnufih lill-awtoritajiet kompetenti ta' Stati Membri oħra u lill-Kummissjoni meta jsibu ksur ta' dan ir-Regolament u nuqqasijiet serji li jistgħu jaffettwaw aktar minn Stat Membru wieħed. L-awtoritajiet kompetenti għandhom, partikolarment, jinformaw lill-awtoritajiet kompetenti ta' Stati Membri oħra meta jidentifikaw komodità jew prodott rilevanti fis-suq li ma jkunx konformi ma' dan ir-Regolament, sabiex jippermettu l-irtirar jew is-sejħa lura ta' tali komodità jew prodott mill-bejgħ fl-Istati Membri kollha.

5. Fuq talba ta' awtorità kompetenti, l-Istati Membri għandhom jipprovdulha l-informazzjoni meħtieġa sabiex jiżguraw il-konformità ma' dan ir-Regolament.

Artikolu 19

Rapportar

1. L-Istati Membri għandhom jagħmlu disponibbli lill-pubbliku u lill-Kummissjoni, sa mhux aktar tard mit-30 ta' April ta' kull sena, l-informazzjoni dwar l-applikazzjoni ta' dan ir-Regolament matul is-sena kalendarja preċedenti. Din l-informazzjoni għandha tinkludi l-pjanijiet tagħhom għall-verifiki, in-numru u r-riżultati tal-verifiki mwettqa fuq l-operaturi u n-negozjanti, inkluż il-kontenut ta' dawn il-verifiki, il-volum tal-komoditajiet u tal-prodotti rilevanti vverifikati fir-rigward tal-kwantità totali tal-komoditajiet u tal-prodotti rilevanti introdotti fis-suq, il-pajjiżi tal-oriġini u tal-produzzjoni tal-komoditajiet u tal-prodotti rilevanti kif ukoll il-miżuri meħuda f'każ ta' nuqqas ta' konformità u l-kostijiet tal-kontrolli rkuprati.

2. Is-servizzi tal-Kummissjoni għandhom jagħmlu disponibbli għall-pubbliku, fuq bażi annwali, ħarsa ġenerali li tkopri l-Unjoni kollha tal-applikazzjoni ta' dan ir-Regolament abbażi tad-*data* sottomessa mill-Istati Membri skont il-paragrafu 1.

Artikolu 20

Skrutinju msaħħaħ

Meta l-komoditajiet jew il-prodotti rilevanti jkunu ġew prodotti f'pajjiż jew f'parti minnu elenkati bħala ta' riskju għoli f'konformità mal-Artikolu 27, jew ikun hemm riskju li komoditajiet jew prodotti rilevanti prodotti f'tali pajjiżi jew partijiet minnhom jidħlu fil-katina tal-provvista rilevanti, kull Stat Membru għandu jiżgura li l-verifiki annwali mwettqa mill-awtoritajiet kompetenti tiegħu jkopru mill-anqas 15 % tal-operaturi li jintroduċu jew iqiegħdu għad-dispożizzjoni fis-suq tal-Unjoni jew jesportaw minnu kull waħda mill-komoditajiet rilevanti fis-suq tagħhom kif ukoll 15 % tal-kwantità ta' kull waħda mill-komoditajiet rilevanti introdotta jew imqiegħda fis-suq tagħhom jew esportati minnu minn pajjiżi b'riskju għoli jew partijiet minnu.

Artikolu 21

Miżuri *interim*

Meta, wara l-verifiki msemmija fl-Artikoli 15 u 16, ikunu nstabu nuqqasijiet serji possibbli, jew ikunu ġew identifikati riskji skont l-Artikolu 14(6), l-awtoritajiet kompetenti jistgħu jieħdu miżuri *interim* immedjati, inkluż is-sekwestru jew is-sospensjoni tal-introduzzjoni jew it-tqegħid fis-suq tal-Unjoni u l-esportazzjoni minnu tal-komoditajiet u l-prodotti rilevanti.

Artikolu 22

Miżuri tas-sorveljanza tas-suq

1. Mingħajr preġudizzju għall-Artikolu 23, meta l-awtoritajiet kompetenti jistabbilixxu li operatur jew negozjant ma jkunx ikkonforma mal-obbligi tiegħu skont dan ir-Regolament jew li komodità jew prodott rilevanti ma jkunx konformi ma' dan ir-Regolament, huma għandhom mingħajr dewmien jitolbu lill-operatur jew lin-negozjant rilevanti jieħu azzjoni korrettiva xierqa u proporzjonata sabiex itemm in-nuqqas ta' konformità.

2. Għall-finijiet tal-paragrafu 1, l-azzjoni korrettiva meħtieġa li għandha tittieħed mill-operatur jew min-negozjant għandha tinkludi mill-anqas waħda jew aktar minn dawn li ġejjin:

   (a) ir-rettifika ta' kwalunkwe nuqqas ta' konformità formali, partikolarment mar-rekwiżiti tal-Kapitolu 2 ta' dan ir-Regolament;

   (b) il-prevenzjoni li l-komodità jew il-prodott rilevanti jiġi introdott jew jitqiegħed fis-suq tal-Unjoni jew jiġi esportat minnu;

   (c) l-irtirar jew is-sejħa lura minnufih tal-komodità jew tal-prodott rilevanti;

   (d) il-qerda tal-komodità jew tal-prodott rilevanti jew l-għoti tiegħu għal skopijiet ta' karità jew ta' interess pubbliku.

3. Jekk l-operatur jew in-negozjant jonqos milli jieħu azzjoni korrettiva msemmija fil-paragrafu 2 jew meta jippersisti n-nuqqas ta' konformità msemmi fil-paragrafu 1, l-awtoritajiet kompetenti għandhom jiżguraw li l-prodott jiġi rtirat jew jittieħed lura, jew li t-tqegħid tiegħu fis-suq tal-Unjoni jew l-esportazzjoni minnu jiġi pprojbit jew ristrett.

Artikolu 23

Penali

1. L-Istati Membri għandhom jistabbilixxu r-regoli dwar il-penali applikabbli għall-ksur tad-dispożizzjonijiet ta' dan ir-Regolament mill-operaturi u n-negozjanti u għandhom jieħdu kull miżura neċessarja sabiex jiżguraw li dawn jiġu implimentati. L-Istati Membri għandhom jinnotifikaw lill-Kummissjoni b'dawk id-dispożizzjonijiet u għandhom jinnotifikawha mingħajr dewmien dwar kull emenda sussegwenti u li taffettwahom.

2. Il-penali previsti għandhom ikunu effettivi, proporzjonati u dissważivi. Il-penali għandhom jinkludu, bħala minimu:

   (a) multi proporzjonati għad-danni ambjentali u għall-valur tal-komoditajiet jew tal-prodotti konċernati rilevanti, billi jiġi kkalkolat il-livell ta' tali multi b'tali mod li jiġi żgurat li dawn effettivament iċaħħdu lil dawk responsabbli mill-benefiċċji ekonomiċi derivati mill-ksur tagħhom, u gradwalment jiżdied il-livell ta' tali multi għal ksur ripetut; l-ammont massimu ta' tali multi għandu jkun mill-anqas 4 % tal-fatturat annwali tal-operaturi jew tan-negozjanti fl-Istat Membru jew fl-Istati Membri konċernati;

(b) il-konfiska tal-komoditajiet u tal-prodotti rilevanti konċernati mill-operatur u/jew min-negozjant;

(c) il-konfiska tad-dħul miksub mill-operatur u/jew min-negozjant minn tranżazzjoni bil-komoditajiet u l-prodotti rilevanti konċernati;

(d) esklużjoni temporanja mill-proċessi tal-akkwist pubbliku.

Kapitolu 4

Proċeduri għall-komoditajiet u l-prodotti rilevanti li jidħlu fis-suq tal-Unjoni jew li joħorġu minnu

Artikolu 24

Kontrolli

1. Il-komoditajiet u l-prodotti rilevanti mqiegħda taħt il-proċedura doganali "rilaxx għal ċirkolazzjoni libera" jew "esportazzjoni" għandhom ikunu soġġetti għall-kontrolli u l-miżuri stabbiliti f'dan il-Kapitolu. L-applikazzjoni ta' dan il-Kapitolu hija mingħajr preġudizzju għal kwalunkwe dispożizzjoni oħra ta' dan ir-Regolament kif ukoll għal leġiżlazzjoni oħra tal-Unjoni li tirregola r-rilaxx għaċ-ċirkolazzjoni libera jew l-esportazzjoni ta' merkanzija, partikolarment il-Kodiċi Doganali tal-Unjoni u l-Artikoli 46, 47, 134 u 267 tiegħu. Madankollu, il-Kapitolu VII tar-Regolament (UE) 2019/1020 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[35] ma għandux japplika għall-kontrolli fuq il-komoditajiet u l-prodotti rilevanti li jidħlu fis-suq tal-Unjoni f'dak li għandu x'jaqsam mal-applikazzjoni u l-infurzar ta' dan ir-Regolament.

2. L-awtoritajiet kompetenti għandhom ikunu responsabbli għall-infurzar ġenerali ta' dan ir-Regolament fir-rigward ta' komodità u prodott rilevanti li jidħlu jew joħorġu mis-suq tal-Unjoni. Partikolarment, l-awtoritajiet kompetenti għandhom ikunu responsabbli li jistabbilixxu, permezz tal-verifiki skont l-Artikolu 14(1), jekk tali komodità jew prodott rilevanti jikkonformax mar-rekwiżiti ta' dan ir-Regolament. L-awtoritajiet kompetenti għandhom iwettqu dawn id-dmirijiet f'konformità mad-dispożizzjonijiet rilevanti tal-Kapitolu 3 ta' dan ir-Regolament.

3. L-awtoritajiet doganali għandhom jikkontrollaw id-dikjarazzjoni korretta tal-komoditajiet u tal-prodotti rilevanti li jidħlu jew joħorġu mis-suq tal-Unjoni. Tali kontrolli għandhom ikunu bbażati primarjament fuq l-analiżi tar-riskju, bil-għan li jiġu identifikati u evalwati r-riskji u jiġu żviluppati l-kontromiżuri meħtieġa, u għandhom jitwettqu f'qafas komuni ta' ġestjoni tar-riskju fil-livell tal-Unjoni.

4. In-numru ta' referenza tad-dikjarazzjoni tad-diliġenza dovuta assenjat mis-sistema ta' informazzjoni msemmija fl-Artikolu 31 fir-rigward ta' komodità jew prodott

[35] Ir-Regolament (UE) 2019/1020 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-20 ta' Ġunju 2019 dwar is-sorveljanza tas-suq u l-konformità tal-prodotti u li jemenda d-Direttiva 2004/42/KE u r-Regolamenti (KE) Nru 765/2008 u (UE) Nru 305/2011.

rilevanti li jidħol jew li joħroġ mill-Unjoni għandu jkun disponibbli għall-awtoritajiet doganali meta tkun qed tiġi ppreżentata d-dikjarazzjoni doganali għar-rilaxx għaċ-ċirkolazzjoni libera jew għall-esportazzjoni ta' dik il-komodità jew dak il-prodott rilevanti, ħlief meta d-dikjarazzjoni tad-diliġenza dovuta tiġi ppreżentata skont l-Artikolu 26(2).

5. Malli jirċievu dikjarazzjoni doganali għar-rilaxx għaċ-ċirkolazzjoni libera jew għall-esportazzjoni ta' komodità jew prodott rilevanti li jidħol jew li joħroġ mis-suq tal-Unjoni, l-awtoritajiet doganali għandhom jivverifikaw l-istatus tad-dikjarazzjoni tad-diliġenza dovuta permezz tal-interfaċċa elettronika msemmija fl-Artikolu 26(1). Kwalunkwe bidla fl-istatus fis-Sistema ta' Informazzjoni msemmija fl-Artikolu 31, li sseħħ qabel ir-rilaxx għaċ-ċirkolazzjoni libera jew għall-esportazzjoni ta' dik il-komodità jew dak il-prodott rilevanti, għandha tiġi nnotifikata awtomatikament lill-awtoritajiet doganali li jissorveljaw dik il-komodità jew dak il-prodott rilevanti.

6. Meta wara l-analiżi tar-riskju skont l-Artikolu 14(4), l-istatus tad-dikjarazzjoni ta' diliġenza dovuta korrispondenti jindika fis-sistema ta' informazzjoni stabbilita skont l-Artikolu 31 li komodità jew prodott rilevanti jirrikjedi li jiġi vverifikat qabel jiġi introdott jew jitqiegħed fis-suq tal-UE jew esportat, l-awtoritajiet doganali għandhom jissospendu r-rilaxx għaċ-ċirkolazzjoni libera jew għall-esportazzjoni ta' dik il-komodità jew ta' dak il-prodott rilevanti.

7. Meta r-rekwiżiti u l-formalitajiet l-oħra kollha skont id-dritt tal-Unjoni jew nazzjonali relatati mar-rilaxx għaċ-ċirkolazzjoni libera jew għall-esportazzjoni jkunu ġew issodisfati, l-awtoritajiet doganali għandhom jippermettu li komodità jew prodott rilevanti jiġi rilaxxat għaċ-ċirkolazzjoni libera jew esportat fi kwalunkwe waħda miċ-ċirkostanzi li ġejjin:

(a) Wara l-analiżi tar-riskju skont l-Artikolu 14(4), l-awtoritajiet kompetenti ma jkunux indikaw fis-sistema ta' informazzjoni stabbilita skont l-Artikolu 31 li l-komodità jew il-prodott rilevanti jkun jeħtieġ is-sospensjoni tar-rilaxx għaċ-ċirkolazzjoni libera jew tal-esportazzjoni skont il-paragrafu 6;

(b) Meta r-rilaxx għaċ-ċirkolazzjoni libera jew l-esportazzjoni jkun ġie sospiż f'konformità mal-paragrafu 6, l-awtoritajiet kompetenti ma jkunux talbu, fi żmien it-tlett ijiem tax-xogħol indikati fl-Artikolu 14(7), il-ħtieġa li tinżamm is-sospensjoni tar-rilaxx għaċ-ċirkolazzjoni libera jew l-esportazzjoni ta' dik il-komodità jew dak il-prodott rilevanti;

(c) Meta l-awtoritajiet kompetenti jkunu nnotifikaw lill-awtoritajiet doganali permezz tas-sistema ta' informazzjoni stabbilita skont l-Artikolu 31 li s-sospensjoni tar-rilaxx għaċ-ċirkolazzjoni libera jew għall-esportazzjoni tal-komoditajiet u tal-prodotti rilevanti tista' titneħħa.

Ir-rilaxx għaċ-ċirkolazzjoni libera jew għall-esportazzjoni ma għandux jitqies bħala prova ta' konformità mad-dritt tal-Unjoni u, partikolarment, ma' dan ir-Regolament.

8. Meta l-awtoritajiet kompetenti jikkonkludu li komodità jew prodott rilevanti li jidħol jew joħroġ mis-suq tal-Unjoni ma jkunx konformi ma' dan ir-Regolament, huma għandhom jinnotifikaw lill-awtoritajiet doganali kif xieraq permezz tas-sistema ta' informazzjoni stabbilita skont l-Artikolu 31. L-awtoritajiet kompetenti jistgħu

jindikaw ukoll fis-sistema ta' informazzjoni li huma joġġezzjonaw għat-tqegħid tal-komodità jew tal-prodott rilevanti taħt proċeduri doganali speċifiċi oħrajn.

Man-notifika ta' dak l-istatus, l-awtoritajiet doganali ma għandhomx jippermettu r-rilaxx għaċ-ċirkolazzjoni libera jew għall-esportazzjoni ta' dik il-komodità jew dak il-prodott rilevanti. Dawn għandhom jinkludu wkoll l-avviż li ġej fis-sistema ta' proċessar tad-*data* doganali, u, fejn xieraq, fuq il-fattura kummerċjali li takkumpanja l-komodità jew il-prodott rilevanti u fuq kwalunkwe dokument ta' akkumpanjament rilevanti ieħor: "komodità jew prodott mhux konformi — ir-rilaxx għaċ-ċirkolazzjoni libera/esportazzjoni mhux awtorizzat — ir-Regolament (UE) 2021/XXXX." *[OP sabiex tiġi indikata r-referenza ta' dan ir-Regolament]*

Meta l-komodità jew il-prodott rilevanti jiġi sussegwentement iddikjarat għal proċeduri doganali oħrajn u dment li l-awtoritajiet kompetenti ma jkunux oġġezzjonaw għal tali introduzzjoni, l-avviż għandu jiġi inkluż mill-operatur fid-dikjarazzjonijiet doganali u rreġistrat, bl-istess kundizzjonijiet, fis-sistema doganali tal-ipproċessar tad-*data* u, fejn possibbli, fuq id-dokumenti ta' akkumpanjament użati b'rabta ma' kwalunkwe proċedura bħal din.

9. In-notifiki u t-talbiet skont il-paragrafi 5 sa 8 ta' dan l-Artikolu għandhom isiru permezz tal-interfaċċa elettronika msemmija fl-Artikolu 26(1). Il-paragrafi 5 sa 8 għandhom japplikaw ladarba tkun fis-seħħ l-interfaċċa elettronika msemmija fl-Artikolu 26(1).

10. L-awtoritajiet doganali jistgħu jeqirdu komodità jew prodott rilevanti mhux konformi fuq it-talba tal-awtoritajiet kompetenti jew meta jqisu li dan ikun meħtieġ u proporzjonat. Il-kost tat-tali miżura għandu jiġġarrab mill-persuna fiżika jew ġuridika li jkollha l-komodità jew il-prodott rilevanti. L-Artikoli 197 u 198 tar-Regolament (UE) Nru 952/2013 għandhom japplikaw kif xieraq. Fuq talba tal-awtoritajiet kompetenti, il-komoditajiet u l-prodotti rilevanti mhux konformi jistgħu alternattivament jiġu kkonfiskati u mqiegħda mid-dwana għad-dispożizzjoni tal-awtoritajiet kompetenti.

Artikolu 25

Skambju ta' informazzjoni u kooperazzjoni fost l-awtoritajiet

1. Sabiex jippermettu l-approċċ ibbażat fuq ir-riskju msemmi fl-Artikolu 14(3) għall-komoditajiet u l-prodotti rilevanti li jidħlu jew joħorġu mis-suq tal-Unjoni u sabiex jiżguraw li l-verifiki jkunu effettivi u mwettqa f'konformità mar-rekwiżiti ta' dan ir-Regolament, il-Kummissjoni, l-awtoritajiet kompetenti u l-awtoritajiet doganali għandhom jikkooperaw mill-qrib u jiskambjaw informazzjoni.

2. L-awtoritajiet doganali u l-awtoritajiet kompetenti għandhom jikkooperaw f'konformità mal-Artikolu 47(2) tar-Regolament (UE) Nru 952/2013 u jiskambjaw informazzjoni meħtieġa għat-twettiq tal-funzjonijiet tagħhom skont dan ir-Regolament, inkluż permezz ta' mezzi elettroniċi.

3. L-informazzjoni relatata mar-riskji għandha tiġi skambjata:

(a) Bejn l-awtoritajiet doganali f'konformità mal-Artikolu 46(5) tar-Regolament (UE) Nru 952/2013; u

(b) Bejn l-awtoritajiet doganali u l-Kummissjoni f'konformità mal-Artikolu 16(1) tar-Regolament (UE) Nru 952/2013.

4. Meta, b'rabta mal-komoditajiet u mal-prodotti rilevanti soġġetti għal dan ir-Regolament li huma jew f'ħażna temporanja jew imqiegħda taħt proċedura doganali għajr ir-"rilaxx għaċ-ċirkolazzjoni libera", l-awtoritajiet doganali fl-ewwel punt tad-dħul ikollhom raġuni sabiex jemmnu li dawk il-komoditajiet jew il-prodotti rilevanti ma humiex konformi ma' dan ir-Regolament, dawn għandhom jibagħtu l-informazzjoni rilevanti kollha lill-uffiċċju doganali kompetenti tad-destinazzjoni.

Artikolu 26

Interfaċċi elettroniċi

1. Il-Kummissjoni għandha tiżviluppa interfaċċa elettronika bbażata fuq is-Sistema ta' Single Window tal-UE għad-Dwana sabiex tippermetti t-trażmissjoni tad-*data*, partikolarment in-notifiki u t-talbiet imsemmija fil-paragrafi 5 sa 8 tal-Artikolu 24 bejn is-sistemi doganali nazzjonali u s-sistema tal-informazzjoni msemmija fl-Artikolu 31. Din l-interfaċċa elettronika għandha tkun fis-seħħ sa mhux aktar tard minn erba' snin mid-data ta' adozzjoni tal-att ta' implimentazzjoni rilevanti msemmi fil-paragrafu 3.

2. Il-Kummissjoni tista' tiżviluppa interfaċċa elettronika bbażata fuq is-Sistema ta' Single Window tal-UE għad-Dwana sabiex tippermetti:

(a) Li n-negozjanti u l-operaturi jagħmlu disponibbli d-dikjarazzjoni ta' diliġenza dovuta ta' komodità jew prodott rilevanti permezz tas-sistema ta' single window nazzjonali għad-dwana msemmija fl-Artikolu 8 tar-Regolament [*PO sabiex jiġu vverifikati in-numru ta' referenza u n-numru tal-artikolu wara li tiġi adottata l-proposta*] u jirċievu feedback dwarha mill-awtoritajiet kompetenti; u

(b) It-trażmissjoni ta' dik id-dikjarazzjoni ta' diliġenza dovuta fis-sistema ta' informazzjoni msemmija fl-Artikolu 31 ta' dan ir-Regolament.

3. Il-Kummissjoni għandha tadotta atti ta' implimentazzjoni li jispeċifikaw id-dettalji tal-arranġamenti ta' implimentazzjoni għall-paragrafi 1 u 2 u, partikolarment, li jispeċifikaw id-*data*, inkluż il-format tagħha, li għandha tiġi trażmessa f'konformità mal-paragrafi 1 u 2. L-atti ta' implimentazzjoni jistgħu jiddeterminaw ukoll li ċerta *data* speċifika disponibbli fid-dikjarazzjoni ta' diliġenza dovuta u meħtieġa għall-attivitajiet tal-awtoritajiet doganali, inkluż is-sorveljanza u l-ġlieda kontra l-frodi, tiġi trażmessa u rreġistrata fis-sistemi doganali tal-UE u nazzjonali. Dawk l-atti ta' implimentazzjoni għandhom jiġu adottati f'konformità mal-proċedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 34(2).

Kapitolu 5

Sistema ta' valutazzjoni komparattiva tal-pajjiżi u kooperazzjoni ma' pajjiżi terzi

Artikolu 27

Valutazzjoni tal-pajjiżi

1. Dan ir-Regolament jistabbilixxi sistema bi tliet livelli għall-valutazzjoni tal-pajjiżi jew ta' partijiet minnhom. Sakemm ma jkunux identifikati f'konformità ma' dan l-Artikolu bħala li jippreżentaw riskju baxx jew għoli, il-pajjiżi għandhom jitqiesu bħala li jippreżentaw riskju standard. Il-Kummissjoni tista' tidentifika pajjiżi jew partijiet minnhom li jippreżentaw riskju baxx jew għoli li jipproduċu komoditajiet jew prodotti rilevanti li ma jkunux konformi mal-punt (a) tal-Artikolu 3. Il-lista tal-pajjiżi jew ta' partijiet minnhom li jippreżentaw riskju baxx jew għoli għandha tiġi ppubblikata permezz ta' att(i) ta' implimentazzjoni li għandu/għandhom jiġi/u adottat(i) f'konformità mal-proċedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 34(2). Dik il-lista għandha tiġi aġġornata kif meħtieġ fid-dawl ta' evidenza ġdida.

2. L-identifikazzjoni ta' pajjiżi b'riskju baxx u għoli jew partijiet minnhom skont il-paragrafu 1 għandha tqis l-informazzjoni pprovduta mill-pajjiż konċernat u tkun ibbażata fuq il-kriterji ta' valutazzjoni li ġejjin:

   (a) ir-rata tad-deforestazzjoni u tad-degradazzjoni tal-foresti,

   (b) ir-rata ta' espansjoni tal-art agrikola għall-komoditajiet rilevanti,

   (c) ix-xejriet tal-produzzjoni tal-komoditajiet u tal-prodotti rilevanti,

   (d) jekk il-kontribut determinat fil-livell nazzjonali (NDC) għall-Konvenzjoni Qafas tan-Nazzjonijiet Uniti dwar it-Tibdil fil-Klima jkoprix l-emissjonijiet u l-assorbimenti mill-agrikoltura, il-forestrija u l-użu tal-art li jiżgura li l-emissjonijiet mid-deforestazzjoni u d-degradazzjoni tal-foresti huma kontabilizzati lejn l-impenn tal-pajjiż sabiex inaqqas jew jillimita l-emissjonijiet tal-gassijiet serra kif speċifikat fin-NDC;

   (e) il-ftehimiet u strumenti oħra konklużi bejn il-pajjiż konċernat u l-Unjoni li jindirizzaw id-deforestazzjoni jew id-degradazzjoni tal-foresti u jiffaċilitaw il-konformità tal-komoditajiet u tal-prodotti rilevanti mar-rekwiżiti ta' dan ir-Regolament u l-implimentazzjoni effettiva tagħhom;

   (f) jekk il-pajjiż konċernat għandux fis-seħħ liġijiet nazzjonali jew subnazzjonali, inkluż f'konformità mal-Artikolu 5 tal-Ftehim ta' Pariġi, u jieħu miżuri ta' infurzar effettivi sabiex jevita u jissanzjona attivitajiet li jwasslu għad-deforestazzjoni u d-degradazzjoni tal-foresti, u partikolarment jekk jiġux applikati sanzjonijiet ta' severità suffiċjenti sabiex jiġu miċħuda l-benefiċċji li jirriżultaw mid-deforestazzjoni jew mid-degradazzjoni tal-foresti.

3. Il-Kummissjoni għandha tinnotifika lill-pajjiżi konċernati bl-intenzjoni tagħha li tassenja bidla fil-kategorija ta' riskju eżistenti u tistedinhom jipprovdu kwalunkwe informazzjoni meqjusa utli f'dan ir-rigward. Il-Kummissjoni għandha tippermetti lill-pajjiżi żmien adegwat sabiex jipprovdu tweġiba, li jista' jinkludi informazzjoni dwar miżuri meħuda mill-pajjiż sabiex jirrimedja s-sitwazzjoni f'każ li l-istatus tiegħu jew l-istatus ta' partijiet minnu jista' jinbidel għal kategorija ta' riskju ogħla.

Dan għandu jinkludi fin-notifika, l-informazzjoni li ġejja:

(a) ir-raġuni jew ir-raġunijiet għall-intenzjoni li tinbidel l-identifikazzjoni tar-riskju tal-pajjiż jew ta' partijiet minnu;

(b) l-istedina li jwieġeb lill-Kummissjoni bil-miktub fir-rigward tal-intenzjoni li jinbidel l-istatus ta' riskju tal-pajjiż jew ta' partijiet minnu;

(c) il-konsegwenzi tal-identifikazzjoni tiegħu bħala pajjiż b'riskju għoli jew baxx.

4. Il-Kummissjoni għandha, mingħajr dewmien, tinnotifika lill-awtoritajiet kompetenti bl-inklużjoni jew bit-tneħħija ta' pajjiż mil-lista msemmija fil-paragrafu 1.

Artikolu 28

Kooperazzjoni ma' pajjiżi terzi

1. Il-Kummissjoni għandha timpenja ruħha mal-pajjiżi produtturi konċernati minn dan ir-Regolament sabiex tiżviluppa sħubijiet u kooperazzjoni sabiex jiġu indirizzati konġuntement id-deforestazzjoni u d-degradazzjoni tal-foresti. Tali sħubijiet u mekkaniżmi ta' kooperazzjoni se jiffokaw fuq il-konservazzjoni, ir-restawr u l-użu sostenibbli tal-foresti, id-deforestazzjoni, id-degradazzjoni tal-foresti u t-tranżizzjoni lejn il-produzzjoni sostenibbli tal-komoditajiet, l-ipproċessar tal-konsum u l-metodi kummerċjali. Is-sħubijiet u l-mekkaniżmi ta' kooperazzjoni jistgħu jinkludu djalogi strutturati, programmi u azzjonijiet ta' appoġġ, arranġamenti amministrattivi u dispożizzjonijiet fi ftehimiet eżistenti jew fi ftehimiet li jippermettu lill-pajjiżi produtturi jagħmlu t-tranżizzjoni lejn produzzjoni agrikola li tiffaċilita l-konformità tal-komoditajiet u tal-prodotti rilevanti mar-rekwiżiti ta' dan ir-regolament. Tali ftehimiet u l-implimentazzjoni effettiva tagħhom se jitqiesu bħala parti mill-valutazzjoni komparattiva skont l-Artikolu 27 ta' dan ir-Regolament.

2. Is-sħubijiet u l-kooperazzjoni għandhom jippermettu l-parteċipazzjoni sħiħa tal-partijiet konċernati kollha, inkluż is-soċjetà ċivili, il-popli indiġeni, il-komunitajiet lokali u s-settur privat inklużi, l-SMEs u l-bdiewa b'azjenda agrikola żgħira.

3. Is-sħubijiet u l-kooperazzjoni għandhom jippromwovu l-iżvilupp ta' proċessi ta' ppjanar integrat tal-użu tal-art, leġiżlazzjonijiet rilevanti, inċentivi fiskali u għodod pertinenti oħrajn sabiex itejbu l-konservazzjoni tal-foresti u tal-bijodiversità, il-ġestjoni sostenibbli u r-restawr tal-foresti, jindirizzaw il-konverżjoni tal-foresti u tal-ekosistemi vulnerabbli għal użi oħra tal-art, jottimizzaw it-titjib għall-pajsaġġ, is-sigurtà taż-żamma tal-art, il-produttività u l-kompetittività tal-agrikoltura, il-ktajjen tal-provvista trasparenti, it-tisħiħ tad-drittijiet tal-komunitajiet dipendenti mill-foresti, inkluż bdiewa b'azjenda agrikola żgħira, popli indiġeni u komunitajiet lokali, u l-iżgurar tal-aċċess pubbliku għad-dokumenti tal-ġestjoni tal-foresti u informazzjoni rilevanti oħra.

4. Il-Kummissjoni għandha timpenja ruħha f'diskussjoni internazzjonali bilaterali u multilaterali dwar politiki u azzjonijiet sabiex twaqqaf id-deforestazzjoni u d-degradazzjoni tal-foresti, inkluż f'fora multilaterali bħall-Konvenzjoni dwar id-Diversità Bijoloġika, l-Organizzazzjoni tal-Ikel u l-Agrikoltura tan-Nazzjonijiet Uniti, il-Konvenzjoni tan-Nazzjonijiet Uniti għall-Ġlieda kontra d-Deżertifikazzjoni, l-Assemblea tan-Nazzjonijiet Uniti għall-Ambjent, il-Forum tan-Nazzjonijiet Uniti dwar il-Foresti, il-Konvenzjoni Qafas tan-Nazzjonijiet Uniti dwar it-Tibdil fil-Klima, l-Organizzazzjoni Dinjija tal-Kummerċ, il-G7 u l-G20. Tali involviment għandu jinkludi l-promozzjoni tat-tranżizzjoni għall-produzzjoni agrikola sostenibbli u l-ġestjoni sostenibbli tal-foresti kif ukoll l-iżvilupp ta' ktajjen tal-provvista trasparenti u sostenibbli kif ukoll it-tkomplija tal-isforzi lejn l-identifikazzjoni u l-qbil ta' standards u definizzjonijiet sodi li jiżguraw livell għoli ta' protezzjoni tal-ekosistemi tal-foresti.

Kapitolu 6

Preokkupazzjonijiet sostanzjati

Artikolu 29

Preokkupazzjonijiet sostanzjati ta' persuni fiżiċi jew ġuridiċi

1. Il-persuni fiżiċi jew ġuridiċi għandhom ikunu intitolati li jissottomettu preokkupazzjonijiet sostanzjati lill-awtoritajiet kompetenti meta jqisu, abbażi ta' ċirkostanzi oġġettivi, li operatur jew negozjant wieħed jew aktar ikunu qegħdin jonqsu milli jikkonformaw mad-dispożizzjonijiet ta' dan ir-Regolament.

2. L-awtoritajiet kompetenti għandhom jivvalutaw b'diliġenza u imparzjalment il-preokkupazzjonijiet sostanzjati u jieħdu l-passi meħtieġa, inkluż verifiki u seduti ta' smigħ tal-operaturi u tan-negozjanti, bil-għan li jiġi identifikat ksur potenzjali tad-dispożizzjonijiet ta' dan ir-Regolament u, fejn xieraq, miżuri *interim* skont l-Artikolu 21 sabiex jiġu evitati l-introduzzjoni jew it-tqegħid fis-suq tal-Unjoni, u l-esportazzjoni minnu ta' komoditajiet u prodotti rilevanti li jkunu qegħdin jiġu investigati.

3. L-awtorità kompetenti għandha, kemm jista' jkun malajr u f'konformità mad-dispożizzjonijiet relevanti tad-dritt nazzjonali, tinforma lill-persuni fiżiċi jew ġuridiċi msemmija fil-paragrafu 1, li jkunu ssottomettew osservazzjonijiet lill-awtorità, dwar id-deċiżjoni tagħha jekk taċċettax jew tirrifjutax it-talba għal azzjoni u għandha tipprovdi r-raġunijiet għad-deċiżjoni tagħha.

Artikolu 30

Aċċess għall-ġustizzja

1. Kwalunkwe persuna fiżika jew ġuridika li jkollha interess suffiċjenti, inkluż dawk li jkunu ssottomettew preokkupazzjonijiet sostanzjati f'konformità mal-Artikolu 29, għandu jkollha aċċess għal qorti jew għal korp pubbliku indipendenti u imparzjali

ieħor kompetenti sabiex tirrieżamina l-legalità proċedurali u sostantiva tad-deċiżjonijiet, atti jew in-nuqqas ta' azzjoni tal-awtorità kompetenti skont dan ir-Regolament.

2. Dan ir-Regolament għandu jkun mingħajr preġudizzju għal kwalunkwe dispożizzjoni tad-dritt nazzjonali li tirrikjedi li l-proċeduri ta' rieżami amministrattiv jiġu eżawriti qabel ir-rikors għal proċedimenti ġudizzjarji.

Kapitolu 7

Sistema ta' informazzjoni

Artikolu 31

Sistema ta' Informazzjoni "Reġistru"

1. Il-Kummissjoni għandha tistabbilixxi u żżomm, sad-data stabbilita fl-Artikolu 36(2), sistema ta' informazzjoni ("Reġistru") li għandu jkun fiha d-dikjarazzjonijiet ta' diliġenza dovuta magħmula disponibbli skont l-Artikolu 4(2).

2. Is-sistema ta' informazzjoni għandha tipprovdi tal-anqas il-funzjonalitajiet li ġejjin:

(a) ir-reġistrazzjoni tal-operaturi u tan-negozjanti u tar-rappreżentanti awtorizzati tagħhom fl-UE; għall-operaturi li jqiegħdu komoditajiet u prodotti rilevanti taħt il-proċedura doganali "rilaxx għaċ-ċirkolazzjoni libera" jew "esportazzjoni", in-numru tar-Reġistrazzjoni u tal-Identifikazzjoni tal-Operaturi Ekonomiċi (EORI) stabbilit skont l-Artikolu 9 tar-Regolament (UE) Nru 952/2013, għandu jiġi inkluż fil-profil tar-reġistrazzjoni tagħhom;

(b) ir-reġistrazzjoni tad-dikjarazzjonijiet ta' diliġenza dovuta inkluż il-kunsinna lill-operatur jew lin-negozjant konċernat ta' numru ta' referenza għal kull dikjarazzjoni ta' diliġenza dovuta;

(c) ir-reġistrazzjoni tal-eżitu tal-kontrolli fuq id-dikjarazzjonijiet ta' diliġenza dovuta;

(d) l-interkonnessjoni mad-dwana permezz tas-Sistema ta' Single Window tal-UE għad-Dwana* [meta jiġi adottat ir-Regolament, tista' ssir referenza għalih direttament], f'konformità mal-Artikolu 26, inkluż sabiex ikunu permessi n-notifiki u t-talbiet skont l-Artikolu 24(5) sa (8);

(e) tippermetti t-tfassil ta' profili tar-riskju tal-operaturi, tan-negozjanti u tal-komoditajiet u tal-prodotti rilevanti bil-għan li jiġu identifikati kunsinni ta' riskju għoli skont l-analiżi tar-riskju fl-Artikolu 14(4);

(f) tippermetti l-assistenza u l-kooperazzjoni amministrattivi bejn l-awtoritajiet kompetenti u l-Kummissjoni sabiex jiskambjaw informazzjoni u *data*;

(g) tippermetti komunikazzjoni bejn l-awtoritajiet kompetenti u l-operaturi u n-negozjanti għall-finijiet tal-implimentazzjoni ta' dan ir-Regolament.

3. Il-Kummissjoni għandha, permezz ta' atti ta' implimentazzjoni, tistabbilixxi regoli għall-funzjonament tas-sistema ta' informazzjoni, inkluż regoli għall-protezzjoni ta' *data* personali u l-iskambju ta' *data* ma' sistemi oħrajn tal-IT. Dawk l-atti ta' implimentazzjoni għandhom jiġu adottati f'konformità mal-proċedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 33(2) ta' dan ir-Regolament.

4. Il-Kummissjoni għandha tipprovdi aċċess għal dik is-sistema ta' informazzjoni lill-awtoritajiet doganali, lill-awtoritajiet kompetenti, lill-operaturi u lin-negozjanti f'konformità mal-obbligi rispettivi tagħhom skont dan ir-Regolament.

5. F'konformità mal-Politika tal-UE dwar id-*Data* Miftuħa, u partikolarment id-Direttiva (UE) 2019/1024[36], il-Kummissjoni għandha tipprovdi aċċess għall-pubbliku usa' għas-settijiet tad-*data* anonimizzati kompluti tas-sistema tal-informazzjoni f'format miftuħ li jista' jinqara mill-magni u li jiżgura l-interoperabbiltà, l-użu mill-ġdid u l-aċċessibbiltà.

Kapitolu 8

Rieżami

Artikolu 32

Rieżami

1. Sa mhux aktar tard minn sentejn wara d-dħul fis-seħħ, il-Kummissjoni għandha twettaq l-ewwel rieżami ta' dan ir-Regolament, u għandha tippreżenta rapport lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill flimkien ma' proposta leġiżlattiva, jekk tkun xierqa. Ir-rapport għandu jiffoka partikolarment fuq evalwazzjoni tal-ħtieġa u l-fattibbiltà tal-estensjoni tal-kamp ta' applikazzjoni ta' dan ir-Regolament għal ekosistemi oħra, inkluż art b'ħażniet għoljin ta' karbonju u art b'valur għoli ta' bijodiversità bħal mergħat, torbieri u artijiet mistagħdra u komoditajiet ulterjuri.

2. Mhux aktar tard minn ħames snin wara d-dħul fis-seħħ u mill-anqas kull ħames snin wara dan, il-Kummissjoni għandha twettaq rieżami ġenerali ta' dan ir-Regolament, u għandha tippreżenta rapport lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill akkumpanjat, jekk xieraq, minn proposta leġiżlattiva. L-ewwel wieħed mir-rapporti għandu jinkludi partikolarment, abbażi ta' studji speċifiċi, evalwazzjoni ta':

(a) il-ħtieġa ta' għodod addizzjonali għall-faċilitazzjoni tal-kummerċ u l-fattibbiltà tagħhom sabiex jappoġġaw l-ilħuq tal-objettivi tar-Regolament inkluż permezz tar-rikonoxximent ta' skemi ta' ċertifikazzjoni;

[36] Id-Direttiva (UE) 2019/1024 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-20 ta' Ġunju 2019 dwar id-*data* miftuħa u l-użu mill-ġdid tal-informazzjoni tas-settur pubbliku (ĠU L 172, 26.6.2019, p. 56–83).

(b) l-impatt tar-Regolament fuq il-bdiewa, partikolarment fuq il-bdiewa b'azjenda agrikola żgħira, il-popli indiġeni u l-komunitajiet lokali u l-ħtieġa possibbli ta' appoġġ addizzjonali għat-tranżizzjoni lejn ktajjen tal-provvista sostenibbli.

3. Mingħajr preġudizzju għar-rieżami ġenerali skont il-paragrafu 1, l-ewwel rieżami tal-Anness I għandu jitwettaq mill-Kummissjoni mhux aktar tard minn sentejn wara d-dħul fis-seħħ ta' dan ir-Regolament, u minn hemm 'il quddiem f'intervalli regolari sabiex jiġi valutat jekk huwiex xieraq li jiġu emendati jew estiżi l-prodotti rilevanti elenkati fl-Anness I sabiex jiġi żgurat li l-prodotti kollha li fihom, ikunu ġew mitmugħa b'komoditajiet rilevanti jew ikunu saru bl-użu tagħhom jiġu inklużi f'dik il-lista, sakemm id-domanda għal dawk il-prodotti ma jkollhiex effett negliġibbli fuq id-deforestazzjoni. Ir-rieżamijiet għandhom ikunu bbażati fuq valutazzjoni tal-effett tal-komoditajiet u tal-prodotti rilevanti fuq id-deforestazzjoni u d-degradazzjoni tal-foresti, u jqisu l-bidliet fil-konsum, kif indikat minn evidenza xjentifika.

4. Wara rieżami kif stabbilit fil-paragrafu 3, il-Kummissjoni tista' tadotta atti delegati f'konformità mal-Artikolu 33 sabiex temenda l-Anness I sabiex tinkludi prodotti rilevanti li fihom jew li jkunu saru bl-użu ta' komoditajiet rilevanti.

Kapitolu 9

Dispożizzjonijiet finali

Artikolu 33

Eżerċizzju tad-delega

1. Is-setgħa ta' adozzjoni ta' atti delegati hija mogħtija lill-Kummissjoni suġġett għall-kundizzjonijiet stabbiliti f'dan l-Artikolu.

2. Is-setgħa ta' adozzjoni ta' atti delegati msemmija fl-Artikoli 9(3), 10(8) u 32(4) għandha tingħata lill-Kummissjoni għal perjodu ta' ħames snin minn JJ/XX/SS. Il-Kummissjoni għandha tfassal rapport fir-rigward tad-delega tas-setgħa mhux aktar tard minn sitt xhur qabel tmiem il-perjodu ta' ħames snin. Id-delega tas-setgħa għandha tiġi estiża awtomatikament għal perjodi ta' żmien identiċi, ħlief jekk il-Parlament Ewropew jew il-Kunsill joġġezzjonaw għal tali estensjoni mhux iktar tard minn tliet xhur qabel it-tmiem ta' kull perjodu.

3. Id-delega ta' setgħa msemmija fl-Artikoli 9(3), 10(8) u 32(4) tista' tiġi rrevokata fi kwalunkwe mument mill-Parlament Ewropew jew mill-Kunsill. Deċiżjoni li tirrevoka għandha ttemm id-delega tas-setgħa speċifikata f'dik id-deċiżjoni. Din għandha ssir effettiva l-għada tal-pubblikazzjoni tad-deċiżjoni f'*Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea* jew f'data aktar tard speċifikata fih. Ma għandhiex taffettwa l-validità ta' kwalunkwe att delegat li jkun diġà fis-seħħ.

4. Qabel ma tadotta att delegat, il-Kummissjoni għandha tikkonsulta esperti nnominati minn kull Stat Membru skont il-prinċipji stipulati fil-Ftehim Interistituzzjonali dwar it-Tfassil Aħjar tal-Liġijiet tat-13 ta' April 2016.

5. Hekk kif tadotta att delegat, il-Kummissjoni għandha tinnotifikah simultanjament lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill.

6. Att delegat adottat skont l-Artikoli 9(3), 10(8) u 32(4) għandu jidħol fis-seħħ biss jekk ma tiġix espressa oġġezzjoni mill-Parlament Ewropew jew mill-Kunsill fi żmien [xahrejn] min-notifika ta' dak l-att lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill jew jekk, qabel ma jiskadi dak il-perjodu, il-Parlament Ewropew u l-Kunsill ikunu t-tnejn infurmaw lill-Kummissjoni li mhumiex sejrin joġġezzjonaw. Dak il-perjodu għandu jiġi estiż b'[xahrejn] fuq inizjattiva tal-Parlament Ewropew jew tal-Kunsill.

Artikolu 34

Proċedura ta' kumitat

1. Il-Kummissjoni għandha tkun megħjuna minn kumitat. Dak il-kumitat għandu jkun kumitat skont it-tifsira tar-Regolament (UE) Nru 182/2011[37].

2. Fejn issir referenza għal dan il-paragrafu, għandu japplika l-Artikolu 5 tar-Regolament (UE) Nru 182/2011, wara li jkunu kkunsidrati d-dispożizzjonijiet tal-Artikolu 11 tiegħu.

Artikolu 35

Tħassir

Ir-Regolament (UE) Nru 995/2010 jitħassar b'effett mid-data tal-applikazzjoni ta' dan ir-Regolament stabbilita fl-Artikolu 36(2).

Artikolu 36

Dħul fis-seħħ u data tal-applikazzjoni

1. Dan ir-Regolament għandu jidħol fis-seħħ fl-għoxrin jum wara dak tal-pubblikazzjoni tiegħu f'*Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea*.

2. L-Artikoli 3 sa 12, 14 sa 22, 24, 29 u 30 għandhom japplikaw 12-il xahar mid-dħul fis-seħħ ta' dan ir-Regolament.

3. L-Artikoli msemmija fil-paragrafu 2 għandhom japplikaw 24 xahar mid-dħul fis-seħħ ta' dan ir-Regolament għall-operaturi li huma mikrointrapriżi[38] stabbiliti sal-31 ta' Diċembru 2020, ħlief għall-prodotti koperti fl-Anness tar-Regolament (UE) Nru 995/2010.

---

[37] Ir-Regolament (UE) Nru 182/2011 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-16 ta' Frar 2011 li jistabbilixxi r-regoli u l-prinċipji ġenerali dwar il-modalitajiet ta' kontroll mill-Istati Membri tal-eżerċizzju mill-Kummissjoni tas-setgħat ta' implimentazzjoni.

[38] Kif definiti fl-Artikolu 3(1) tad-Direttiva 2013/34/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-26 ta' Ġunju 2013 dwar id-dikjarazzjonijiet finanzjarji annwali, id-dikjarazzjonijiet finanzjarji kkonsolidati u r-rapporti relatati ta' ċerti tipi ta' intrapriżi, u li temenda d-Direttiva 2006/43/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill u li tħassar id-Direttivi tal-Kunsill 78/660/KEE u 83/349/KEE.

Magħmul fi Brussell,

Għall-Parlament Ewropew	*Għall-Kunsill*
Il-President	*Il-President*

DIKJARAZZJONI FINANZJARJA LEĠIŻLATTIVA

1. QAFAS TAL-PROPOSTA/TAL-INIZJATTIVA

1.1. Titolu tal-proposta/tal-inizjattiva

1.2. Qasam/Oqsma ta' politika konċernat(i)

1.3. Il-proposta/L-inizjattiva hija relatata ma':

1.4. Objettiv(i)

1.4.1. Objettiv(i) ġenerali

1.4.2. Objettiv(i) speċifiku/speċifiċi

1.4.3. Riżultat(i) u impatt mistennija

1.4.4. Indikaturi tal-prestazzjoni

1.5. Raġunijiet għall-proposta/għall-inizjattiva

1.5.1. Rekwiżit(i) li jrid(u) jiġi/u ssodisfat(i) fuq terminu qasir jew twil inkluż kronoloġija dettaljata għat-tnedija tal-implimentazzjoni tal-inizjattiva

1.5.2. Valur miżjud tal-involviment tal-Unjoni (dan jista' jirriżulta minn fatturi differenti, eż. il-gwadanji mill-koordinazzjoni, iċ-ċertezza legali, effettività akbar jew il-komplementarjetajiet). Għall-finijiet ta' dan il-punt, il-"valur miżjud tal-involviment tal-Unjoni" huwa l-valur li jirriżulta mill-intervent tal-Unjoni li jkun addizzjonali għall-valur illi kieku kien jinħoloq mill-Istati Membri waħedhom.

1.5.3. Tagħlimiet meħuda minn esperjenzi simili fl-imgħoddi

1.5.4. Kompatibbiltà mal-Qafas Finanzjarju Pluriennali u sinerġiji possibbli ma' strumenti xierqa oħra

1.5.5. Valutazzjoni tal-alternattivi differenti ta' finanzjament disponibbli, inkluż l-ambitu għar-riallokazzjoni

1.6. Durata u impatt finanzjarju tal-proposta/tal-inizjattiva

1.7. Mod(i) ta' ġestjoni ppjanat/i

2. MIŻURI TA' ĠESTJONI

2.1. Regoli ta' monitoraġġ u ta' rapportar

2.2. Sistema/i ta' ġestjoni u ta' kontroll

2.2.1. Ġustifikazzjoni tal-mod(i) ta' ġestjoni, tal-mekkaniżmu/i għall-implimentazzjoni tal-finanzjament, tal-modalitajiet ta' pagament u tal-istrateġija ta' kontroll proposta

2.2.2. Informazzjoni dwar ir-riskji identifikati u s-sistema/i ta' kontroll intern stabbilita/i għall-mitigazzjoni tagħhom

2.2.3. Stima u ġustifikazzjoni tal-kosteffettività tal-kontrolli (proporzjon tal-"kostijiet tal-kontroll ÷ il-valur tal-fondi relatati ġestiti"), u valutazzjoni tal-livelli mistennija tar-riskju ta' żball (mal-ħlas u fl-għeluq)

2.3. Miżuri għall-prevenzjoni ta' frodi u ta' irregolaritajiet

3. IMPATT FINANZJARJU STMAT TAL-PROPOSTA/TAL-INIZJATTIVA

3.1. Intestatura/i tal-qafas finanzjarju pluriennali u l-linja/i baġitarja/i tan-nefqa affettwata/i

3.2. Impatt finanzjarju stmat tal-proposta fuq l-approprjazzjonijiet

3.2.1. Sommarju tal-impatt stmat fuq l-approprjazzjonijiet operazzjonali

3.2.2. Output stmat iffinanzjat bl-approprjazzjonijiet operazzjonali

3.2.3. Sommarju tal-impatt stmat fuq l-approprjazzjonijiet amministrattivi

3.2.4. Kompatibbiltà mal-qafas finanzjarju pluriennali attwali

3.2.5. Kontribuzzjonijiet ta' partijiet terzi

3.3. Impatt stmat fuq id-dħul

DIKJARAZZJONI FINANZJARJA LEĠIŻLATTIVA

1. QAFAS TAL-PROPOSTA/TAL-INIZJATTIVA

1.1. Titolu tal-proposta/tal-inizjattiva

Proposta għal Regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar ċerti komoditajiet u prodotti rilevanti assoċjati mad-deforestazzjoni u d-degradazzjoni tal-foresti

1.2. Qasam/Oqsma ta' politika konċernat(i)

09 - Ambjent u Azzjoni Klimatika

1.3. Il-proposta/L-inizjattiva hija relatata ma':

☑ **azzjoni ġdida**

☐ **azzjoni ġdida b'segwitu għal proġett pilota/azzjoni preparatorja**[1]

☐ **l-estensjoni ta' azzjoni eżistenti**

☑ **fużjoni jew ridirezzjonar ta' azzjoni waħda jew aktar lejn azzjoni oħra/ġdida**

1.4. Objettiv(i)

1.4.1. Objettiv(i) ġenerali

L-objettiv ġenerali huwa li jitnaqqsu d-deforestazzjoni u d-degradazzjoni tal-foresti li huma provokati mill-konsum u l-produzzjoni tal-UE. Dan, min-naħa tiegħu, huwa mistenni li jnaqqas l-emissjonijiet tal-gassijiet serra u t-telfien tal-bijodiversità xprunati mill-UE.

1.4.2. Objettiv(i) speċifiku/speċifiċi

<u>Objettiv speċifiku Nru</u>

It-tnaqqis tad-deforestazzjoni u tad-degradazzjoni tal-foresti li huma provokati mill-konsum u mill-produzzjoni tal-UE:

- Jiġi minimizzat il-konsum ta' prodotti li ġejjin minn ktajjen tal-provvista assoċjati mad-deforestazzjoni jew mad-degradazzjoni tal-foresti.
- Iż-żieda fid-domanda tal-UE għal komoditajiet u prodotti legali u dawk mingħajr deforestazzjoni u fil-kummerċ tagħhom.

[1] Kif imsemmi fl-Artikolu 58(2)(a) jew (b) tar-Regolament Finanzjarju.

1.4.3. Riżultat(i) u impatt mistennija

Speċifika l-effetti li l-proposta/l-inizjattiva jenħtieġ li jkollha fuq il-benefiċjarji/il-gruppi fil-mira.

Ir-regolament propost se jipprevjeni d-deforestazzjoni xprunata mill-konsum u mill-produzzjoni tal-UE tas-sitt komoditajiet inklużi fil-kamp ta' applikazzjoni, b'benefiċċji mbassra ferm ogħla minn 71 920 ettaru ta' foresti anqas affettwati mid-deforestazzjoni u mid-degradazzjoni tal-foresti xprunati mill-UE kull sena sal-2030. Dan ikun ifisser ukoll tnaqqis ta' mill-anqas 31,9 miljun tunnellata metrika ta' emissjonijiet tal-karbonju fl-atmosfera kull sena minħabba l-konsum u l-produzzjoni tal-UE tal-komoditajiet rilevanti, li jistgħu jirriżultaw f'iffrankar ekonomiku ta' mill-anqas EUR 3,2 biljun fis-sena. Barra minn hekk, ir-regolament huwa mistenni li jikkontribwixxi deċiżament għall-protezzjoni tal-bijodiversità, għall-ħolqien ta' kundizzjonijiet ekwi għall-kumpaniji li joperaw fis-suq tal-UE, kif ukoll għall-ilħuq tal-objettivi speċifiċi tar-regolament: Il-minimizzazzjoni tal-konsum ta' prodotti li ġejjin minn ktajjen tal-provvista assoċjati mad-deforestazzjoni jew mad-degradazzjoni tal-foresti u ż-żieda fid-domanda tal-UE għal komoditajiet u prodotti legali u "mingħajr deforestazzjoni" u fil-kummerċ tagħhom.

1.4.4. Indikaturi tal-prestazzjoni

Speċifika l-indikaturi għall-monitoraġġ tal-progress u tal-kisbiet.

1. Mill-anqas 71 920 ettaru ta' foresta anqas fis-sena se jbatu minn deforestazzjoni jew degradazzjoni tal-foresti minħabba l-konsum jew il-produzzjoni tal-UE tal-komoditajiet fil-kamp ta' applikazzjoni.

2. Mill-anqas 31,9 miljun tunnellata metrika ta' karbonju fis-sena mhux se jiġu emessi fl-atmosfera minħabba l-konsum u l-produzzjoni tal-UE tal-komoditajiet fil-kamp ta' applikazzjoni.

3. Anqas speċijiet ta' annimali u pjanti se jiġu mhedda mill-estinzjoni permezz tad-deforestazzjoni u d-degradazzjoni tal-foresti xprunati mill-UE.

4. L-operaturi u n-negozjanti li jittrattaw il-komoditajiet rilevanti fl-UE se jkollhom qafas legali ċar u prevedibbli tal-UE li jagħti l-istess kundizzjonijiet fir-rigward tal-obbligi għall-prevenzjoni tad-deforestazzjoni u d-degradazzjoni tal-foresti.

5. Il-kwantità ta' prodotti mibjugħa fl-UE li ġejjin minn ktajjen tal-provvista assoċjati mad-deforestazzjoni jew mad-degradazzjoni tal-foresti se titnaqqas.

6. Il-konsum u l-produzzjoni tal-UE ta' komoditajiet u ta' prodotti "mingħajr deforestazzjoni" se jikbru.

1.5. Raġunijiet għall-proposta/għall-inizjattiva

1.5.1. Rekwiżit(i) li jrid(u) jiġi/u ssodisfat(i) fuq terminu qasir jew twil inkluż kronoloġija dettaljata għat-tnedija tal-implimentazzjoni tal-inizjattiva

Ir-regolament propost se jkun applikabbli direttament mill-jum tad-dħul fis-seħħ tiegħu. Se tintuża serje ta' atti ta' implimentazzjoni/delegati, kif ukoll kompiti

amministrattivi, f'perjodu ta' żmien ta' ħames snin mid-data stabbilita fl-Artikolu 36(1).

Lista dettaljata ta' dawn l-azzjonijiet previsti hija pprovduta hawn taħt:

1. Qabel id-data stabbilita fl-Artikolu 36(2):

a) Offerta pubblika (jew arranġament amministrattiv) għal kuntratt sabiex tiġi żviluppata s-sistema ta' valutazzjoni komparattiva tal-pajjiż skont il-kriterji speċifikati fir-regolament.

b) Offerta pubblika għal valutazzjoni tal-impatt dwar il-kopertura ta' aktar komoditajiet u prodotti kif ukoll ekosistemi vulnerabbli oħra.

c) Offerta pubblika għal kuntratt sabiex tiġi appoġġata l-Kummissjoni fil-kompiti mogħtija fir-regolament.

d) Kuntratt jew arranġament amministrattiv għall-iżvilupp tas-sistema ta' informazzjoni għall-ħżin u l-iskambju ta' *data* dwar l-operaturi u l-awtodikjarazzjonijiet.

2. Fl-ewwel ħames snin wara d-data stabbilita fl-Artikolu 36(1):

a) Il-Kummissjoni tadotta listi ta' pajjiżi b'riskju baxx u għoli u partijiet minnhom permezz ta' att delegat/ta' implimentazzjoni.

b) Il-Kummissjoni tadotta kamp ta' applikazzjoni adattat tal-prodott permezz ta' att delegat/ta' implimentazzjoni.

d) Offerta pubblika għal kuntratt sabiex tiġi appoġġata l-ewwel evalwazzjoni tar-regolament.

e) Il-Kummissjoni twettaq u tapprova l-ewwel evalwazzjoni tar-regolament, akkumpanjata kif xieraq minn proposta leġiżlattiva li tipproponi emendi possibbli.

1.5.2. *Valur miżjud tal-involviment tal-Unjoni (dan jista' jirriżulta minn fatturi differenti, eż. il-gwadanji mill-koordinazzjoni, iċ-ċertezza legali, effettività akbar jew il-komplementarjetajiet). Għall-finijiet ta' dan il-punt, il-"valur miżjud tal-involviment tal-Unjoni" huwa l-valur li jirriżulta mill-intervent tal-Unjoni li jkun addizzjonali għall-valur illi kieku kien jinħoloq mill-Istati Membri waħedhom.*

Raġunijiet għall-azzjoni fil-livell Ewropew (*ex ante*)

L-ixprunaturi tad-deforestazzjoni u tad-degradazzjoni tal-foresti huma marbuta mal-kummerċ tal-UE u dak internazzjonali. L-azzjoni fil-livell tal-UE hija essenzjali sabiex tippermetti li l-kwistjonijiet tal-kummerċ internazzjonali jiġu indirizzati b'mod koordinat u armonizzat, u sabiex jiġu żgurati kundizzjonijiet ekwi għall-kumpaniji, f'termini ta' rekwiżiti li għandhom jiġu ssodisfati qabel ma l-prodotti jiġu introdotti jew jitqiegħdu fis-suq tal-Unjoni jew jiġu esportati minnu. L-azzjoni fil-livell tal-UE tibbenefika wkoll minn esperjenza preċedenti tal-UE fit-trattament ta'

ktajjen ta' provvista kumplessi (eż. li jirriżultaw mil-leġiżlazzjoni relatata mal-qtugħ illegali tas-siġar għall-injam.)

Azzjoni biss fil-livell tal-UE tiggarantixxi li jintlaħqu effettivament l-għanijiet tal-intervent, jiġifieri, it-tnaqqis tad-deforestazzjoni xprunata mill-UE u għalhekk l-emissjonijiet tal-gassijiet serra u t-telfien tal-bijodiversità provokati mill-konsum u l-produzzjoni tal-UE, kif ukoll it-tnaqqis tal-konsum ta' komoditajiet u prodotti assoċjati mad-deforestazzjoni.

Valur miżjud tal-Unjoni li mistenni jkun iġġenerat (*ex post*)

L-intervent tal-UE se jiżgura rekwiżiti armonizzati għall-prodotti u l-komoditajiet fil-kamp ta' applikazzjoni tar-Regolament li qegħdin jiġu introdotti fis-suq tal-UE, irrispettivament minn jekk humiex prodotti fl-UE jew barra minnha. Dan se jiżgura kundizzjonijiet ekwi ġusti għall-kumpaniji li joperaw fl-UE, li se jkunu soġġetti għall-istess obbligi, irrispettivament mill-pajjiż tal-UE li fih ikunu bbażati. L-intervent se jnaqqas konsiderevolment id-deforestazzjoni mmexxija mill-UE (ara r-riżultati mistennija hawn fuq), l-emissjonijiet tal-gassijiet serra u t-telfien tal-bijodiversità.

Il-proposta għandha tikkontribwixxi wkoll sabiex jitnaqqas il-konsum ta' prodotti li ġejjin minn ktajjen tal-provvista assoċjati mad-deforestazzjoni jew mad-degradazzjoni tal-foresti; u ż-żieda fid-domanda tal-UE għal komoditajiet u prodotti legali u "mingħajr deforestazzjoni" u l-kummerċ tagħhom.

1.5.3. Tagħlimiet meħuda minn esperjenzi simili fl-imgħoddi

L-evalwazzjoni tal-EUTR u tar-Regolament FLEGT, li tiffoka fuq il-legalità tal-injam introdott fis-suq tal-UE, tindika l-ħtieġa li jiġi mmodernizzat il-qafas leġiżlattiv. Bħalissa ma hemm l-ebda regola tal-UE fis-seħħ li għandha l-għan li tnaqqas l-impatt tal-konsum tal-UE fuq id-deforestazzjoni u d-degradazzjoni tal-foresti. Il-proposta tibni fuq it-tagħlimiet meħuda mill-Kontroll tal-Idoneità fir-rigward tat-titjib tas-sistema ta' diliġenza dovuta proposta (meta mqabbla ma' dik tal-EUTR) u n-nuqqas ta' effettività ta' trattati kummerċjali bilaterali speċifiċi (il-Ftehimiet ta' Sħubija Volontarja FLEGT tas-settur tal-injam) sabiex tiġi indirizzata d-deforestazzjoni xprunata mill-UE.

1.5.4. Kompatibbiltà mal-Qafas Finanzjarju Pluriennali u sinerġiji possibbli ma' strumenti xierqa oħra

L-Unjoni Ewropea approvat pjan ta' rkupru kbir ibbażat fuq baġit fit-tul imsaħħaħ għall-Qafas Finanzjarju Pluriennali li jmiss u strument ġdid għall-irkupru, in-Next Generation EU.

L-inizjattiva taqa' taħt il-kappa tal-Patt Ekoloġiku Ewropew, li jiggwida l-istrateġija ta' rkupru tal-UE. Din għandha l-għan li tagħmel l-UE newtrali għall-klima sal-2050 u li tnaqqas it-telfien tal-bijodiversità. Din tinkludi l-objettiv tal-promozzjoni ta' prodotti u ktajjen tal-valur li ma jinvolvux id-deforestazzjoni u d-degradazzjoni tal-foresti. Din tirrakkomanda wkoll li jkun hemm ktajjen tal-provvista tal-ikel aktar sostenibbli u li l-UE tistabbilixxi standards ġodda għat-tkabbir sostenibbli u tuża l-piż ekonomiku tagħha sabiex tfassal standards internazzjonali li huma konformi mal-

ambizzjonijiet ambjentali u klimatiċi tal-UE. L-inizjattiva hija wkoll parti mill-prijoritajiet stabbiliti fl-Istrateġija għall-Bijodiversità għall-2030 u fl-Istrateġija mill-Għalqa sal-Platt.

L-inizjattiva taqa' taħt l-Intestatura 3 (Riżorsi Naturali u Ambjent), it-Titolu 9 (Ambjent u Azzjoni Klimatika) tal-Qafas Finanzjarju Pluriennali. Kif spjegat hawn taħt, l-implimentazzjoni ta' din il-biċċa leġiżlazzjoni se teħtieġ riżorsi umani addizzjonali u wkoll xi nefqa ta' appoġġ. In-nefqa ta' appoġġ se tkun koperta mill-programm tal-UE għall-ambjent u l-azzjoni klimatika (LIFE) mill-2021 sal-2027.

1.5.5. Valutazzjoni tal-alternattivi differenti ta' finanzjament disponibbli, inkluż l-ambitu għar-riallokazzjoni

L-implimentazzjoni tar-Regolament se tirriżulta f'numru kbir u divers ta' setturi ekonomiċi li jaqgħu taħt il-kamp ta' applikazzjoni tar-Regolament, li se jeħtieġu riżorsi umani addizzjonali, riżorsi ta' akkwist għall-kuntratturi esterni u arranġamenti amministrattivi bejn is-servizzi tal-Kummissjoni.

Se jkunu meħtieġa ħames FTEs addizzjonali fi ħdan id-DĠ ENV sabiex jiġi implimentat ir-Regolament, inkluż il-kooperazzjoni internazzjonali. Huma meħtieġa żewġ FTEs addizzjonali fi ħdan id-DĠ INTPA li jiffokaw fuq il-kooperazzjoni u l-iżvilupp kif ukoll FTE addizzjonali wieħed għal TAXUD sabiex jiġi implimentat ir-Regolament, partikolarment l-obbligi relatati mad-dwana.

Il-ħtiġijiet huma bbażati fuq kalkoli tar-riżorsi assenjati lill-għodod leġiżlattivi mmirati lejn il-ġlieda kontra l-qtugħ illegali tas-siġar għall-injam (l-EUTR u r-Regolament FLEGT), li l-ewwel wieħed se jiġi sostitwit bl-inizjattiva proposta. Il-persunal attwali disponibbli fid-DĠ ENV huwa ta' 3,25 AD + 1 AST + 1 SND Bla ħlas + 0,5 FTE ta' aġent kuntrattwali. Dan ikopri: a) L-implimentazzjoni, il-monitoraġġ u r-rieżami ta' żewġ regolamenti tal-UE (l-EUTR u r-Regolament FLEGT); b) in-negozjar u l-implimentazzjoni ta' Ftehimiet ta' Sħubija Volontarja ma' ħames pajjiżi (l-Indoneżja, il-Vjetnam, il-Laos, it-Tajlandja u l-Malasja) u l-kooperazzjoni ma' pajjiżi produtturi u konsumaturi oħrajn, inkluż struttura ta' kooperazzjoni permanenti maċ-Ċina; c) ir-rappreżentanza tal-UE f'fora multilaterali: Il-FAO, il-Forum tan-Nazzjonijiet Uniti dwar il-Foresti (UNFF) u l-Organizzazzjoni Internazzjonali tal-Injam Tropikali (ITTO); d) l-implimentazzjoni tal-azzjonijiet addizzjonali previsti fil-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni dwar "It-Tisħiħ tal-Azzjoni tal-UE għall-Protezzjoni u għar-Restawr tal-Foresti tad-Dinja[2]."

Il-proposta l-ġdida mhux biss se tintegra l-leġiżlazzjoni eżistenti tal-UE, iżda wkoll se tespandi konsiderevolment il-kamp ta' applikazzjoni tal-azzjonijiet u l-kumplessità tal-implimentazzjoni, li jinvolvi l-ħtieġa ta' riżorsi ġodda. Il-proposta l-ġdida se tinvolvi l-espansjoni tal-kamp ta' applikazzjoni minn komodità (injam) għal sitta (iż-żieda taċ-ċanga, taż-żejt tal-palm, tas-sojja, tal-kawkaw u tal-kafè) u l-prodotti derivati minnhom, u se tespandi l-kopertura tagħha sabiex tmur lil hinn mil-legalità u tinkludi s-sostenibbiltà. Dan, min-naħa tiegħu, huwa mistenni li jżid il-valur tas-setturi ekonomiċi konċernati kif ukoll in-numru ta' partijiet konċernati u

2 https://eur-lex.europa.eu/legal-content/MT/TXT/?qid=1565272554103&uri=CELEX:52019DC0352

pajjiżi terzi affettwati direttament u b'mod qawwi mir-Regolament. Se jkun hemm aktar laqgħat tal-Grupp ta' Esperti (minn ħamsa sa sitta) u aktar membri tal-grupp (minn Stati Membri biss sabiex jinkludu partijiet konċernati u pajjiżi terzi.) Se jkun hemm sistema ġdida ta' informazzjoni (ara hawn taħt), minbarra dik iddedikata għar-Regolament FLEGT. Is-sistema ta' valutazzjoni komparattiva tal-pajjiżi (ara hawn taħt) hija mistennija li tinvolvi kooperazzjoni aktar mill-qrib ma' għexieren ta' pajjiżi. Il-viżibbiltà u s-sensittività politiċi tar-Regolament se jiżdiedu meta mqabbla mas-sitwazzjoni preċedenti li tkopri biss l-injam, peress li se taffettwa setturi li huma essenzjali għall-ekonomiji ta' pajjiżi partikolari (eż. il-kawkaw fil-Kosta tal-Avorju u fil-Ghana; iż-żejt tal-palm fl-Indoneżja u fil-Malasja; is-sojja u l-bhejjem tal-ifrat fil-Brażil u fl-Arġentina) li jeħtieġu impenn bilaterali intensifikat inkluż fil-livell ta' esperti. Id-dmirijiet ta' rappreżentanza tad-DĠ ENV f'fora internazzjonali se jiżdiedu wkoll. Id-dmirijiet ta' rapportar tal-Istati Membri se jiżdiedu f'konformità mal-kamp ta' applikazzjoni akbar tal-komoditajiet u mal-valur tas-setturi ekonomiċi involuti. It-tranżizzjoni għar-Regolament il-ġdid, ir-revoka tal-EUTR u l-adattament tar-Regolament FLEGT se jinvolvu kompiti addizzjonali matul l-ewwel ħames snin tal-operat.

Dawn l-attivitajiet u l-kompiti l-ġodda kollha se jżidu sostanzjalment l-ammont ta' xogħol tad-DĠ ENV. Il-piż politiku u ekonomiku ogħla tar-Regolament il-ġdid se jirrikjedi aktar tħejjija u ħidma aktar analitika sabiex jiġu ġestiti aktar interazzjonijiet — kemm fil-livell politiku kif ukoll f'dak ta' ħidma — ma' dipartimenti oħrajn tal-Kummissjoni, mal-Kunsill u mal-Parlament Ewropew, mal-partijiet konċernati, ma' pajjiżi terzi u ma' organizzazzjonijiet internazzjonali. Il-kompiti ta' rapportar addizzjonali mwettqa mid-DĠ ENV u l-għodod miżjuda (is-sistema ta' informazzjoni u s-sistema ta' valutazzjoni komparattiva) ġestiti mid-DĠ ENV se jeħtieġu sorveljanza addizzjonali mid-DĠ ENV. Is-simplifikazzjoni u t-titjib tal-implimentazzjoni meta mqabbla mal-EUTR u r-Regolament FLEGT — li, kif rifless fil-Kontroll tal-Idoneità, kellhom numru ta' nuqqasijiet —, filwaqt li jitqies ukoll il-kamp ta' applikazzjoni akbar, se jitolbu aktar riżorsi mid-DĠ ENV iddedikati għall-monitoraġġ tal-implimentazzjoni fl-Istati Membri.

Dawn il-kompiti kollha jeħtieġu kapaċità għolja ta' ġudizzju politiku, għarfien politiku, ħiliet analitiċi, indipendenza u reżiljenza li jistgħu jingħataw biss minn uffiċjali tal-AD. Il-ktajjen tal-provvista kumplessi tal-komoditajiet involuti, u d-differenzi ġeografiċi madwar id-dinja, jagħmluha rakkomandabbli li l-mira tkun għal ċertu grad ta' speċjalizzazzjoni fi ħdan it-tim tad-DĠ ENV inkarigat mill-implimentazzjoni. Dan jista' jsir skont il-komodità, skont ir-reġjun jew skont il-kompitu, iżda se jkun jirrikjedi r-riżorsi addizzjonali tal-persunal kif stabbilit hawn fuq. L-esternalizzazzjoni se tintuża kemm jista' jkun (ara hawn taħt), iżda din tirrikjedi wkoll sorveljanza. Barra minn hekk, hemm kompiti ewlenin li jinvolvu livell għoli ta' sensittività politika u jeħtieġ li jitwettqu mill-Kummissjoni.

Il-ħtiġijiet tar-riżorsi se jiżdiedu għad-DĠ ENV, għad-DĠ INTPA u għad-DĠ TAXUD. Id-DĠ ENV se jkollu jaħdem fuq l-eżerċizzju kumpless tal-valutazzjoni komparattiva tal-pajjiżi (kemm teknikament kif ukoll diplomatikament), filwaqt li fl-istess ħin ikompli l-implimentazzjoni ta' obbligi legali preċedenti f'dan il-kuntest il-ġdid, inkluż il-kooperazzjoni internazzjonali (ħidma kostanti ma' pajjiżi sħab, kemm ma' dawk konsumaturi kif ukoll ma' dawk produtturi, kruċjali sabiex tiġi evitata r-rilokazzjoni). Id-DĠ INTPA se jiffoka partikolarment fuq programmi ġodda ta' kooperazzjoni taħt il-qafas ta' Sħubijiet dwar il-Foresti, li se jkunu mmirati, fost

għanijiet oħra, sabiex jgħinu lill-pajjiżi produtturi jikkonformaw mar-Regolament. Is-Sħubijiet dwar il-Foresti se jiġu offruti lill-pajjiżi rilevanti kollha, inkluż dawk attwalment involuti f'negozjati jew implimentazzjoni ta' Ftehimiet ta' Sħubija Volontarja. Id-DĠ TAXUD se jaħdem fuq l-implimentazzjoni tal-politika ġenerali tar-Regolament kif ukoll fuq il-ħidma preparatorja u l-abbozzar ta' leġiżlazzjoni sekondarja fir-rigward tal-komoditajiet u l-prodotti rilevanti li jidħlu jew joħorġu mis-suq tal-Unjoni. Dawn l-attivitajiet se jirrikjedu r-riżorsi umani addizzjonali għad-DĠ ENV, għad-DĠ INTPA u għad-DĠ TAXUD.

Qabel id-dħul fis-seħħ u fl-ewwel ħames snin tal-operat, se jkun hemm ukoll il-ħtieġa ta' baġit għall-akkwist għall-kuntratturi esterni li se jkunu qegħdin jappoġġaw l-ewwel rieżami tal-kamp ta' applikazzjoni tal-prodott, l-ewwel evalwazzjoni tar-regolament u l-implimentazzjoni ġenerali tar-regolament. Il-baġit stmat għal dawn it-tliet kuntratti matul l-ewwel ħames snin huwa ta' EUR 3 050 000. Din l-istima hija bbażata fuq kuntratti ta' akkwist preċedenti bl-istess karatteristiċi.

Hemm ukoll il-ħtieġa li jiġi żviluppat ir-reġistru tad-diliġenza dovuta, databażi li tgħaqqad l-awtoritajiet doganali tal-Istati Membri, awtoritajiet kompetenti oħrajn tal-Istati Membri u tal-Kummissjoni, u li tinħażen u tiġi ffaċilitata l-informazzjoni pprovduta mill-operaturi (essenzjalment ir-reġistrazzjoni tagħhom u l-awtodikjarazzjonijiet tagħhom). Dan jista' jsir jew permezz ta' kuntrattur estern jew permezz ta' arranġament amministrattiv mas-servizzi tal-Kummissjoni. Id-DĠ ENV iffaċilita stima baġitarja ta' EUR 1,5 miljun għal ħames snin sabiex joħloq u jżomm databażi bil-funzjonalitajiet meħtieġa. Barra minn hekk, TAXUD ippreżenta baġit ta' 950 000 matul l-ewwel ħames snin ta' operat għall-ħidma tal-IT meħtieġa sabiex is-sistemi doganali jiġu adattati għall-bidliet meħtieġa mir-Regolament. L-iżvilupp tal-IT u l-għażliet ta' akkwist relatati se jkunu soġġetti għal approvazzjoni minn qabel mill-Bord tat-Teknoloġija tal-Informazzjoni u taċ-Ċibersigurtà tal-Kummissjoni Ewropea.

Fir-rigward tal-ħolqien u l-operat tal-valutazzjoni komparattiva tal-pajjiżi, dan jista' jsir permezz ta' arranġament amministrattiv jew kuntratt estern. Huwa previst baġit proviżorju ta' EUR 4 369 000 għall-ewwel ħames snin. Dan huwa kważi ħames darbiet l-ammont ikkontemplat fil-Valutazzjoni tal-Impatt, li ġie kkalkolat f'termini ta' sigħat tax-xogħol. Dan għaliex il-valutazzjoni komparattiva prevista fil-Valutazzjoni tal-Impatt kien verżjoni simplifikata, li ġiet estiża bi kriterji ġodda ta' valutazzjoni, kif ukoll b'aktar dmirijiet ta' kooperazzjoni ma' pajjiżi affettwati, fil-proposta legali finali. Dawn il-karatteristiċi l-ġodda jirrikjedu ħafna xogħol – il-valutazzjoni tal-leġiżlazzjoni u l-infurzar tal-leġiżlazzjoni f'kull pajjiż huma sforz ambizzjuż – u se jinvolvu ammont ħafna akbar ta' sigħat tax-xogħol. L-ammont imġedded ġie kkalkolat filwaqt li tqieset l-esperjenza tar-rapporti ġenerali tal-pajjiżi tar-Regolament tal-UE dwar l-Injam.

1.6. Durata u impatt finanzjarju tal-proposta/tal-inizjattiva

☐ **durata limitata**

– ☐ fis-seħħ minn [JJ/XX]SSSS sa [JJ/XX]SSSS

– ☐ Impatt finanzjarju minn SSSS sa SSSS għall-approprjazzjonijiet ta' impenn u minn SSSS sa SSSS għall-approprjazzjonijiet ta' pagament.

☑ **durata mhux limitata**

– Implimentazzjoni b'perjodu ta' bidu mill-2023 sal-2027,

– segwita minn operazzjoni fuq skala sħiħa.

1.7. Mod(i) ta' ġestjoni ppjanat/i[3]

☑ **Ġestjoni diretta** mill-Kummissjoni

– ☑ mid-dipartimenti tagħha, inkluż mill-persunal tagħha fid-delegazzjonijiet tal-Unjoni;

– ☐ mill-aġenziji eżekuttivi

☐ **Ġestjoni kondiviża** mal-Istati Membri

☐ **Ġestjoni indiretta** billi jiġu fdati kompiti ta' implimentazzjoni baġitarja:

– ☐ lill-pajjiżi terzi jew lill-korpi nnominati minnhom;

– ☐ lill-organizzazzjonijiet internazzjonali u lill-aġenziji tagħhom (iridu jiġu speċifikati);

– ☐ lill-BEI u lill-Fond Ewropew tal-Investiment;

– ☐ lill-korpi msemmija fl-Artikoli 70 u 71 tar-Regolament Finanzjarju;

– ☐ lill-korpi tal-liġi pubblika;

– ☐ lill-korpi rregolati mil-liġi privata b'missjoni ta' servizz pubbliku sakemm dawn ikollhom garanziji finanzjarji adegwati;

– ☐ lill-korpi rregolati mil-liġi privata ta' Stat Membru li jkunu fdati bl-implimentazzjoni ta' sħubija pubblika-privata u li jkollhom garanziji finanzjarji adegwati;

– ☐ lill-persuni fdati bl-implimentazzjoni ta' azzjonijiet speċifiċi fil-PESK skont it-Titolu V tat-TUE, u identifikati fl-att bażiku rilevanti.

– *Jekk jiġi indikat iżjed minn mod ta' ġestjoni wieħed, jekk jogħġbok ipprovdi d-dettalji fit-taqsima "Kummenti".*

---

3 Id-dettalji tal-modi ta' ġestjoni u r-referenzi għar-Regolament Finanzjarju jinsabu fuq is-sit BudgWeb: https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/MT/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx

Kummenti

2. MIŻURI TA' ĠESTJONI

2.1. Regoli ta' monitoraġġ u ta' rapportar

Speċifika l-frekwenza u l-kundizzjonijiet.

L-LFS tikkonċerna n-nefqa tal-persunal, l-akkwist, u possibbilment arranġamenti amministrattivi. Japplikaw regoli standard għal dan it-tip ta' nefqa.

2.2. Sistema/i ta' ġestjoni u ta' kontroll

2.2.1. Ġustifikazzjoni tal-mod(i) ta' ġestjoni, tal-mekkaniżmu/i għall-implimentazzjoni tal-finanzjament, tal-modalitajiet ta' pagament u tal-istrateġija ta' kontroll proposta

Il-mod ta' ġestjoni għall-inizjattiva huwa l-ġestjoni diretta mill-Kummissjoni. Il-Kummissjoni se tkun megħjuna minn Grupp ta' Esperti mar-rappreżentanti tal-Istati Membri u partijiet konċernati: Il-Grupp ta' Esperti/il-Pjattaforma ta' diversi Partijiet Konċernati tal-Kummissjoni dwar il-Protezzjoni u r-Restawr tal-Foresti tad-Dinja. Il-Kummissjoni se tkun megħjuna wkoll minn Kumitat.

Kumplessivament, l-inizjattiva tinvolvi n-nefqa tal-persunal, l-akkwist u possibbilment l-arranġamenti amministrattivi. Japplikaw regoli standard għal dan it-tip ta' nefqa.

2.2.2. Informazzjoni dwar ir-riskji identifikati u s-sistema/i ta' kontroll intern stabbilita/i għall-mitigazzjoni tagħhom

Kumplessivament, l-inizjattiva tinvolvi n-nefqa tal-persunal, l-akkwist u possibbilment l-arranġamenti amministrattivi. Japplikaw regoli standard għal dan it-tip ta' nefqa.

2.2.3. Stima u ġustifikazzjoni tal-kosteffettività tal-kontrolli (proporzjon tal-"kostijiet tal-kontroll ÷ il-valur tal-fondi relatati ġestiti"), u valutazzjoni tal-livelli mistennija tar-riskju ta' żball (mal-ħlas u fl-għeluq)

Kumplessivament, l-inizjattiva tinvolvi n-nefqa tal-persunal, l-akkwist u possibbilment l-arranġamenti amministrattivi. Japplikaw regoli standard għal dan it-tip ta' nefqa.

2.3. Miżuri għall-prevenzjoni ta' frodi u ta' irregolaritajiet

Speċifika l-miżuri ta' prevenzjoni u ta' protezzjoni eżistenti jew previsti, eż. mill-Istrateġija Kontra l-Frodi.

Kumplessivament, l-inizjattiva tinvolvi n-nefqa tal-persunal, l-akkwist u possibbilment l-arranġamenti amministrattivi. Japplikaw regoli standard għal dan it-tip ta' nefqa.

3. IMPATT FINANZJARJU STMAT TAL-PROPOSTA/TAL-INIZJATTIVA

3.1. Intestatura/i tal-qafas finanzjarju pluriennali u l-linja/i baġitarja/i tan-nefqa affettwata/i

- Linji baġitarji eżistenti

Skont l-ordni tal-intestaturi tal-qafas finanzjarju pluriennali u tal-linji baġitarji.

Intestatura tal-qafas finanzjarju pluriennali	Linja baġitarja	Tip ta' nefqa	Kontribuzzjoni			
	Numru	Diff./Mhux diff.[57]	mill-pajjiżi tal-EFTA[58]	mill-pajjiżi kandidati[59]	minn pajjiżi terzi	skont it-tifsira tal-Artikolu 21(2)(b) tar-Regolament Finanzjarju
3	09 02 01 - Natura u bijodiversità	Diff.	IVA	LE	LE	LE
7	20.01.02.01 - Remunerazzjoni u gratifiki	Mhux diff.	LE	LE	LE	LE
7	20 02 06 02 - Kostijiet tal-konferenzi u tal-laqgħat	Mhux diff.	LE	LE	LE	LE

57 Diff. = Approprjazzjonijiet differenzjati / Mhux diff. = Approprjazzjonijiet mhux differenzjati

58 EFTA: L-Assoċjazzjoni Ewropea tal-Kummerċ Ħieles

59 Pajjiżi kandidati u, fejn ikun applikabbli, pajjiżi potenzjalment kandidati mill-Balkani tal-Punent

3.2. Impatt finanzjarju stmat tal-proposta fuq l-approprjazzjonijiet

3.2.1. Sommarju tal-impatt stmat fuq l-approprjazzjonijiet operazzjonali

- ☐ Il-proposta/l-inizjattiva ma teħtieġx l-użu ta’ approprjazzjonijiet operazzjonali
- ☑ Il-proposta/l-inizjattiva teħtieġ l-użu ta’ approprjazzjonijiet operazzjonali, kif spjegat hawn taħt:

miljuni ta’ EUR (għal tliet pożizzjonijiet deċimali)

Intestatura tal-qafas finanzjarju pluriennali	3	Riżorsi Naturali u Ambjent

DĠ: **ENV**			Sena **2022**	Sena **2023**	Sena **2024**	Sena **2025**	Sena **2026**	Sena **2027**	**TOTAL (2022-2027)**
• Approprjazzjonijiet operazzjonali									
09 02 01 - Natura u bijodiversità	Impenji	(1a)	0,500	1,789	1,680	1,610	1,890	1,450	**8,919**
	Pagamenti	(2a)	0,500	1,789	1,680	1,610	1,890	1,450	**8,919**
Approprjazzjonijiet ta’ natura amministrattiva ffinanzjati mill-pakkett ta’ programmi speċifiċi[60]									
Linja baġitarja		(3)							
TOTAL tal-approprjazzjonijiet għad-DĠ ENV	Impenji	=1a+1b +3	0,500	1,789	1,680	1,610	1,890	1,450	**8,919**
	Pagamenti	=2a+2b +3	0,500	1,789	1,680	1,610	1,890	1,450	**8,919**

60 Assistenza teknika u/jew amministrattiva u nefqa ta’ appoġġ għall-implimentazzjoni ta’ programmi u/jew ta’ azzjonijiet tal-UE (li qabel kienu l-linji “BA”), riċerka indiretta u riċerka diretta.

DĠ: **TAXUD**			Sena **2022**	Sena **2023**	Sena **2024**	Sena **2025**	Sena **2026**	Sena **2027**	**TOTAL (2022-2027)**
• Approprjazzjonijiet operazzjonali									
09 02 01 - Natura u bijodiversità	Impenji	(1a)	-	0,150	0,300	0,250	0,125	0,125	0,950
	Pagamenti	(2a)	-	0,150	0,300	0,250	0,125	0,125	0,950
Approprjazzjonijiet ta' natura amministrattiva ffinanzjati mill-pakkett ta' programmi speċifiċi[61]									
Linja baġitarja		(3)							
TOTAL tal-approprjazzjonijiet għad-DĠ TAXUD	Impenji	=1a+1b +3	-	0,150	0,300	0,250	0,125	0,125	0,950
	Pagamenti	=2a+2b +3	-	0,150	0,300	0,250	0,125	0,125	0,950

• TOTAL tal-approprjazzjonijiet operazzjonali	Impenji	(4)							
	Pagamenti	(5)							
• TOTAL tal-approprjazzjonijiet ta' natura amministrattiva ffinanzjati mill-pakkett ta' programmi speċifiċi		(6)							
TOTAL tal-approprjazzjonijiet skont l-INTESTATURA 3 tal-qafas finanzjarju pluriennali	Impenji	=4+ 6	0,500	1,939	1,980	1,860	2,015	1,575	**9,869**
	Pagamenti	=5+ 6	0,500	1,939	1,980	1,860	2,015	1,575	**9,869**

61 Assistenza teknika u/jew amministrattiva u nefqa ta' appoġġ għall-implimentazzjoni ta' programmi u/jew ta' azzjonijiet tal-UE (li qabel kienu l-linji "BA"), riċerka indiretta u riċerka diretta.

L-ammont irrapportat hawn fuq se jkun meħtieġ sabiex jappoġġa diversi kompiti ta' implimentazzjoni relatati mad-dispożizzjonijiet leġiżlattivi, li se jitwettqu mid-DĠ ENV.

L-attivitajiet akkwistati jinkludu l-kummissjoni ta' studju li jappoġġa l-ewwel rieżami tal-kamp ta' applikazzjoni tal-prodott (baġitjat fl-2022), studju li jappoġġa l-ewwel evalwazzjoni tar-regolament (baġitjat fl-2026) u kuntratt ta' appoġġ għall-implimentazzjoni ġenerali tar-regolament (baġitjat ugwalment matul l-ewwel ħames snin tal-operat.)

Barra minn hekk, żewġ attivitajiet oħra li jistgħu jiġu żviluppati jew permezz ta' kuntratt estern jew arranġamenti amministrattivi mas-servizzi tal-Kummissjoni ġew inklużi proviżorjament f'din il-kategorija. Dawn huma l-iżvilupp u t-tħaddim tas-sistema ta' informazzjoni u l-iżvilupp u t-tħaddim tas-sistema ta' valutazzjoni komparattiva tal-pajjiżi. Iż-żewġ attivitajiet ġew ibbaġitjati matul l-ewwel ħames snin tal-operat.

Fl-aħħar nett, xi ammonti huma inklużi sabiex ikopru l-iżviluppi tal-IT u l-manutenzjoni tal-interfaċċi elettroniċi bejn is-sistemi doganali nazzjonali u s-Sistema ta' Informazzjoni fir-rigward tal-iskambji ta' informazzjoni bejn l-awtoritajiet doganali u l-awtoritajiet kompetenti. Dawn huma inklużi bħala parti mill-kost ġenerali tas-sistema tal-informazzjoni.

Il-kostijiet kollha ħlief tal-HR u dawk Amministrattivi								
Kompiti	**Riżorsi**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**TOTAL**
Implimentazzjoni ġenerali	Kuntratt ta' appoġġ ġenerali	-	0,450	0,450	0,450	0,450	0,450	2,250
Sistema ta' valutazzjoni komparattiva	Kuntratt ta' appoġġ jew arranġament amministrattiv	-	1,009	0,840	0,840	0,840	0,840	4,369
Sistema ta' informazzjoni "Reġistru" (ENV+TAXUD)	Kuntratt ta' appoġġ jew arranġament amministrattiv	-	0,480	0,690	0,570	0,425	0,285	2,450
Rieżami tal-kamp ta' applikazzjoni tal-prodott	Kuntratt ta' appoġġ għall-valutazzjoni tal-impatt	0,500	-	-	-	-	-	0,500
L-ewwel evalwazzjoni	Kuntratt ta' appoġġ għall-evalwazzjoni	-	-	-	-	0,300	-	0,300
		0,500	**1,939**	**1,980**	**1,860**	**2,015**	**1,575**	**9,869**

Intestatura tal-qafas finanzjarju pluriennali	7	“Nefqa amministrattiva”

Jenħtieġ li din it-taqsima timtela billi tintuża d-“*data* baġitarja ta’ natura amministrattiva” li, qabel kollox, trid tiġi introdotta fl-Anness tad-Dikjarazzjoni Finanzjarja Leġiżlattiva (l-Anness V tar-regoli interni), li jittella’ fid-DECIDE għall-finijiet ta’ konsultazzjoni bejn is-servizzi.

miljuni ta’ EUR (għal tliet pożizzjonijiet deċimali)

		Sena **2022**	Sena **2023**	Sena **2024**	Sena **2025**	Sena **2026**	Sena **2027**	**TOTAL (2022-2027)**
DĠ: **ENV**								
• Riżorsi umani		-	0,760	0,760	0,760	0,760	0,760	**3,800**
• Nefqa amministrattiva oħra[62]		-	0,114	0,114	0,114	0,114	0,114	**0,570**
TOTAL TAD-DĠ ENV	Approprjazzjonijiet	-	0,874	0,874	0,874	0,874	0,874	**4,370**

		Sena **2022**	Sena **2023**	Sena **2024**	Sena **2025**	Sena **2026**	Sena **2027**	**TOTAL (2022-2027)**
DĠ: **INTPA**								
• Riżorsi umani		-	0,304	0,304	0,304	0,304	0,304	**1,520**
• Nefqa amministrattiva oħra		-	-	-	-	-	-	**-**
TOTAL TAD-DĠ INTPA	Approprjazzjonijiet	-	0,304	0,304	0,304	0,304	0,304	**1,520**

62 L-Artikolu 34 jipprevedi l-istabbiliment ta’ Kumitat ġdid skont it-tifsira tar-Regolament (UE) Nru 182/2011. Barra minn hekk, il-grupp ta’ esperti tal-Pjattaforma tad-Deforestazzjoni li diġà jeżisti, iżda li ma għandux setgħat ta’ deċiżjoni, se jassisti lill-Kumitat.

		Sena 2022	Sena 2023	Sena 2024	Sena 2025	Sena 2026	Sena 2027	TOTAL (2022-2027)
DĠ: **TAXUD**								
• Riżorsi umani		-	0,152	0,152	0. 52	0,152	0,152	**0,760**
• Nefqa amministrattiva oħra		-	-	-	-	-	-	-
TOTAL TAD-DĠ TAXUD	Approprjazzjonijiet	-	0,152	0,152	0,152	0,152	0,152	**0,760**

TOTAL tal-approprjazzjonijiet skont l-INTESTATURA 7 tal-qafas finanzjarju pluriennali	(Total ta' impenji = Total ta' pagamenti)	-	1,330	1,330	1,330	1,330	1,330	**6,650**

miljuni ta' EUR (għal tliet pożizzjonijiet deċimali)

		Sena 2022	Sena 2023	Sena 2024	Sena 2025	Sena 2026	Sena 2027	TOTAL (2022-2027)
TOTAL tal-approprjazzjonijiet skont l-INTESTATURI 1 sa 7 tal-qafas finanzjarju pluriennali	Impenji	0,500	3,269	3,310	3,190	3,345	2,905	**16,519**
	Pagamenti	0,500	3,269	3,310	3,190	3,345	2,905	**16,519**

3.2.2. Output stmat iffinanzjat bl-approprjazzjonijiet operazzjonali

Approprjazzjonijiet ta' impenn f'miljuni ta' EUR (għal tliet pożizzjonijiet deċimali)

Indika l-objettivi u l-			Sena **N**	Sena **N+1**	Sena **N+2**	Sena **N+3**	Daħħal is-snin kollha li hemm bżonn biex turi d-durata tal-impatt (ara l-punt 1.6)	**TOTAL**

outputs	OUTPUTS																	
⇩	Tip[63]	Kost medju	Nru	Kost	Nru	Kost	Nru	Kost	Nru	Kost	Nru	Kost	Nru	Kost	Nru	Kost	Nru totali	Kost totali
OBJETTIV SPEĊIFIKU Nru 1[64]…																		
- Output																		
- Output																		
- Output																		
Subtotal tal-objettiv speċifiku Nru 1																		
OBJETTIV SPEĊIFIKU Nru 2 ...																		
- Output																		
Subtotal tal-objettiv speċifiku Nru 2																		
TOTALI																		

63 L-outputs huma l-prodotti u s-servizzi li jridu jiġu pprovduti (eż.: l-għadd ta' skambji ta' studenti ffinanzjati, l-għadd ta' kilometri ta' toroq mibnija, eċċ.)

64 Kif deskritt fil-punt 1.4.2. "Objettiv(i) speċifiku/speċifiċi …"

3.2.3. *Sommarju tal-impatt stmat fuq l-approprjazzjonijiet amministrattivi*

– ☐ Il-proposta/l-inizjattiva ma teħtieġx l-użu ta' approprjazzjonijiet ta' natura amministrattiva

– ☑ Il-proposta/l-inizjattiva teħtieġ l-użu ta' approprjazzjonijiet ta' natura amministrattiva, kif spjegat hawn taħt:

miljuni ta' EUR (għal tliet pożizzjonijiet deċimali)

	Sena **2022**	Sena **2023**	Sena **2024**	Sena **2025**	Sena **2026**	Sena **2027**	**TOTAL (2023-2027)**
INTESTATURA 7 tal-qafas finanzjarju pluriennali							
Riżorsi umani	-	1,216	1,216	1,216	1,216	1,216	**6,080**
Nefqa amministrattiva oħra	-	0,114	0,114	0,114	0,114	0,114	**0,570**
Subtotal tal-INTESTATURA 7 tal-qafas finanzjarju pluriennali	-	1,330	1,330	1,330	1,330	1,330	**6,650**
Barra mill-INTESTATURA 7[65] tal-qafas finanzjarju pluriennali							
Riżorsi umani							
Nefqa oħra ta' natura amministrattiva							
Subtotal barra mill-INTESTATURA 7 tal-qafas finanzjarju pluriennali							
TOTAL	-	1,330	1,330	1,330	1,330	1,330	**6,650**

L-approprjazzjonijiet amministrattivi meħtieġa se jkunu ssodisfati b'approprjazzjonijiet li huma diġà assenjati lill-ġestjoni tal-azzjoni u/jew ġew użati mill-ġdid, flimkien jekk ikun meħtieġa ma' kwalunkwe allokazzjoni addizzjonali li tista' tingħata lid-DĠ ta' ġestjoni taħt il-proċedura annwali ta' allokazzjoni u fid-dawl tar-restrizzjonijiet baġitarji.

65 Assistenza teknika u/jew amministrattiva u nefqa ta' appoġġ għall-implimentazzjoni ta' programmi u/jew ta' azzjonijiet tal-UE (li qabel kienu l-linji "BA"), riċerka indiretta u riċerka diretta

3.2.3.1. Rekwiżiti stmati ta' riżorsi umani

– ☐ Il-proposta/l-inizjattiva ma teħtieġx l-użu ta' riżorsi umani.

– ☑ Il-proposta/l-inizjattiva teħtieġ l-użu ta' riżorsi umani, kif spjegat hawn taħt:

L-istima trid tiġi espressa f'unitajiet ekwivalenti għall-full-time

		Sena **2022**	Sena **2023**	Sena **2024**	Sena **2025**	Sena **2026**	Sena **2027**
• Pożizzjonijiet fil-pjan ta' stabbiliment (uffiċjali u persunal temporanju)							
20 01 02 01 (Kwartieri Ġenerali u Uffiċċji tar-Rappreżentanza tal-Kummissjoni)		0,0	8,0	8,0	8,0	8,0	8,0
20 01 02 03 (Delegazzjonijiet)							
01 01 01 01 (Riċerka indiretta)							
01 01 01 11 (Riċerka diretta)							
Linji baġitarji oħra (speċifika)							
• Persunal estern (f'unità Ekwivalenti għall-Full Time: FTE)[66]							
20 02 01 (AC, END, INT mill-"pakkett globali")							
20 02 03 (AC, AL, END, INT u JPD fid-delegazzjonijiet)							
XX 01 xx ss zz[67]	- fil-Kwartieri Ġenerali						
	- fid-Delegazzjonijiet						
01 01 01 02 (AC, END, INT - Riċerka indiretta)							
01 01 01 12 (AC, END, INT – Riċerka diretta)							
Linji baġitarji oħra (speċifika)							
TOTAL		0,0	8,0	8,0	8,0	8,0	8,0

XX huwa l-qasam ta' politika jew it-titolu baġitarju konċernat.

Ir-riżorsi umani meħtieġa se jiġu koperti mill-persunal tad-DĠ li diġà jkun assenjat għall-ġestjoni tal-azzjoni u/jew li diġà jkun ġie riassenjat fid-DĠ, flimkien, jekk ikun meħtieġ, ma' kwalunkwe allokazzjoni addizzjonali li tista' tingħata lid-DĠ tal-ġestjoni skont il-proċedura annwali ta' allokazzjoni u fid-dawl tal-limitazzjonijiet baġitarji.

Deskrizzjoni tal-kompiti li jridu jitwettqu:

Uffiċjali u persunal temporanju	Għad-DĠ ENV, hemm bżonn ta' ħames karigi AD għall-implimentazzjoni ġenerali tar-regolament li tinkludi l-kooperazzjoni internazzjonali, kif ukoll il-ħidma preparatorja u l-abbozzar ta' leġiżlazzjoni sekondarja skont l-iskadenzi proposti fir-regolament.

[66] AC = Persunal bil-Kuntratt; AL = Persunal Lokali; END = Espert Nazzjonali Sekondat; INT = Persunal tal-Aġenziji; JPD = Professjonisti Subalterni f'Delegazzjonijiet

[67] Sottolimitu għall-persunal estern kopert minn approprjazzjonijiet operazzjonali (li qabel kienu l-linji "BA")

	Għad-DĠ INTPA, huma meħtieġa żewġ karigi AD sabiex ilaħħqu mal-kooperazzjoni u l-iżvilupp relatati mar-Regolament, partikolarment l-istabbiliment ta' Sħubijiet dwar il-Foresti. Għad-DĠ TAXUD, hija meħtieġa kariga AD waħda għall-implimentazzjoni ġenerali tal-politika tar-Regolament, għall-ħidma preparatorja u għall-abbozzar ta' leġiżlazzjoni sekondarja fir-rigward tal-komoditajiet u l-prodotti rilevanti li jidħlu jew joħorġu mis-suq tal-Unjoni, kif ukoll il-ħtiġijiet tal-implimentazzjoni tal-interfaċċa skont l-Artikolu 26.
Persunal estern	mhux applikabbli

3.2.4. *Kompatibbiltà mal-qafas finanzjarju pluriennali attwali*

Il-proposta/l-inizjattiva:

– ☑ tista' tiġi ffinanzjata kompletament permezz ta' riallokazzjoni fl-intestatura rilevanti tal-Qafas Finanzjarju Pluriennali (QFP).

– Il-kostijiet previsti taħt il-linja baġitarja 09 02 01 se jitħallsu mill-programm LIFE u se jiġu ppjanati taħt l-eżerċizzji tal-pjan ta' ġestjoni annwali tad-DĠ ENV. Ir-riżorsi umani meħtieġa għandhom preferibbilment jiġu ssodisfati b'allokazzjoni addizzjonali taħt il-proċedura ta' allokazzjoni annwali tar-riżorsi umani.

– ☐ teħtieġ l-użu tal-marġni mhux allokat taħt l-intestatura rilevanti tal-QFP u/jew l-użu tal-istrumenti speċjali ddefiniti fir-Regolament dwar il-QFP.

Spjega x'inhu meħtieġ, billi tispeċifika l-intestaturi u l-linji baġitarji konċernati, l-ammonti korrispondenti, u l-istrumenti proposti li għandhom jintużaw.

– ☐ teħtieġ reviżjoni tal-QFP.

Spjega x'inhu meħtieġ, billi tispeċifika l-intestaturi u l-linji baġitarji konċernati u l-ammonti korrispondenti.

3.2.5. *Kontribuzzjonijiet ta' partijiet terzi*

Il-proposta/l-inizjattiva:

– ☑ ma tipprevedix kofinanzjament minn partijiet terzi

– ☐ tipprevedi l-kofinanzjament minn partijiet terzi kif stmat hawn taħt:

Approprjazzjonijiet f'miljuni ta' EUR (għal tliet pożizzjonijiet deċimali)

	Sena **N**[68]	Sena **N+1**	Sena **N+2**	Sena **N+3**	Daħħal is-snin kollha li hemm bżonn biex turi d-durata tal-impatt (ara l-punt 1.6)			Total
Speċifika l-korp ta' kofinanzjament								
TOTAL tal-approprjazzjonijiet kofinanzjati								

[68] Is-Sena N hija s-sena li fiha tibda l-implimentazzjoni tal-proposta/tal-inizjattiva. Jekk jogħġbok issostitwixxi l-"N" bl-ewwel sena ta' implimentazzjoni prevista (pereżempju: 2021). Agħmel l-istess għas-snin ta' wara.

3.3. Impatt stmat fuq id-dħul

– ☑ Il-proposta/l-inizjattiva ma għandha l-ebda impatt finanzjarju fuq id-dħul.

– ☐ Il-proposta/l-inizjattiva għandha l-impatt finanzjarju li ġej:

  – ☐ fuq ir-riżorsi proprji

  – ☐ fuq dħul ieħor

  – jekk jogħġbok indika, jekk id-dħul hux assenjat għal-linji tan-nefqa ☐

miljuni ta' EUR (għal tliet pożizzjonijiet deċimali)

Linja baġitarja tad-dħul:	Approprjazzjonijiet disponibbli għas-sena finanzjarja kurrenti	Impatt tal-proposta/tal-inizjattiva[69]						
		Sena **N**	Sena **N+1**	Sena **N+2**	Sena **N+3**	Daħħal is-snin kollha li hemm bżonn biex turi d-durata tal-impatt (ara l-punt 1.6)		
Artikolu ………….								

Għal dħul assenjat, speċifika l-linja/i baġitarja/i tan-nefqa affettwata/i.

Rimarki oħra (eż. il-metodu/il-formula li ntużaw sabiex jiġi kkalkolat l-impatt fuq id-dħul jew kwalunkwe informazzjoni oħra).

69 Fir-rigward tar-riżorsi proprji tradizzjonali (id-dazji doganali, l-imposti fuq iz-zokkor), l-ammonti indikati jridu jkunu ammonti netti, jiġifieri ammonti grossi wara t-tnaqqis ta' 20 % għall-kostijiet tal-ġbir.